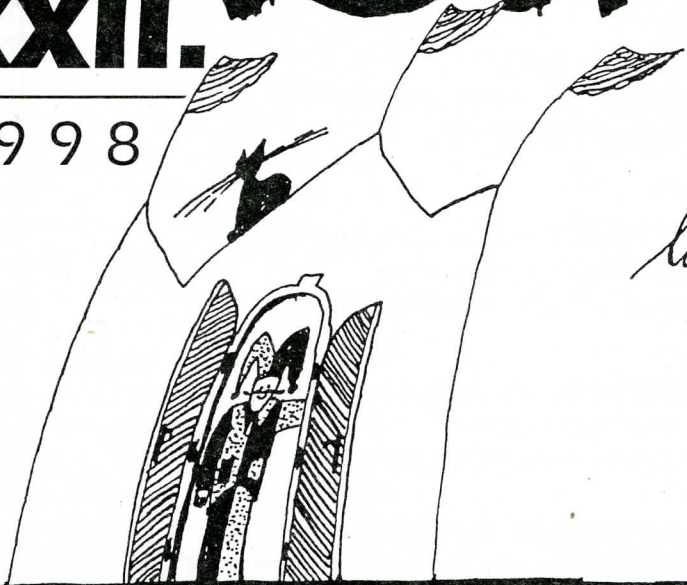

divadelní HROMADA

XXII.
1998

*upravodaj samostatných
divadelníků,
loutkářů a recitátorů
ve Východních Čechách,
na pomoci
Moravy a v části
Sudeta*

"Ze všech zvláštností,
v nichž moderní divadlo zaostává
za starým divadlem klasickým,
není žádné třeba želeť tolik,
jako velkého nedostatku duchů
v současných hrách.
Duchové vyšli z módy.
A při tom se zapomíná, že,
jak říká Aristoteles, duch je duší tragédie."

Henry Fielding (1707 - 1754)

673-720 = XXII/98 str. 1-48

3 VE VOLNÉM STYLU

(ZPRÁVY VSVD)

5 IMPULSY Z IMPULSU / BYLO

Úpice 1998

8 Červený Kostelec 98

10 Regionální loutkářská přehlídka

13 Východočeská přehlídka dětských, divadelních, loutkářských a recitačních souborů

15 Luže 98

17 Dospělí dětem

19 Regionální kolo celostátního festivalu poezie WP

Regionální přehlídka dětských recitátorů

Práce posluchačů celoročních vzdělávacích cyklů

20 VIDĚLI JSME

Divadlo Jesličky; Litomyšlské nokturno

21 Litomyšl podruhé; Litomyšl potřetí

22 Nejkrásnější válka; Jako za starých časů

23 Bárka bez rybáře

24 Cestování za kulturou aneb jak tvoří Votružák

Pokušení přišlo z laguny

25 Bravo, byl to pěkný Poprask; Klicperův Chlumec v r. 1998

26 PRKNA BUDOU PRAŠTĚT

Divadelní šance 98

27 Divadelní Bydžov; Inspirace 1998

28 Štronzo 98

29 ŠKOLA HROU

Nová generace porotců; Bystrouška v německé škole

30 Nabídka pro Vás

30 VÝCHODOČEŠI NA ...

Divadelní Třebíč

31 Jak to bylo v Třebíči; Národní přehlídka jednoaktovek

32 Šrámkův Písek

33 Východočeši na Dětské scéně

36 NESTOŘI A KANDRDASOVÉ

pan Jiří Kubina

38 VE SLUŽBÁCH THÁLIE (JUBILEA, PODĚKOVÁNÍ)

Vladimír Šauer; Miloslav Zavoral

39 Nina Martínková

40 Slávja Tomanová; Anna Kučerová

41 Jaroslava Čadílková; Jiřina Nováková

42 PELMEL (MIŠMAŠ)

43 MIMO RUBRIKY

Ze vzpomínek J. Albrechtové "Divadlo - má láska"

45 po uzávěrce: Zpráva o 41. Wolkrově Prostějovu

47 Jiráskův Hronov

UZÁVĚRKA XXIII. Č.:

31. 10. '98

Příspěvky a foto prosíme

zasílat pouze na adresu:

IMPULS

Okružní 1130

500 03 Hradec Králové

HROMADA č. XXI./1998

VYDÁVÁ:

Sředislo amatérské kultury

IMPULS

Okružní 1130

500 03 Hradec Králové

telefon: 049/42 769

tel./fax: 049/46 560

ve spolupráci

s Volným sdružením

východočeských divadelníků,

vychází 3x ročně

REDAKCE:

Josef Tejkl, Alena Exnarová,

Mirka Čisarová, Karla Dörrová,

Jan Merta, Břetislav Lelek

GRAFICKY UPRAVIL:

Mario Alfieri

PŘEPIS:

Nadja Gregarová

Neprošlo jazykovou úpravou!

ROZMNOŽENÍ VÝTISKU:

GRANTIS

Ústí nad Orlicí

Uzávěrka tohoto čísla:

23. června 1998

Registrováno na RK OÚ

v Hradci Králové

pod č. 31/91

Vychází za finančního přispění

MK ČR

Neprodejné!

Náklad: 300 ks

VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)

Předprázdninové číslo Hromady podává přehled a informace o všech soutěžních přehlídkách, které se v kraji konaly, mimo přehlídky mladého divadla, o němž byla zveřejněna informace již v minulém čísle. Přehled podává informace o bohatém divadelním životě, který v tomto období vždy kulminuje právě na krajových přehlídkách. Ať už v regionálních kolech uměleckého přednesu, či dětské recitaci, přehlídce dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů, v přehlídce loutkového divadla, či v divadle činoherním. O něm byly letos, po jisté přestávce, hned přehlídky dvě. Přehlídka činoherního divadla v Červeném Kostelci s výběrem na Třebíč, s účastí devíti souborů, a přehlídka venkovských souborů v Luži, jako výběr na národní přehlídku ve Vysokém, s účastí pěti souborů. Počty souborů na těchto přehlídkách, ale i počty ostatních inscenací, které jsme shlédli mimo průběh přehlídek, ukazují na slibnou aktivitu divadelních souborů v našem kraji. Snad jediná přehlídka Divadla dětem v Havlíčkově Brodě se ani počtem ani kvalitou výrazně neprojevila.

Mimo to probíhá v kraji řada místních přehlídek nesoutěžních. Z poslední doby uvádím 51. Klicperův Chlumec. Při tom bych chtěl také připomenout přehlídku činoherního divadla v Lomnici, na které hrála řada souborů z našeho kraje, které se nyní sdružují v přirozeném a pro ně bližším pojizerském regionu. Má tu své místo také národní přehlídka jednoaktovek SČDO v Holicích.

Na činoherních představeních jsme zaznamenali významnou účast představitelů měst, starostů nebo místostarostů. V Kostelci, v Luži, Chlumci, ale i v Holicích. Účastníci se přehlídky po celou dobu a mnohdy uváděli a i vítali jednotlivá představení na nich. Jejich účast svědčí o velmi pozitivním zájmu místních zastupitelů, ale hlavně o tom, že si uvědomují významný podíl přehlídek na kultuře města a vidí v nich pozitivní zprávu o aktivitě občanů a výrazně ji podporují.

Na dvou letošních přehlídkách (v Kostelci a v Luži) byly hned v závěru vyhlášeny individuální ceny za některé výkony v představeních. Na dvou dalších tak poroty učinily dodatečně, až po přehlídce. Je to nápad nový, právě vznikající, a tak, popravdě řečeno, se na jejich udělení, vlivem jiných povinností, poněkud pozapomnělo. Jejich dodatečné zveřejnění v Hromadě nic nemění na vážně míněném úmyslu. - V prvních chvílích jsme neměli jasno, kdy a kde budou ona ocenění předávána. V poslední schůzi Rady VSVD bylo po dlouhém zvažování různých možností nakonec rozhodnuto předat letos tato ocenění na podzim, v rámci pravidelně pořádaného setkání divadelníků. Při "širší radě" VSVD, která je pořádána jako diskusní pořad na přednesené téma, s následující návštěvou divadelního představení.

Termín setkání byl tentokrát vybrán na neděli 22. listopadu na základě divadelního představení, které bychom chtěli účastníkům zprostředkovat. Je jím inscenace "Zojčin byt" M. Bulgakova, v provedení studentů DAMU a v režii S. Fedotova, které na sebe výrazně upozornilo při mezinárodním divadelním festivalu v Hradci Králové. Jeho představení pořádá divadlo DRAK, které nám přenechá část míst pro účastníky našeho setkání. Program je potvrzen. Setkání proběhne v divadelním klubu Draku. Začátek je stanoven na 12,30 hod.. Hned po zahájení by byla předána ocenění. V úvodním slově pro veřejnost vystoupí Vladimír Hulec, redaktor Divadelních novin a jeden ze členů poroty přehlídky mladého divadla v Úpici na téma: Jak jsem se setkal s východočeským divadlem. Představení začíná v 16h. a trvá asi dvě a půl hodiny. Je samozřejmé, že na toto setkání zveme i ostatní divadelní zájemce. Pozvánky oceněným budou ještě včas rozeslány.

**TĚŠÍME SE NA SETKÁNÍ.
NEZAPOMEŇTE!**

Jan Merta

PS. Připomenutí ze zasedání Rady VSVD: Adresář odběratelů Hromady a členů VSVD je již aktualizován a je celý zaveden do počítače. Jakékoliv případné nesrovnalosti nám hlase na naši adresu do Impulsu. Další zájemce o předplatné Hromady nebo o členství ve VSVD samozřejmě velice vítáme.

NEPŘEHLÉDNĚTE !

Informace členům VSVD a odběratelům Hromady. Příspěvky se nezměnily, jen je připomínáme: členství ve VSVD:

- individuální 100,- Kč
- kolektivní 15,- Kč za jednoho člena souboru. (Nejvíce však 300,- Kč, nejméně 100,- Kč)
- platící členové i soubory mají nárok na Hromadu **ZDARMA**
- nečlenové, zájemci o Hromadu platí za ni 120,- Kč/rok

připomínáme adresu:

VSVD, Okružní 1130, 500 03 Hradec Králové
UNION, a.s. Hradec Králové, 4102290/3400,
konst. symbol 379

V roce 1998 doposud VSVD přispěli:

okr. Hradec Králové

Martin DVOŘÁK, Alena EXNAROVÁ, Rudolf FALTEJSEK, Dušan HARTMAN, Karel HORÁK, Danuš KRČMA, Miroslav KUŽEL, Miroslava ČISAŘOVÁ, Břetislav LELEK, Jan MER-TA, Svatopluk PILAŘ, DS Symposion Třebechovice

okr. Havlíčkův Brod

Marta HERMANOVÁ, Ludmila HONZOVÁ, "A DIVADLO", Eva BECHYŇOVÁ

okr. Jičín

Renata HRADECKÁ, Jan ŘEZNÍČEK

okr. Trutnov

Věra HUSÁKOVÁ, Marie NÝDROVÁ, Zdeněk VYLÍČIL, Irena VYLÍČILOVÁ, Miloslav ZAVORAL, Kateřina KLIMEŠOVÁ, DS A.Jiráskova Úpice

okr. Ústí nad Orlicí

Rudolf KAMÍNEK, Eva SYCHROVÁ, Ing. Jiří VENCL, Václav PODOLSKÝ, Helena PODOLSKÁ, DS Vícena Ústí nad Orlicí

okr. Pardubice

Anna KUČEROVÁ, Josef KORÁB, Libuše STRAKOVÁ

okr. Svitavy

Milena DUCHOŇOVÁ, Marie GRMELOVÁ, Anna PŘIKRYLOVÁ, Ivan SVOBODA, Karel ŠEFRNA, Blanka ŠEFRNOVÁ, Eva HENSLOVÁ, Jana MAN-DLOVÁ, LS "C" Svitavy

okr. Semily

Jaroslav IPSEK, Jindra PETRÁKOVÁ, Miloslav SŮVA, Daniela WEISOVÁ, Jana OTMAROVÁ, Vratislav OUHRABKA, LS ČMUKAŘI

okr. Chrudim

Radek ZEMAN, Václav a Saša NOVOTNÍ

okr. Náchod

Karla DÖRROVÁ, Jiří KUBINA

okr. Rychnov nad Kněžnou

Jana ALBRECHTOVÁ, Eva DRÁBKOVÁ, Eva ŽATEČKOVÁ, Blanka DRTINOVÁ

DĚJINY OCHOTNICKÉHO DIVADLA

Vážení kolegové!

Při práci na shánění materiálů pro dějiny ochotnického divadla jsem narazil na velmi vážnou chybu ochotnické práce: nedostatek byrokratických (v dobrém) zásad. Je to skutečně škoda, že doklady o ochotnické práci jsou buď ztraceny úplně, nebo jsou roztroušeny po soukromých archivech. Škoda, že po některých souborech zůstane jen jméno.

Za Rakouska předepisoval shromažďovací zákon z roku 1867, aby každý soubor vedl:

- protokol o schůzích valných hromad
- pokladní knihu
- seznam členů
- seznam majetku.

A tak o mnohých se lze v archivu dopídit mnohého. (Moc to záleželo na pili jednatelů.) Každý spolek musel mít předsedu (ředitele), jednatele, pokladníka, režiséra a členy výboru.

Přestože to dnešní zákon nikomu nepřikazuje, doporučoval bych stejný postup i dnešním ochotníkům. Pokud k tomu ještě shromáždíte dokumentaci: - plakáty, vstupenky, fotodokumentaci, zkratka písemné a obrazové dokumenty, bude dobré je čas od času odevzdat do příslušného státního archivu. Jak jsem se přesvědčil, jsou tam velmi ochotní a vstřícní pracovníci.

Věřte, že po deseti letech po vás vlastně zůstane jen tahle dokumentace, proto ji nepodceňujte.

Mimochodem, Hromada vás už vyzývala, zatím bezúspěšně, abyste do Impulsu dodali jakékoli doklady o ochotnické činnosti v okrese Hradec Králové.

Např. většina aktivit Sokola a Orla, hasičů apod. je bez dokumentace, kusé zmínky jsou o členech ÚMDOČ.

Člen VSVD Rudolf Faltejsek

IMPULSY Z IMPULSU

*První pololetí roku
je vždy naplněno
postupovými
regionálními přehlídkami
veškerého typu divadla.
Jejich přehled,
včetně hodnocení,
výsledků, příp. reflexí
vám přinášíme.*

REGIONÁLNÍ PŘEHLÍDKA MLADÉHO DIVADLA ÚPICE 1998

7. - 8. 3. 1998

pořadatelé: MKS Úpice, Impuls
Hradec Králové, VSVD

Složení poroty: Jan Císař, Vladimír
Hulec a Marek Zákostelecký

Program:

DIVADLO JESLIČKY HRADEC KRÁLOVÉ:

Daphne du Maurier:

Modré čočky, r. Pavel Pešek

ZUŠ MORAVSKÁ TŘEBOVÁ:

Ludvík Aškenazy: *Každý člověk má své
jméno*, r. Jarka Čadílková

ZUŠ PŘELOUČ:

Carlo Goldoni: *Poprask na laguně*,
r. Zdeněk Rumpík

DIVADLO V SOUKOLÍ HAVÍŘOV:

Markéta Bláhová: *Pastička*, r. Jan Karaffa

GYMNAZIUM ÚSTÍ NAD ORLICÍ:

J. Schmid, J. Dejl, L. Walterová:

Nová komedie o Libuši, r. L. Walterová

NEJHODNĚJŠÍ MEDVÍDCI:

René Levínský: *Kašpárek, četník
koločavský*, r. René Levínský

OCHOTNICKÝ DIVADELNÍ SPOLEK

FILIGRÁN LITOMYŠL:

Josef Váchal: *Krvavý román*,
r. Ladislav Horáček

HEŘMAN HEŘMANŮV MĚSTEC:

René de Obaldia: *Vítr ve větvích sasafrasu*,
r. Michal Dziedzinsky, Josef Řezáč

TURNOVSKÉ DIVADELNÍ STUDIO:

Slawomir Mrozek: *Tancovačka*,
r. Petr Haken

DIVADLO BAF HOSTINNÉ

Luděk Hašek: *Duel*, r. Luděk Hašek

ZUŠ SEMILY:

Jindřich Šimon Baar: *O hloupém Honzovi*,
r. Miloslav Sůva

Byl jsem poprvé členem poroty na amatérském festivalu. Obával jsem se, že nedokážu citlivě posoudit nadšenectví, časově i ekonomicky náročnou amatérskou aktivitu, ochotnickou praxi v době jí nepřející - tedy povrchové ctnosti amatérského divadla, jež jsou mnohdy podstatnější než sám inscenační výsledek. Ale na druhé straně je festival právě proto "soutěžní", aby některé inscenace vynikly, byly posuzovány nad rámec "interního" pedagogického a sociálního působení práce v amatérském kulturním kroužku. A tak jsem - připraven-nepřipraven, zkušen-nezkušen, znal-eneznal - jel. Vzal jsem sebou svého desetiletého syna Oskara, který již se mnou v divadlech dost zažil, abych měl vedle druhých dvou členů poroty Marka Zákosteleckého, výtvarníka hradeckého Draku a profesora Jana Císaře, ještě jiný korektiv svých úvah a soudů.

Sobota, 7. března

Dvoudenní maratón začínalo Divadlo Jesličky z Hradce Králové s inscenací vlastní dramatisace (Vlastimil Pešek) textu *Daphné du Maurierové Modré čočky* v režii Pavla Peška. I když Jesličky znám z Jiráskova Hronova, přiznám se, že v jejich různých skupinách a podskupinách se nevyznám. Toto představení se snažilo o velmi křehká ztvárnění dost zvláštního, téměř mystického textu o

hymen a popěvků, Deváta symfonie Beethovena nebo třeba - Marseillaisy). A když se na scéně porcovala nahá žena (Mrtvola v komíně) a hodovalo lidské koleno, nebyl jsem na pochybách. Toto je Váchal. Toto je divadlo vzácné jedinečnosti a pravosti - Zázitek (oba 5 hvězdiček) (Oskar: "Bylo to super! Muzika i jak to hráli. Byla to sranda.")

Neděle 8. března

René de Obaldia: Vitr ve větvích sasafasu. Soubor Heřman z Heřmanova Městce. Typický ochotnický soubor a ochotnické představení, jehož kvalita spočívá v tom, že se lidé různých profesí sejdou a s láskou zahrájí nějaký humorný kus. Proč ne, howgh! (já 2 - Oskar 3) (Oskar: "Takový bláznivý, ale moc nevím, o co šlo.")

Slawomir Mrozek: Tancovačka. Turnovské divadelní studio, režie Petr Haken. Ambiciózní inscenace s vynikajícími třemi hereckými výkony. Inscenace, která směřuje k nejvyšším uměleckým metám. Již v podstatě klasický text absurdního divadla zpracovává po svém, ukazuje jeho aktuálnost (násilí, rasismus, outsiderství) a navíc dokáže přesně oslovovat diváka, je určena do specifických prostor, je zkrátka - přístupem - profesionální divadelní inscenací. Pokud by herci vyrazili tímto směrem a udrželi fyzickou i obsahovou náročnost (jako jedni z mála se účastnili všech pionscenačních besed, byli kritičtí i vnímaví zároveň), mohl by v Turnově vzniknout zajímavý divadelní soubor hravě přeskakující stagnující "postdamácké" Kašpary nebo CD 94. Co víc o takové inscenaci říct? Snad jen mu přát energii a úspěch (já 4 - Oskar 2) (Oskar: "Bylo to takový hodně krutý, spíš pro silné povahy.")

Divadlo BAF Hostinné přivezlo několik duelů Ludka Haška. Záleželo hlavně na hercích, jak tyto textové miniatury vyzněly. Strhující byla Jitka Vítová - jak v úvodní sólové scéně připomínající Goldflamovu Biletárku tak v duelu Prostitutka. Svým naprostým odevzdáním se roli, jež náhle srostla s herečkou jak maska s živým tělem, byla zářnou výjimkou jinak spíš odvozených imitací hereckých výkonů většiny

souborů (krom již zmíněných turnovských a - v jiném žánru - hradeckých Medvídků a undergroundových litomyšlských). Herecká cena přehlídky by ji ode mně neminula. Ostatní - jakož i texty - byli průměrní, byť třeba Nezkrotné vášně v podání Jany Bažantové a Přemka Jiráně nepostrádaly formanovskou autenticitu a grotesknost (já 3 - Oskar 4) (Oskar: "Hodně velká legrace, hlavně ta uklízečka na začátku.")

Pohádka o hloupém Honzovi ZUŠ Semily, jež uzavírala přehlídku, byla sekání s čímsi ojedinělým, co mří mimo hranice konkrétní divadelní inscenace. Vinou onemocnění v souboru museli studenti na poslední chvíli role přebírat a na jevišti zapomínali co se dalo. Kdo měl výstup, pomalu se přišoural, oddeklamovat text, naznačil herecké gesto a odešel. Všichni působili otráveně, jakoby nejraději prchli. Ale bylo v tom jisté kouzlo, jaké se hned tak asi nevidí. Kouzlo autentického bytí, jež pouze předstírá, že hraje divadlo. Proto raději nehodnotím, neb spojit nespojitelné nelze, což mi potvrdil Oskar ("Bylo to srandovní, ale současně jako bychom to hráli u nás ve 4.A") Ale líbilo se mi to a jsem za to semilským vděčný. Takové okamžiky lze totiž zažít jen na amatérských přehlídkách.

Tak nevím, zda jsem jako porotce obstál. A na kolik vás zaujal názor desetiletého kritika. Nakonec byli do Písku vybráni havířovská Pastička a turnovská Tancovačka, do Chrudimi Kašpárek, četník koločavský a do Hronova bude VSVD doporučen litomyšlský Krvavý román. Budiž jim divadelní osud nakloněn.

Vladimír Hulec
(Převzato z Amatérské scény)

Výsledková listina:

Do programu národní přehlídky mladého divadla Šrámkův Písek odborná porota doporučila:

Nejhodnější medvídci;
Matěj Bukovina, Šimon Olivětín;
Kašpárek, četník koločavský
(doporučeno i na LCH)

Divadlo V soukolí Havířov;
Markéta Bláhová: Pastička
(hostující soubor ze severní Moravy)

Divadlo Jesličky Hradec Králové
(režie Pavel Pešek);
Daphne du Maurier: Modré čocky

Do programu národní přehlídky činoherního divadla Divadelní Třebíč:

Ochotnický divadelní spolek
Filigrán Litomyšl
Josef Váchal, František Horáček:
Krvavý román

Dále porota udělila
Cenu poroty:

René Levinskému ze souboru Nej-
hodnější medvídci za původní text
hry Kašpárek, četník koločavský

Divadlu V soukolí Havířov za zaji-
stavou dramaturgickou volbu
textu Markéty Bláhové Pastička

Divadlu Jesličky Hradec Králové
za sevržený inscenační tvar
představení Daphne du Maurier
Modré čocky

Ochotnickému divadelnímu spolku
Filigrán Litomyšl za výjimečné
divadelní zpracování Váchalova
Krvavého románu

Jitce Vítové, herečce divadla Baf
z Hostinného,
za herecký výkon v etudě Ticho
v inscenaci Duely

Turnovskému divadelnímu studiu
za herecké výkony v inscenaci
Slawomira Mrožka Tancovačka

I V A D E L N Í

ČERVENÝ KOSTELEČ 98

VÝCHODOČESKÁ
PŘEHLÍDKA
AMATÉRSKÉHO
ČINOHERNÍHO DIVADLA

19.- 22.března 1998

Pořadatelé: MKS Červený
Kostelec, Impuls Hradec Králové,
VSVD

Odborná porota: prof. Jan Císař,
Vladimír Zajíc a Jan Merta

Program:

DIVADELNÍ SOUBOR PŘI MKS ČERVENÝ
KOSTELEČ:

Lilian Hellmanová: *Lištičky*
r. Emilie Dynterová

HEŘMAN HEŘMANŮV MĚSTEC:

René de Obaldia: *Vítr ve větvích Sasafrasu*
r. Michal Dziedzinský a Josef Řezáč

DS KOLÁR POLICE N. METUJÍ:

W. Shakespeare: *Mnoho povyku pro nic*
r. Jaroslav Souček

DIV - K - KLUB JIČÍN:

Josef Lédl: *Jak se máme dobře*
r. Josef Lédl, Martin Zajíček

DIVADLO JESLIČKY HRADEC KRÁLOVÉ:

stálá scéna ZUŠ Na Střezině
A. T. Averčenko: Beregov
r. Josef Tejkl

DIVADLO A. JIRÁSKA ÚPICE:

J. K. Tyl: *Strakonický dudák*
r. Josef Strnad

DS VICENA ÚSTÍ N. ORLICÍ:

Alejandro Casona: *Stromy umírají vstojě*,
r. Martin Malínek

DK JAROSLAV při KaSS LUŽE:

Slawomir Mrozek: *Na pustém...?*
r. Jiřina Pištorová

DS JIRÁSEK TJ SOKOL CHOCEŇ:

Šamberk- Hašler: *Podskalák*
r. Ladislav Hořejší

Po třiceti letech opět přehlídka v Červeném Kostelci, a nutno říci, že to byla, a doufejme, že i nadále bude, trefa do černého. Síly spojily hradecký Impuls, Městské kulturní středisko a Městský úřad v Červeném Kostelci. K tomu připočítejte převelikou obětavost místních divadelníků, zajišťujících hladký průběh přehlídky a pečujících o potřeby jednotlivců, a vyjde vám scénář, který se inscenuje sám.

V postupovém klání zkřížilo dřevoce devět souborů mezi sebou, ale též s lektorským sborem. Klání je básnická licence, i když občas zastršely jiskry, když k vyloupení rytíře z brnění bylo potřeba kotoučové brusky.

DS MKS Červený Kostelec uvedlo
"Lištičky" od Lilian Hellmanové.

Jedná se dramaturgický počín, neboť téma o rodině a penězích nabývá na závažnosti. Zároveň jde o velmi dobrou dramaturgickou úpravu textu a následně režii paní Emilie Dynterové, která vede herce v důsledně motivovaném realistickém jednání. Vztahy a zájmy postav jsou čitelné a bohaté na odstíny, a situace stavěné v dramatickém oblouku mají napětí. Jsou prokresleny cíle postav zrovna tak, jako způsob, kterak vytčených met dosahují či nikoli. Tím myslím to, že i když víte, jak to či ono dopadne, nezajímá vás v první řadě výsledek, ale jak se k němu postavy dopracují. A jsme u vkladu herců. Realistický výklad směřuje samozřejmě k iluzivnosti, k nápodobě života, ale díky hercům a režii se nedíváme čtvrtou stěnou do zaprášeného akvária. Kdepak, jeviště ukazuje obraz současnosti, a je jen dobře, že scénografické prvky provedly jistý posun od amerického jihu k evropskému milie. Totéž se týká skvělých kostýmů a dalších doplňků, které hercům pomáhají, aby se v postavě zabydleli. Jedná se o vyrovnanou inscenaci, ale nutno podotknout, že v postavě Reginy by bylo možno ještě objevit větší plastičnost či chcete-li, barevnost.

Divadlo Heřman Heř. Městec -

René di Obaldia

"Vítr ve větvích Sasafrasu"

K jevištnímu provedení parodického textu, pracujícího s klisé "šestákových" příběhů a literárních frází, zvolil soubor rámec psychiatrické léčebny. Posun k principu hry ve hře je výborný nápad, ale bohužel zůstalo jen u něho. Režie neposkytla k rozžití rámce terapie ani textu. Přesněji řečeno, nekonal se výklad ani realizace.

DS Kolár z Police nad Metují -

William Shakespeare

"Mnoho povyku pro nic"

Inscenaci provází jistá rozporuplnost. Jednak potencionální možnosti herců zatím, řekněme, neobjevené či neuplatněné - jimi samými i režii. Dále režijní koncepce, která má možnosti

se rozvinout, ale zároveň sama sebe omezuje v jistém dogmatu předpokladů, povýtce však jen chtěných a ne objektivně zdůvodnitelných. Tyto skutečnosti, včetně ne zrovna vhodné scény, přispívají k tomu, že absentuje mizanscéna, vztahy a situace se rozplývají, a oč jde, lze odečíst především z verbální reference. V zásadě ale lze říci, že poličtí mají šanci své schopnosti rozvinout a naplnit.

DIV - K - KLUB Jičín -

Josef Lédl "Jak se máme dobře"

První znak, kolektivní režie a výrazný vztah k textu; druhý znak, herecké řešení situací, a to ve všech třech rovinách inscenace. Text má podobu kruhu s příklonem k moraliť v kladném slova smyslu. Realizace se proto přiklání k brechtovské demonstraci, to znamená předvádění života, i když v mnoha případech prokazuje, že má na to hrát o životě, ba dokonce, že v těchto okamžicích je divadelně nejsilnější. Řeč je o schopnosti tvorby metafor, o divadelní obraznosti rostoucí z tématu, a dále jdoucí mimo text a nad text. To se týká všech tří rovin: 1) otázka a spor o to, jak a o čem hrát divadlo - téma brechtovské, realizace demonstrativní; 2) provedení tématu v konkrétních etudách, které herci někdy demonstrují a někdy zdívaldňují v metaforách; 3) jejich vztah k tématu a především k sobě uvnitř society, tedy osobní postoj a autorský vklad mimo text, vklad, který nepostrádá tajemství. Vybavenost všech čtyř herců je vysoká, schopnost oddělovat podstatné od nepodstatného vzhledem k tématu a jevištnímu provedení taktéž, a dnes již okřídlená věta Jarmily Drobníkové směřem k herci a postavě, ono gruntovní: Plán - Realizace - Zhodnocení, zde dochází naplnění až příkladného. A ještě cosi. Inscenace poskytuje dostatečný prostor divákovi, aby spolupracoval, a tak, vzhledem k tématu a provedení, nutně nastupuje silný smíchový efekt.

Divadlo Jesličky Hradec Králové -

J. Tejkl, A.T. Averčenko

"Beregov"

Z útržků motivů a vět v povídkách Averčenska sepsal Josef Tejkl literární útvar zcela v duchu zmíněného autora a ve velkém vnitřním souznění. Výsledek: Tejkl a Averčenko jedno jsou, aspoň co se výchozího textu pro ins-

cenaci Beregov týče. Toto konstatování je jednak fakt sám o sobě, a na druhou stranu směřuje k objasnění, proč inscenace vykazuje jistý dvojlomný charakter. Lze do jisté míry hovořit o dvojitě tématu, o dvou příbězích, o dvojitě jevištní realizaci. Beregovovi přináležejí zbytečný život, závislost na alkoholu a potvrzování sebe sama ničením jiných lidských bytostí, požíráním žen. Ne nadarmo zní podtitul *Herbář egoisty*. Služce Valentině náleží neposkvrněnost, obětavost, soucit, naplněný život věnovaný druhým a především čistota, která ji nutně dovede až k momentu, že zprostředkuje ukončení života zdevastovaného Beregova. Přitom, přes svoji nehezčnost či právě proto, nese jisté tajemství, které provokuje muže. První polovina se vyznačuje spíše tvorbou atmosféry a do značné míry rezignuje na kauzalitu jako takovou. K tomu používá prostředky přináležející spíše poezii než dramatu, a velmi silnou výtvarnou složku, pracující s obrazy, příklánějícími se více k symbolům než k metaforám. V druhé polovině se - a soudím, že i nutně - prosazuje příběh s příčinami a následky, tedy překlenutí atmosféry a upřednostnění konkrétního, individuálního osudu. Obě poloviny přitom propojuje výtvarně symbolistická složka. Inscenace Beregov je neustále ve vývoji, neustále provokuje v divadelním slova smyslu, a přes možnou rozporuplnost, a možná i ojedinělou osamělost v amatérském divadle, je činem, gestem.

Divadlo A. Jiráka Úpice - J. K. Tyl "Strakonický dudák"

Inscenace vznikla k 175 letům trvání ochotnického divadla v Úpici a zahráli si v ní všichni členové souboru. Tato společenská podmíněnost a počet účinkujících vedl k tomu, že Strakonický se od ostatních divadelních opusů úpických - jejichž kvalita je známa - liší, neboť má poněkud jinou funkci. Zvolený princip vyprávění báčorky lze přirovnat k ilustraci v dobrém slova smyslu, k listování, příkladně, v obrázkovém myslivčím kalendáři. K tomu jdou v principu naproti i frontální mizanscény a jistá míra deklamace textu. Jsou zde některé otazníky, ale podstatné je nevyřešení a nesignalizování počátku zápletky - očarování dud, k čemuž přináležejí i prozrazení Švandova zro-

zení, tedy rozdání karet. Dále pak obraz v cizině, kdy se ocitáme uprostřed čehosi, co TV uvádí pod názvem "V žitě", ale ve výkladu není s tímto motivem dál pracováno.

DS Vicena Ústí nad Orlicí - Alejandro Casona "Stromy umírají vstoje"

Soubor touto inscenací uvádí na jeviště nové tváře. Inu, zajisté nesnadný úkol, ale na čem má jeden vyrůst, že? Jisté nesrovnalosti v budování situací lze přičíst na vrub scénografii, která neposkytuje mizanscéně prostorové gesto, a tak jsme šizeni o výklad vztahů a napětí mezi postavami. Také kontury postav by měly být jasnější v provedení, abychom pochopili, jaká témata nesou. Problematické je 1. jednání.

Dramatický kroužek Jaroslav Luže Slawomir Mrozek "Na pustém..."

Druhá inscenace mladého souboru a nutno říci, že pokud zcela nenaplnila divadelní očekávání - ale v žádném případě nelze říci, že neuspěla - naplnila smysl pedagogické práce, který začínající divadelníky vrhl do arény tváří v tvář divákovi, kde ve zkoušce uspěli. Nepřesnost se poněkud projevuje v temporytmu a ne vždy v jistotě, jaké téma v té chvíli mají postavy nést - zda jsou v prostoru hry "na", nebo v prostoru "reality".

DS Jirásek Chocně - F. F. Šamberk a K. Hašler "Podskalák"

Kdekterý divadelník by si na této inscenaci zgustl, neboť by našel nepřehledně prohrášku, ale přátelům z Chocně je jeviště pouze prostředkem a ne cílem. Upřímnost, s níž nabízejí své srdce s úmyslem potěšit ostatní, je tím hlavním motorem. Smysl svého konání zrealizovaného v Podskalákově naplnili tak, že i má radostně cynická povaha našla parketu člověčího patosu, na kterou ráda přistoupila. Čtyři poznatky: Mají skvělou kapelu. Dobře jim to zpívá. Fellini by zbledl závistí (za to dám ruku do ohně). A přestože jimi festival v pozdních hodinách skončil, místo rozchodu došlo ke vzkříšení. Nikomu se nechtělo domů, všichni s nimi zpívali, čímž chocenští své upřímné otevřené konání korunovali.

Vladimír Zajíc

(převzato z Amatérské scény)

Výsledková listina:

Nominace na národní přehlídku **DIVADELNÍ TŘEBÍČ** - 6.ročník národní přehlídky amatérského činoherního divadla:

Divadlo Jesličky, stálá scéna ZUŠ Na Střezině Hradec Králové
A.T.Averčenko: Beregov

Dále odborná porota doporučila k výběru do programu národní přehlídky **Divadelní Třebíč: Divadelní soubor při MKS v Červeném Kostelci; Lilian Hellmanová: Lištičky**

D I V - K - klub Jičín; Josef Lédl: Jak se máme dobře

Do programu národní přehlídky mladého divadla **Šrámkův Písek:**

D I V - K - klub Jičín Josef Lédl: Jak se máme dobře

Ocenění poroty byla udělena: Divadelnímu souboru při MKS v Červeném Kostelci za inscenaci hry Lilian Hellmanové Lištičky

Jiřímu Kubinovi za herecký výkon v postavě Horáce Giddense ve hře Lilian Hellmanové Lištičky

Emilii Dynterové za režii inscenace Lištičky

Ivaně Richterové za herecký výkon v postavě Ursuly ve hře W. Shakespeara: Mnoho povyku pro nic

Kolektivu D I V - K - klub Jičín za inscenaci hry Josefa Lédla Jak se máme dobře

Divadlu Jesličky, stálé scéně ZUŠ Na Střezině Hr. Králové za inscenaci hry A.T.Averčenska Beregov

Josefu Tejklovi za literární předlohu textu k inscenaci Beregov

Janě Portykové za herecký výkon v postavě Valentiny ve hře Beregov

Janě Sedláčkové za herecký výkon v postavě Korduly ve hře J. K. Tyla Strakonický dudák

Jarmile Petrové za herecký výkon v postavě Babičky ve hře A. Casony Stromy umírají vstoje

I I V A D E L N Í

REGIONÁLNÍ LOUTKÁŘSKÁ PŘEHLÍDKA

Hradec Králové
4. - 5. dubna

Pořadatelé: Impuls Hradec
Králové, VSVD, Divadlo Jesličky
Odborná porota: Luděk Richter,
Marek Zákostelecký, Jan Merta

Program:
LADĚNKY ZUŠ SEMILY:
Pavel Šrut: *Epizody ze života pobožného
černocho Sama*
r. Hana Mocková

ZUŠ ŽAMBERK:
4 drobníčky
(Jiří Kahoun: Sluníčko a dva kamarádi,
Vladimír Sutějev: Kdo řekl mňau, etuda:
Šňůretudy, Jan Drda: Ředmiň, struk a
Dafnie
r. Olga Strnadová

LS "MY" HOSTINNÉ:
lidová pohádka *O spícím království*
r. Eva Jasenská

LS HAD HRADEC KRÁLOVÉ:
na moty opery C.M. Webera V. Baier:
Čarostřelec
r. V. Baier a D. Illich

ZUŠ CHLUMEC NAD CIDLINOU:
J. Kahoun, M. Kratochvíl, O. Hejna:
Stolečkové pohádky
r. Romana Hlubučková

JANA ŠIMKOVÁ, ZUŠ NA STŘEŽINĚ
HRADEC KRÁLOVÉ:
starý německý švank *Dobrodružství paní
Anežky*
r. Ema Zámečnicková

AŤSI, ZUŠ NA STŘEŽINĚ HRADEC
KRÁLOVÉ:
Bleší cirkus + Pepe
r. Jiří Polehňa

LDO ZUŠ ŽAMBERK:
G. Ruck-Pauquetová: *Malý prales*
r. Olga Strnadová

KDE SE VZAL TU... ZUŠ NA STŘEŽINĚ
HRADEC KRÁLOVÉ:

Jan Dvořák: *Ilustrované staré pověsti
české aneb Kterak Kašpárek do toho
šlápl...*
r. Jan Dvořák

LS BODI JAROMĚŘ:
Michal Friml: *Tři prasátka a vlk*
r. Michal Friml

LS BODI JAROMĚŘ:
Jana Dvořáčková:
Kašpárek a princezna Darla
r. Jana Dvořáčková

ZÁPALKY ZUŠ NA STŘEŽINĚ:
v úpravě Jiřího Polehni:
Kuranto a Špadolino
r. Jiří Polehňa

host přehlídky HUDEBNÍ DIVADLO
SVITAVY:
Tolkien, Matěj Šefrna: *Pán prstenů*
r. Matěj Šefrna

**REGIONÁLNÍ PŘEHLÍDKA
LOUTKÁŘSKÝCH SOUBORŮ**
východočeského kraje, která se kona-
la 4. a 5. dubna, se letos vydařila.
Prospělo jí komorní prostředí hradec-
kých Jesliček (stálá scéna ZUŠ Na
Střežině v Hradci Králové), poměrně
početná účast souborů a hlavně dobrá
kvalitativní úroveň jednotlivých
představení. Dvanáct souborů a pět
individuálních vystoupení přineslo
rozmanitou podívanou nejen ve způ-
sobech inscenování, ale i v použitých
typech loutek, od improvizovaných,
různě stylizovaných, až po velké dřevě-
né marionety pro klasické loutkové
divadlo. Bylo tu tedy nabídnuto bě-
hem celé soboty a neděle dopoledne
mnoho nového pro ty, kteří se o lout-
kové divadlo zajímají, a zajímavého i
pro ostatní diváky. I mnoho inspira-
tivního pro vystupující soubory.

Ale co víc. Byla tu také nabídnuta
cesta k divadlu s autentickým podí-
lem vnitřních vztahů a vybudovaných
situací, vedoucích k divadelnímu
tvaru, který může oslovit diváka a
zanechat v něm hluboký estetický i
lidský zážitek. To je cesta, která asi
jako jediná může loutkové divadlo
vyvést z bludného kruhu herecké ma-
chy či technicky dobře fungujících
představení, však bez sdělovaných
pocitů a vztahů, bez důrazu na lidský
rozměr divadelního sdělování. Z ta-
kových představení těžko vzniká vě-
rohodná komunikace mezi jevištěm a

hledištěm, která by přinášela potřeb-
nou katarzi. Tedy cesta k divadlu
vnitřně a osobně zaujatému, které
svou pravdivostí a věrohodností oslo-
vuje a získává diváka.

Na přehlídce dominovalo mládí. A to
díky těm vedoucím, kteří se dětem a
mládeži věnují a zájem o loutkové
divadlo v nich rozvíjejí a pěstují. Zdá
se tedy, že přehlídka nabídla i jisté
vyhlídky do budoucna.

O celkové úrovni svědčí i to, že jeden
soubor byl nominován přímo, tři další
a pět individuálních výstupů bylo do-
poručeno do širšího výběru pro Lout-
kářskou Chrudim.

Inszenaci, která byla nominována pro
přímý postup, odehrál soubor
ZUŠ Petra Ebena ze Žamberka.
**Byl to Giny Ruck-Pauquetové
Malý prales.**

V režii, scénografii i s hudbou Olga
Strnadové. Druh loutek: z rukou.
Hrají čtyři děvčata a s nimi Olga
Strnadová. Ta hraje postavu slona -
na šedém rukávu pravé ruky, sloním
chobotu je přišito velké ucho a oko.
Podobně znakově a přitom loutkami
jsou označeny i další postavy lva,
krokodýla, zajíce a sovy. Hraje se o
přátelství, o spolužití, o odvaze, a
hlavně o životě. Postavy jsou přesně
charakterizovány, ve smyslu jejich
jednání, celé soužití je humorně po-
jednané a obohacováno milými pís-
ničkami. Vystavěné situace jsou bu-
dovány na základě vztahů loutek a
vnitřních vztahů jednajících postav.
Olga tu není vedoucí, ale rovnocenný
partner, který se aktivně účastní hry a
vše při tom moudře pozoruje skrze
postavu slona. Vše je umně sestaveno
z drobných příběhů jednotlivých pos-
tav a skloubeno do jednoho celku.
Hravé představení. Zobrazující a
sdělující. A končící neobyčejně silně.
Rozchodem zvířat, neboť jejich
osobní poslání je k tomu nutí. Zůstá-
vá jen slon a bojácný lev. Hra končí
otázkou lva: "A vrátí se ještě někdy?"
A slon odpovídá: "To víš, že se vrátí.
Jednou se určitě vrátí". Slonova slova
nesou naději a jistotu. Látkový prales
se uzavírá. Těsné semknutí, zahalení
látkou a tma. Je to silné. Je to silné
proto, že závažné téma je, byť v hu-
morné rovině, závažně sdělováno a
přeneseno na diváky. Hra obsahuje

silný vnitřní náboj, sice navenek málo dramatický, však neobyčejně plasticky pojednaný jednáním a hrou. - Děvčata letos maturují. A tak i jejich životní příběh a vztah k minulému se jich může dotýkat skrze tuto inscenaci. Jako by hrály o sobě. Přípravují se na maturitu, ale loutkářskou už mají za sebou. Právě tímto představením.

Do širšího výběru byla doporučena i skupina čtyř individuálních výstupů v provedení tří děvčat z téže ZUŠ. Dvě starší děvčata dokonce vystupují v nominované inscenaci. Čistě a obdivuhodné bylo vystoupení desetileté Vendulky Knopové s pohádkou J. Kahouna "Sluníčko a dva kamarádi". Odehrané s vědomím vnitřních vztahů mezi dvěma havrány a sluníčkem, vedené závažným tématem o přátelství, které je korunováno výtvarně i herecky pojednanou pointou. O další tři výstupy se podělily Petra Žabková a Lenka Poludová. První z nich odehrála dva výstupy, první na motivy V. Sutějeva "Kdo řekl mňau?" je adresován nejmenším divákům a odehrán zástupnými předměty a druhý, pro větší diváky, soudničku J. Drdy "Remdih, Struk a dafnie", se zajímavě použitými pěstovými "loutkami", však v málo dramatické rovině. - Lenka Poludová předvedla zajímavé úsměvné etudy se šňerovadly jako zástupnými předměty. Všechny čtyři výstupy byly ukázkou dovedností získaných v souboru a nesly znaky velmi poučené práce Olgy Strnadové s dětmi a mládeží v oblasti loutkového divadla.

Do širšího výběru bylo také doporučeno vystoupení dětského souboru ze ZUŠ v Chlumci nad Cidlinou, se zajímavou a pěknou ukázkou práce s dětmi v oblasti loutkového divadla. Tři děvčátka ve věku 8 - 12 let odehrála každé svou pohádku, na malém stolku, rukavicovými loutkami, loutkami z papírových tubusů a s polštářky jako zástupnými předměty, připravené pod vedením Romany Hlubčkové. Pohádky: J. Kahouna Sluníčko a sluníčko, O. Hejné Jak si pan Kykry koupil nové kykry a M. Kratochvíla Čtyři kočky. Asi dvacetiminutové představení pro nejmenší, oslovovalo diváky svou upřímností i dovedností aktérů.

Také individuální výkon Jany Šimkové ze ZUŠ Na Střežině, v režii Emy Zámečnickové, byl zařazen do širšího výběru jako příkladná práce se zástupnou rekvizitou. Dobrodružství paní Anežky je německý švank z XVI. století, poněkud lechtivého ražení, ale přesně sdělovaný v rovině herecké i předmětné, pomocí zástupného předmětu - tamburiny. Skrze ní je decentně sdělováno to, co nemůže být vysloveno nahlas. (Určeno starší mládeži a dospělým.)

Do širšího výběru patří i groteska Bleší cirkus v provedení dvojice herců ze souboru ATSI ZUŠ Na Střežině. Je to známý klaunský výstup s cvičenými blechami. Na přehlídce se odehrál v provedení Zdeňka Tesaře za hudebního doprovodu Jiřího Polehni a v jeho režii. Představování a hledání blech a jejich provazchodecké a cirkusácké výkony jsou ozvláštněny loutkářskými prostředky, které vedou k dalším humorným situacím a gagům a jsou zdrojem uznalého smíchu diváků. Dominantní je výborný herecký výkon Zdeňka Tesaře.

Poslední z navržených inscenací do širšího výběru je hra Kašpárek a princezna Darla, kterou napsala a zrežisovala principálka loutkářského souboru Bodi Jaroměř, Jana Dvořáčková. Hraje se marionetami na starém rodinném divadelku s krásným portálem a pěknými starými kulisami. Text, který je napsán nyní, zdůrazňuje a ctí všechny zákonitosti starého lidového žánru. Vše na jevišti je hráno s vážnou tváří jisté nadsázky, která nejenže ukazuje styl dřívějšího rodinného divadla, ale baví právě svou reminiscencí i dnešního diváka. Je to úsměvná vzpomínka pro starší a svým způsobem poučení pro mladší o tom, jak se také dříve hrávalo loutkové divadlo.

Za připomenutí stojí i další inscenace, které také přehlídku obohatily. Tak LS Vladěny ZUŠ Semily vystoupil s Epizodami ze života po-božného černocho Sama, podle knížky Pavla Šruta Dlouhán Tom... Jedná se o tři krátké povídky, které zdramatizovala a s dívčím souborem připravila Hana Mocková. Představení bylo zajímavé výběrem příběhů,

použitými loutkami (tyčové, nesené před tělem s rukama děvčat v rukávech loutky), jejich animací i snahou o dobrý herecký výkon. Méně šťastné bylo v řešení prostoru, v jeho vymezení a pojednání ve smyslu prostředí.

S dvojicí interpretů a režisérkou Evou Jasenskou ze souboru "MY" z Hostinného jsme se na přehlídce setkali poprvé. Předvedli vyprávěnou pohádku pro nejmenší, s písničkou a hudbou, ilustrovanou citlivě ovládanými improvizovanými uzlovými loutkami ze šátků, na motivy pohádky O šípkové Růžence, pod názvem Spící království. Představení zaujalo citlivě vedeným vyprávěním. Proti působila ne zrovna vhodně použitá barevnost některých loutek a zavádějící motiv o nalezených loutkách v úvodu vyprávění.

Velkou loutkovou hru předvedl LS HAD z Hradce Králové, pod názvem Čarostřelec, kterou na motivy libreta stejnojmenné opery C. M. Webera zdramatizoval člen souboru V. Beier a společně zrežisoval s D. Illichem. Hrál se velkými robustními marionetami na drátech, zhotovenými podle návrhů J. Polehni. Na otevřené scéně, s odkrytým vedením, mezi barevně pojednanými kvádry, které přestavbou proměňovali v prostředí. Velké romantické drama o lásce, zradě a vině bylo odehráno v pomalém tempu, s malým důrazem na dramatické jednání postav, a tak divák nezasašlo silou, která by uvedenému tématu příslušela. Přineslo však ukázkou zajímavé práce.

Pod hlavičkou souboru ATSI se prezentovalo ještě další vystoupení Pepe. Tentokrát s varietní loutkou stepaře, která byla oživována dobře prováděným rytmickým stepováním za zvuků reprodukováné hudby. Po chvíli příběhla na jeviště dívka stepařka, která vedle loutky stepovala ve stejném rytmu. Pěkná dívka zvítězila u diváka nad loutkou, která už nenašla dost invence k tomu, aby ztracenou pozornost znovu získala.

LS Kde se vzal, tu... ZUŠ Na Střežině, jehož vedoucím je také Jiří Polehňa, provedl v režii Jana Dvořáka ml. jeho autorskou, poněkud drsnou satiru, spíše však recesi, a to malými

improvizovanými marionetkami, převážně odehranou na tělech dvou ležících herců členy mladého šestičlenného souboru. Námětem se staly Ilustrované staré pověsti české aneb Kterak Kašpárek do toho šlápl..., "určeno dospělým a do pozdních hodin večerních". Satiricky tu byla z různých úhlů probírána povaha česká, prostředky mnohdy nevybíravými, které mnohé diváky příliš nepotěšily.

A ještě jeden soubor ze ZUŠ Na Střezině, soubor Zápalky, v režii Jiřího Polehni. Dětský soubor sehrál vlastnoručně vyrobenými marionetami, na motivy staré rytířiny, hru Kuranto a Špandolino, na malém otevřeném jevištiátku, které bylo umístěno na horní desce pianina. Byl to zajímavý pokus o humorné ozvláštnění starého loutkářského příběhu, pokus o prolnutí příběhu se spolu zpívanou písničkou Travička zelená, a tím ovlivnit dějovou a tematickou rovinu příběhu. Však nestejné proporce použitých nápadů tematický posun divákovi čitelně nezprostředkovaly.

Druhý soubor LS Bodi z Jaroměře provedl hru člena souboru Michala Frimla Tři prasátka a vlk. Známy příběh je místo jednání veden v rovině verbální, za výrazné podpory vypravěče. Prasátka jsou polštářky. Hraje se okolo "štaflí", které zastupují domečky. - Je to zajímavý pokus o vybočení z běžné praxe tohoto divadla.

Na závěr sobotního večera vystoupil jako host přehlídky soubor Hudebního divadla ze Svitav, který vede Matěj Šefrna, s vlastní divadelní adaptací Tolkienova románu Pán prstenů. V hlavní roli vystupuje Matěj Šefrna, též dramaturg, autor hudby i režisér, a s ním tři studentky litomyšlské střední pedagogické školy. Scénografii řešil, loutky navrhl a režíroval a scénu vytvořil Jaroslav Doležal. Představení je to silné, zajímavé, hrané v rychlém a naléhavém tempu. Jako by podléhalo rytmu písniček a songů, kterých je mnoho, hlavně na počátku hry, a které Matěj s velkým zaujetím kytaristy i herce zpívá. Divák je zpočátku doslova zahlcen lavinou informací, podnětů a vjemů. Teprve později, když se hu-

dební atak na diváka zmírňuje, vystává do popředí příběh Hobita Froda, který musí na pokyn Pána prstenů donést očarováný prsten až do samotného sídla temných sil, kde ho musí v jícnu sopky zničit. Celá tato dobrodružná cesta probíhá ve zvláštní obrazové zkratce a v rychlých střizích. Teprve poskládáním obrazů se divák dostává k celému příběhu. Je to zajímavá inscenace, kterou je nutno uvidět alespoň dvakrát, aby divák porozuměl a ztožnil se se záměrem autora dramaturgie.

Jan Merta

(převzato z *Amatérské scény*)

Výsledková listina:

Porota na celostátní přehlídce Loutkářská Chrudim nominovala:

LDO ZUŠ Žamberk:
Gina Ruck-Pauquetová:
Malý prales

Do širšího výběru porota doporučila:

ZUŠ Žamberk :4 drobníčky
Jiří Kahoun: Sluníčko a dva kamarádi
Vladimír Sutějev: Kdo řekl mňau
etuda: Šňůretudy
Jan Drda: Řemdiš, struk a Dafnie

ZUŠ Chlumec nad Cidlinou;
J.Kahoun, M.Kratochvíl, O.Hejná:
Stolečkové pohádky

Jana Šimková, ZUŠ Na Střezině
Hradec Králové; starý německý
švank: Dobrodružství paní Anežky

AŤSI, ZUŠ Na Střezině, Hradec
Králové; Bleší cirkus

LS BODI Jaroměř; Jana
Dvořáčková: Kašpárek a princezna
Darla

Dále porota udělila
individuální ocenění:

Vendulce Knopové, ZUŠ P. Ebena
Žamberk, za herectví v
individuálním vystoupení s pohádkou
J. Kahouna Sluníčko a dva kamarádi.

Dívčímu kolektivu ZUŠ P. Ebena
Žamberk za herectví v inscenaci
Giny Ruck-Pacquetové Malý prales.

Olze Strnadové, ved. souboru ZUŠ
P. Ebena v Žamberku, za vpravdě
uměleckou inscenaci Malý prales - za
režii, dramaturgii, za výtvarné řešení
i za hudební složku inscenace.

Olze Strnadové za vyjimečnou práci
s dětmi a mládeží v oblasti
loutkového divadla.

Romaně Hlubučkové, ZUŠ
Chlumec nad Cidlinou, za tvořivě
uplatňování prostředků loutkového
divadla při vedení dětí ve vystoupení
Stolečkové pohádky.

Jirkovi Polehňovi, pedagogovi ZUŠ
Na Střezině Hradec Králové, za
tvořivý přínos v inscenaci Bleší
cirkus.

Zdeňku Tesařovi, ZUŠ Na Střezině
Hradec Králové - a soubor AŤSI, za
tvořivé pojetí postavy "krotitele"
v inscenaci Bleší cirkus.

Janě Dvořáčkové, LS Bodi
Jaroměř, za text původní
marionetové hry Kašpárek
a princezna Darla.

Janě Šimkové, ZUŠ Na Střezině
Hradec Králové, za herecký výkon
a práci s rekvizitou v individuálním
výstupu Dobrodružství paní Anežky.

VÝCHODOČESKÁ PŘEHLÍDKA DĚTSKÝCH DIVADELNÍCH, LOUTKÁŘSKÝCH A RECITAČNÍCH SOUBORŮ

ÚSTÍ N. ORLICÍ
18. - 19. 4. 1998

*Pořadatelé: Impuls Hradec
Králové, SKS Ústí nad Orlicí
POROTA pracovala ve složení:
předseda: Jaroslav Provazník
Členové: Blanka Šefrnová, Radim
Svoboda a Alexandr Gregar*

Ústí nad Orlicí, to už je po řadu let jakási Mekka dětského divadla. To příjemné malé východočeské město má pro setkávání tohoto druhu nejen pochopení a dobré organizátory, ale také něco, co jinde tak zcela není - kulturní dům s možností využití variabilního divadelního prostoru a pár minut chůze klasické malé divadélko, právě tak na rozměr dětských produkcí. A kdyby, nejdříve, bylo potřeba scény rozměrů "velkého" divadla, tak ho v Ústí najdete coby kamenem dohodil. Kulturní dům navíc poskytuje příjemný azyl pro pedagogy a vedoucí, děti se v něm rovněž pohodlně rozptýlí. K dispozici je příjemný personál, manželé Vintrovi, kuchařky ze školní jídelny, pár lidí z Domu dětí a mládeže, Nad'a Gregarová, dnes už z hradeckého Impulsu, i ústecké Středisko kulturních služeb, to bohužel před očekávaným "úředním" zánikem. Díky této ostřílené základně, tvořené minimem lidí, proběhla regionální přehlídka dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů z východních Čech ve svižném tempu. Přesto, že na program bylo dvacet šest představení a dva rozborové semináře.

Lektorskému sboru předsedal Jaroslav Provazník za asistence Blanky Šefrnové, Radima Svobody a Alexandra Gregara. Dlužno říci, že se po oba dny přehlídky nikterak nenudili.

Ne, že by všechna představení byla O.K., ovšem nenašlo se jediné, které by vzbudilo zásadní pochybnosti. Za každým bylo vidět kus dobré práce nadšených, a leckde tvůrčím způsobem připravených dětí, či výsledek úsilí talentovaného vedoucího - nebo alespoň snahu dobrat se výsledku, který by odpovídal schopnostem dětí a jejich kolektivu.

Pravda, leckdy zatrnulo, když pod hlavičkou ZUŠ či divadelní školy, u níž by se předpokládalo, že děti jsou předmětem soustavnější a odborné výchovy, zní zoufale špatná řeč, díky i artikulace na zabít, nehledě na pohyb, který je na hranici pádu, když projev dětí připomíná špatnou ochotnickou manýru!, když vedoucí klade na bedra svěřenců svou "uměleckou" vizi, jakž takž ji zaranžuje a dětem obsah unikne.

Mnohé problémy lze jistě přičíst momentálním indispozicím, změně prostředí apod., což je časté vysvětlení pedagogů, ovšem styl práce, úroveň pedagogického vedení, stupeň připravenosti dětí (jednat, komunikovat, zacházet s fantazií a nabytými dovednostmi) se málokdy před neobroušenými zraky porotců či kolegů podaří ukrýt.

Na půdě regionální lze skutečně vidět leccos - nic však nebrání, aby se to nestalo dobrým důvodem pro dialog s pedagogy. Ten byl v Ústí perfektní a nenašel se pedagog či vedoucí, který by s porotou odmítal hledat příčiny neúspěchů. Takže snadno můžeme připojit pár poznámek k představením, jak šla v Ústí za sebou - o nominovaných na celostátní Dětskou scénu pak něco nakonec.

Přehlídku zahájil **Heřmaňáček z Heřmanova Městce**, který vedou ostřílení učitelé a manželé Řezáčovi. Z básniček Ondřeje Suchého připravili pásmo "Panoptikum", rozehrávané sborovou recitací. Z ní se vylupovaly situace, vztahy, asociace, metafory - tam, kde tvořily nadsázku, obraz, byly výtečné a vtipné. Kde se sáhlo k psychologizaci, kde děti přebíraly formu postav a hrál se dialog, začal nabídnutý princip kulhat.

"Tři prasátka" ze ZUŠ Ledeč nad Sázavou byla trochu vyděšenou rozhlasovou činohrou, soubor nám pohádku nabídl jen v rovině slovíček, které občas ilustroval. Ošidil se o možnost využít a rozehrát situace různými divadelními atributy, rekvizitou, kostýmem, přesto, že na scéně jich bylo užito dost, příběh jen odříkán, děti zamrzlé, neuvolněné.

To už takový **"Elmar"** od souboru **ZUŠ Světlá nad Sázavou** se mohl blýsknout kolektivnější výpovědí. A i když má spoustu rezerv a občas slovo také zvítězí nad situací, daří se mu vytvořit atmosféru - hudbou, rytmem a dokonce i občasným partnerským vědomím. Co asociací jen může nabídnout hra s polštáři - slony?

Recitační soubor Školáček z Pračovic si pohrával s kavkazskými pohádkami. Představení nazval **"O líné Huri, aneb lenost se (ne)vyplácí"**. Občas zaujalo nějakým divadelním figlem s dobrou pointou, ale více vyprávělo o dramaturgických ambicích své vedoucí. Zřetelná poučenost

Velmi dramaticky začala vyprávěčka **Dramatického souboru ZUŠ z Havlíčkova Brodu** skicu na téma Hoffmannovy povídky a Čajkovského hudby k **"Louskáčku"**. V rozboru se prozradilo, že představení mělo mít charakter výchovný - seznámení s Čajkovského tvorbou - a to konečně splnilo. I na balet došlo. Ruku na srdce: přístup k formě prozradil literární umělost a necitlivé nakládání s hranicemi dětského "herectví".

ZUŠ Semily (vedoucí Hana Mocková) naopak nabídla požitek při zacházení s dialogem. Děti věděly, co a proč říkají, dělají - pohádka Jana Vladislava **"O Seanu Sullivanovi"** nabídla vnitřní napětí, naplněné vztahy, navíc výbornou muziku a dobré zpívání. A především nápady, ty samozřejmě lépe vyzní, vzniknou-li v tvůrčím prostředí.

Děti **DDM Bájů Česká Skalice** přivezly lapenskou pohádku **"Divotvorný hrnec"**, poněkud drsnou anekdotickou grotesku. Zaskočily nás hned v počátku razantním provedením "skonu" dědka, po jehož smrti nastane "tanec kolem hrnce", ne

nepodobný známé pohádce o zlaté rybce a nehodné ženě. Bohužel nabídka brzo skončila a hru určovala nápodoba, přibližnost, povrchnost v užití prostředků, občas pitvoření.

Úctyhodný pokus vykonala vedoucí souboru **ZUŠ Chrudim** Renata Klečková. S rozsáhlým souborem nastudovala dramaturgii svého kolegy muzikanta J. Stejskala: Komenského "**Labyrint světa a ráj srdce po 370 letech**". Pokus o muzikál (dobře zpívaný!), pokus o kolektivní výpověď (na půdorysu snu studentky - tedy i s řadou přirozených aktualizací). Viděli jsme živé obrazy i forbíny, herecké postavy i komentáře chóru. Dílo poučené, poctivé, pracné a často i umně nastudované. Snad jenom že jeho vyznění poněkud zjednodušuje Komenského (Jak však nezjednodušovat, má-li se Labyrint vejít do jedné hodiny!). Theatrum mundi se občas překotně rozbíhalo a hledalo moc zajíců najednou, souboj s tak velkým soustem však byl statečný (jen těsně unikl nominaci, navíc spíš pro Písek než Ústí).

Úryvek ze hry "**Jedničky má papoušek**" od **ZŠ Bílá Třemešná** raději přeskochíme. Macourkova poetika je zrádná jak pro paní vedoucí, tak pro děti, zvláště když se jen "výrazově" odrecituje. Stejně rozpačitě vyzněla i skládanka veršů Jiřího Havla "**Člověče, nemrač se**" od jednoho z oddělení **královéhradecké ZUŠ Na Střežíně**, byť bylo představeníčko "rozpohybováno". Děti z **trutnovské Základní školy** trochu neorganicky spojily pásmíčko lidové poezie "**Vítáme děťátko, veselá zabíjačka**", což by mohlo evokovat humor trochu černý, realizace však nabídla příjemné zahrávání s folklórním rituálem, děti byly pravdivé, přirozené a občas si skutečně hrály.

Ovšem **Vendulka Knopová** od známé učitelky Olgy Strnadové ze **ZUŠ Žamberk** předvedla skutečnou lahůdku - na jevišti sama se svým tělem, s rukavicemi v podobě dvou havránek s modrým kulichem - nebem a sluníčkem. Osobité, vymyšlené, vypointované. Skvělá práce s rekvizitou, tělesné gesto, které vytváří scénografii, prostor i vztah. Vendulka nás přesvědčila, že havrana egoistu

lze napravit, pokud zvítězí láska a přátelství - a smysl pro humor.

Ve "**Stolečkových pohádkách**" tří děvčat ze **ZUŠ Chlumec nad Cidlicí** nabídnuto něco z kuchyně dramatické výchovy. Pan učitel Dlabola ze **ZUŠ z Týniště nad Orlicí** uvedl kytarově své hochy v již rozpadlém a nepřehledně improvizovaném rakvičkovém opusu "**O kouzelné písťalce**". **Dramatický kroužek ZŠ z Horního Maršova** se "**Třemi pohádkami o třech králich**" si zaslouží úctu paní učitelce, že dala dohromady dětské divadélko. Má sice jakousi "ochotnickou" tvář, ale každý nějak začínal. V pásmu dětí ze **ZŠ Semonice "Jedeme do Turecka"** od Jiřího Žáčka se vytratily vztahy i individualizace, přestože spontánní začátek leccos sliboval.

Sobota se náchýlila a v Malé scéně ještě vystoupilo **Turnovské divadelní studio** pana učitele Petra Hakena. To už ale zaděláno na slabší zážitky. Hakenova hra "**O turecké vojně**" působila zmatečně, byla v ní spousta nahodilostí, hereckého šlapání, divák ztrácel přehled. Ani nedělní dopoledne, v němž se představily soubory z Pardubic - ZŠ nábf. Závodu míru, ze Svitav, Kolína, z Bystrého u Poličky, z Rychnova nad Kněžnou a ještě jednou z Pardubic - ZŠ Staňkova, nepřineslo více. Málo dramatické tvořivosti, občas spíše Stanislavský, něco odkoukané, něco "uměleckoidní", něco naivní, při usilovné snaze dílka "nenapadnutá".

Ovšem, všichni, kterým jsem v tomto článku připsal jen stručné hodnocení, ne zrovna vyčerpávající a tudíž úplně objektivní, přijměte moji omluvu. Ústecká regionální přehlídka byl maratón a vše povzbudivé a kritické bylo řečeno v rozpravách. Toto je letný záznam viděného.

Přímý postup na Dětskou scénu porota doporučila Vendulce Knopové ze Žamberka a "**Panoptiku**" z Heřmanova Městce. Možná, že tam ještě uvidíme ústeckou druhou vlnu, tedy "**Elmara**" ze Světlé nad Sázavou a pohádku "**O Seanu Sullivanovi**" ze Semil. Nu, a třetí vlna si jistě odnesla z této přehlídky nové podněty a inspiraci. Všem je třeba poděkovat. Za

úsilí, za poctivou práci - s vírou, že se toto snažení bude potkávat s radostí a zážitkem, které z hrajících dětí ještě s větší jistotou přeskochí na publikum.

Alexandr Gregar
(převzato z Amatérské scény)

Výsledková listina:

Porota shlédla celkem 26 představení

- o postupu na celostátní přehlídku **Dětská scéna** rozhodla takto:

k přímému postupu nominovala recitační - **HEŘMAŇÁČEK**,
ZŠ Heřmanův Městec,
Josef a Jitka Řezáčovi
Ondřej Suchý: **Panoptikum**

divadelní, loutkářský
- **ZUŠ Žamberk**,
Olga Strnadová
J. Kahoun:

Sluníčko a dva kamarádi
sól. loutkářský výstup - Vendula
Knopová

do širšího výběru
doporučila:

DLS ZUŠ Světlá nad Sázavou,
Ivana Měkotová
David Mc Kee: **Elmar**

"**Má to háček**", **ZUŠ Semily**,
Hana Mocková
Jan Vladislav:
O Seanu Sullivanovi

LUŽE 98

VÝCHODOČESKÁ PŘEHLÍDKA VENKOVSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ

30. 4. - 3. 5. 1998 v Luži

*Pořadatelé: DK Jaroslav při KaSS
Luže, Impuls Hradec Králové,
Obecní úřad v Luži, Okresní úřad
v Chrudimi a VSVD
Odborná porota: Vladimír Zajíc,
Jaromír Vosecký, Rudolf Faltejsek
a Jan Merta*

Program:

JAROSLAV LUŽE:

Slawomir Mrozek: *Na pustém...*
r. Jiřina Pištorová

ODK MAKOV:

K. J. Erben: *Sládci*
r. Jana Hájková

DOS SLOUPNICE:

Carlo Goldoni: *Poprask na laguně*
r. Eva Sychrová

DS při KIC MĚSTEČKO TRNÁVKA:

František Votava:
Martinkovský písničkář
r. Milena Duchoňová

MKS ČERVENÝ KOSTELEČ:
Jan Werich, Marcela Kollertová:
Žluté mužátko
r. Marcela Kollertová

host přehlídky

OŘECHOVSKÉ DIVADLO:
Florimond Hervé, Vlastimil Peška:
Mam'zelle Nitouche-ky
r. Vlastimil Peška

Do Východočeské divadelní přehlídky s výběrem na Vysoké nad Jizerou se přihlásilo celkem šest souborů. DS Heřman z Heřmanova Městce s inscenací "Vitr ve větvích sasafrasů" se nakonec přehlídky nezúčastnil z důvodů zmatků kolem autorských práv -

kolikrát asi bude potřeba jisté věci opakovat, než dojdou sluchu?! Více podstatné však bylo, že se na přehlídce přihlásila tři ne snad nová divadla, ale taková, se kterými jsme měli možnost se v kontextu rozborů inscenací potkat poprvé. Myslím, že pro obě strany bylo toto setkání podnětné a ne nezajímavé.

DS Červený Kostelec uvedl v drammatizaci a režii Marcely Kollertové pohádku od Jana Wericha "*Žluté mužátko*". Všichni víme, že literární obrazovnost páně Wericha se ne snadno srovnává s obrazovností jazyka jevištního, neboť je výrazná a určující. Z tohoto hlediska nechť je chápáno konstatování, že kostelečtí se osobitý autorův postoj snažili převést do podoby přímých promluv s divákem, přičemž se jim tak smysluplně (jak pro příběh sám, tak pro sdělení) dařilo především v polovině první. V druhé již méně, což souvisí i s celkovou stavbou drammatizace, tedy i příběhu, a s nedořešenými třemi konci. Nicméně je zde nastartován jistý autorský trend - pro kostelecké nový - a je šance, že inscenace dále poroste. Sluší se říci, že scéna a kostýmy jdou nápadu, jak stvořit Werichovu pohádku, vsťříc.

DS Městečko Trnávka přivezl hru místního autora Františka Votavy "*Martinkovský písničkář*". Autor ji napsal s velkou láskou k dějinám a českému jazyku v roce 1944, a dnešní inscenátoři se ji s nemenší láskou snažili sdělit. Jak dále pak vyplynulo, oslovuje tato inscenace převážně souvislostmi mimodivadelními. Text sám - byť má podobu dialogu - je proveden lineárně, kronikářsky, a ne dramaticky v situacích a tahu příčin a následků. Během inscenace jsme sice seznámeni se čtyřmi podobami lásky čtyř dvojic, ale právě že jen seznámeni. Neuděje se ani kontrapunkt, ani zrcadlo. Byť čtyři osudy probíhají ve stejném čase a prostoru, jejich existence je shodná se známým nápojem "duha", kde v jedné sklenice jsou různobarevné vrstvy alkoholu přísně rozděleny, a když se zamíchají, ani nemluvit. Tedy, jedná se o problém dramaturgický, neboť postavy jsou ploše střiženy a o situacích se pouze referuje. Městečkoťtrnávští se utkali s tvarem jim nepříznivě nakloněným

(i když je to jejich záležitost výběru), ale utkali se noblesně, takže zaslouženě vzbudili očekávání, s čím přijedou příště.

DOS Sloupnice si vybral "*Poprask na laguně*" od Carla Goldoniho. Jedná se o soubor mladých, a ze všech stran konstatováno, že samých krásných pánů a dam. K tomu se připojují s tím, že kromě krásy fyzické se u některých z jeviště proklubávala i krása duševní. To ovšem není jen věcí pouze individuální, ale jde o poskytnutí prostoru a správného směřování ze strany režie. Poprask byl zvláštní tím, že pokud byste nerozuměli slovům, tak jste z devadesáti procent rozuměli vztahům, díky vizuálnímu provedení situací v mizanscénách. Ba i stavba většiny replik šla po smyslu, ALE, podivná to věc, sdělení se nekonalo. Lze říci, že sloupničtí mají před sebou proces hledání, cc je důležité a co méně, co je záměrnost a co nezáměrnost, a jak tedy vystavět svá jevištní sdělení.

DS Makov si vybral málo hraný titul "*Sládci*" od Karla Jaromíra Erbena. Na počátku dvě upozornění: Erben napsal *frašku* pro studentské divadlo v Žebráku, kterou J. Tureček Jizerský upravil do *hry se zpěvy*, či spíše do zpěvů s trochou hry (sic!); Divadlo Makov tvoří lidé, klobouk dolů, z osmi vesnic (sic!). Jedná se tedy o onu často skloňovanou, ale ne vždy naplňovanou "občanskou společnost". Makovští uvedli hudební úpravu, z níž bylo ale vyškrtuto značné procento písní či byly kráceny (díky, paní režisérko), a uvedli ji v dosti čiré podobě sousedského divadla, které by nebylo od věci shlédnout na Vysokém mimo soutěž. Myslím, že Sládci by potěšily mnohé, právě či především pro kouzlo upřímnosti sdělování, a protože makovským to nádherně ladí a zpívá. Jistě, každý má jistou míru dispozic, takže herecké výkony nebyly zcela vyrovnané. Dále i u těch, kteří excelovali v tom pravém slova smyslu, kdy sdělovali skrze nitro, by mělo dojít ke srovnání prostředků, k sjednocení stylizace, kterak traktovat komedii. To jsou však drobné pihy. Problematická místa jsou spíše v zapojení písní. Árie a dueta občas vystoupí ze situace a startuje se najed-

nou tak říkajíc z nuly, a zrovna tak zpěv celého chóru není vždy zmotivován, kromě přání autora. Ale to, jak víme, není vždy snadné. Je to i dramaturgicky náročné především tehdy, když původní text s písněmi nepočítal. Ovšem zážitek se udál.

V kontextu přehlídky LUŽE 1998 byla nejzajímavějším a nejdívaladnějším počinem inscenace **DK Jaroslav Luže "Na pustém..." (Trošedníci) od Slawomira Mrożka**, v režii Jiřiny Pištorové, frekventantky KPR. Doufejme, že inscenace, která zatím roste od představení k představení, bude v této tendenci pokračovat. Jestliže jsem před dvěma měsíci napsal, že: "Inscenace především naplnila smysl pedagogicko-režijní práce, která začínající divadelníky vrhla do arény tváří v tvář divákovi, kde ve zkoušce uspěli, a nepřesnost se ponejvíce projevuje v temporytmu, a ne vždy v jistotě, jaké téma v té které chvíli mají postavy nést", tak dnes musím napsat, že doba pokročila nejen v kalendáři, ale i na jevišti. Postavy už začínají přesněji sdělovat své vztahy, takže dochází nejen k označení tématu situace, ale tu více, tu méně k jeho naplňování. Dokonce - ať už záměrně či náhodně - některé situace voní oním nepostižitelným tajemstvím, onou absurdní polaritou a otázkou (samozřejmě, že už obsaženou v textu), zda se jedná o obraz reality či obraz hry na realitu. Zdá se ukazovat, že výklad textu a z něj odvozené sdělení, které se na jevišti zatím povytce pohybovalo ve sféře pouze racionální a ve schopnosti verbálně objasnit co a proč se děje, má udít, začíná nabývat podoby obrazu. Tři pánové nesoucí hlavní tíhu inscenace se zdatně protrhávají ulitou nejistoty, a pouští se na pustém ostrově k objevování ne svých možností, ale možností postav Tlustého, Prostředního, Malého. Dále bude zapotřebí zpřesnit funkci zvuku a rekvizit, které jsou nedílnou součástí významové výstavby inscenace.

Vladimír Zajíc

Výsledková listina:

Odborná porota na národní přehlídku venkovských divadelních souborů ve Vysokém nad Jizerou (koná se 10. - 17. října 1998) nenominovala žádnou inscenaci, která byla uvedena na východočeské přehlídce venkovských divadelních souborů v Luži.

Odborná porota doporučila k výběru do programu národní přehlídky :

1. Divadelní kroužek Jaroslav Luže s inscenací Slawomira Mrożka: Na pustém...?

Dále odborná porota doporučuje pozornosti programové rady Krakonošova podzimu (jako zvláštní typ venkovského divadla, do volného mimosoutěžního programu přehlídky):

Ochotnický divadelní klub Makov s inscenací Karla Jaromíra Erbena: Sládci

Inscenace Divadelního souboru MKS Červený Kostelec Žluté mužátko bude posuzována v kontextu divadelní přehlídky v Havlíčkově Brodě, kde budou vybírány inscenace do programu národní přehlídky POPELKA - Rakovník 1998, 17. ročníku národní přehlídky amatérského činoherního divadla pro děti, která se koná 4. - 8. 11. 1998.

Cena odborné poroty byla udělena:

Jiřině Pištorové, režisérce
Divadelního kroužku Jaroslav v Luži,
za inscenaci hry Slawomira Mrożka:
Na pustém...?

Františku Schejbalovi za herecký výkon v postavě správce Kašpara Zapita ve hře K. J. Erbena Sládci

Ladislavu Jančíkovi za výtvarné řešení scény v inscenaci Žluté mužátko

Františku Vackovi za herecký výkon v postavě Prostředního ve hře Slawomira Mrożka: Na pustém...?

Marcele a Olze Labíkovým, Evě Bergmannové a Jiřině Bartošové za návrhy a realizaci kostýmů v inscenaci Žluté mužátko

Dále odborná porota udělila Uznání:

Jaroslavu Kovářovi za herecký výkon v postavě Malého ve hře Slawomira Mrożka: Na pustém...?

Jaroslavu Josefovi za herecký výkon v postavě Tlustého ve hře Slawomira Mrożka: Na pustém...?

Liběně Vávrové za herecký výkon v postavě Kačky ve hře K. J. Erbena Sládci

Kristýně Duškové za herecký výkon v postavě Vojtěšky ve hře K. J. Erbena Sládci

Janě Hájkové za herecký výkon v postavě Marjánky ve hře K. J. Erbena Sládci

Ireně Štochlové za herecký výkon v postavě Paní Pasqui ve hře Carla Goldoniho Poprask na laguně

Danielu Mikuleckému za herecký výkon v postavě Issidora ve hře Carla Goldoniho Poprask na laguně
Zvláštní poděkování odborná porota věnuje :

Aleši Němečkovi za dlouholetou obětavou práci pro amatérské divadlo

Evě Sychrové za úspěšné získání mladých pro amatérské divadlo

Dr. Janě Hájkové za organizačně náročné vedení Ochotnického divadelního klubu v Makově

Ne poprvé a ani ne snad naposled v Luži

Letošní východočeská divadelní přehlídka, která se uskutečnila od 30. dubna do 4. května v Luži, nebyla pro pořadatele zcela novou záležitostí. Navazovala na tradici okresních přehlídek (poprvé se uskutečnila v roce 1963), regionálních přehlídek (při absenci ústředně organizovaných krajských přehlídek pravidelně od r. 1996) i Lužsko-košumberských hrátek (v přírodním areálu v letním období od r. 1993).

Přehlídka v letošním roce však byla poprvé přímým výběrem na národní přehlídku venkovských divadelních souborů ve Vysokém nad Jizerou. Měla tedy odbornou porotu, která hodnotila práci souborů po stránce dramaturgické, režijní, herecké a scénografické. Kladem také byl seminář režiséřského kurzu, vedený Vladimírem Zajícem, jehož absolventi se účastnili nejen všech představení, ale i závěrečného hodnocení po každém soutěžním vystoupení.

Potěšitelné bylo, že letos své inscenace přihlášily i soubory z malých míst, které dříve neměly dost odvahy předstoupit před porotu, v níž neviděly poradce, znající problematiku amatérských divadel na vesnici, mající upřímnou snahu kolektivům divadelních ochotníků pomoci tím, že se po vzájemné výměně názorů pokusí najít cestu ke zkvalitňování jejich dobrovolné práce.

Návštěvnost na přehlídce dokumentovala, že v Luži je stále řada diváků, kteří nadřazují účast na živé produkci před pohodlným sledováním televizních programů nebo videozáznamů. Vždyť celá polovina návštěvníků je stálými abonenty lužského divadla a jejich počet se zvyšuje zvláště po obdobných akcích jako byly regionální přehlídky. Průměrný počet platících byl 145 diváků. K tomu je nutné připočítat starší dětské pacinety Hamzovy léčebny, seminaristy režiséřského kurzu a členy hrajících kolektivů, kteří se přijeli podívat na vystoupení ostatních souborů. Ti všichni měli vstup volný.

Je zajímavé, že návštěva jednotlivých představení odpovídala i diváckému ohlasu, vyjádřeném výsledkem ankety. Pochopitelně nemusel být totožný s názorem odborné poroty.

Divadelní soubor-inscenace

Vyjádřeno v procentech
líbilo / líbilo s výhradami / nelíbilo

Jaroslav Luže; Na pustém...
78,8 18,7 2,2

ODK Makov; Sládci
88,2 11,8 0

DOS Sloupnice; Poprask na lag.
82,8 17,2 0

Měst. Trnávka; Mart. písničkář
61,9 10,2 7,9

DS Čer. Kostelec; Žluté mužátko
92,3 5,1 2,6

host přehlídky
Ořechovské divadlo
Mam'zelle Nitouche-ky
95 4,3 0,7

Časové omezení neumožnilo pozvat k vystoupení další špičkové soubory (účastníky Jiráskova Hronova a Krakonošova divadelního podzimu) jako hosty přehlídky. Proto pořadatelé počítají s tím, že tyto soubory zařadí stejně jako nově vzniklé inscenace (většinou na doporučení VSVD) do programu v nové divadelní sezóně.

Celá organizace přehlídky si vyžádala nemalé finanční náklady, které nemohly být kryty jen ze vstupného. Plné uznání proto zasluhují všichni, kteří přispěli, především referát kultury OkÚ Chrudim, Open Society Fund Praha a Hamzova dětská léčebna. Hlavním sponzorem pořadatele DK Jaroslav je Česká spořitelna Chrudim. Místní podnikatelé a obchodníci přispěli věcnými dary, takže každý hrající kolektiv si odnášel kromě účastnického listu od Maria Alfieri, kytici karafiátů, dárkový balíček a snad i příjemné zážitky z divadelní Luže.

Aleš Němeček

DOSPĚLÍ DĚTEM

VÝCHODOČESKÁ PŘEHLÍDKA ČINOHERNÍHO DIVADLA PRO DĚTI

Havlíčkův Brod
8. - 10. 5. 1998

*Pořadatelé: Nadace Adivadlo,
KD Ostrov Havlíčkův Brod,
MěÚ a ŠÚ havlíčkův Brod,
Impuls Hradec Králové a VSVD*
Odborná porota:
Luděk Richter, Vladimír Zajíc

V programu uvádíme pouze soutěžní inscenace:

DS JIRÁSEK CHOCEŇ:

Alex Königsmark:
Byl jednou jeden drak
r. Miloš Bezdíček

DDM BÁJO ČESKÁ SKALICE:

Jan Werich:
Lakomá Barka
r. Martina Antošová

KD J.K. TYLA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ:

Ivo Horkel:
O růžové panence
r. Ivo Horkel

DS J.N. ŠTĚPÁNKA CHRUDIM:

B. Němcová:
Mahulena, zlatá panna
r. Karel Bříza

V Havlíčkově Brodě se od 8. 5. do 10. 5. uskutečnila Východočeská regionální přehlídka inscenací pro děti a mládež s postupem na "POPELKU" Rakovník. Přehlídka nebyla vůbec optimistická, a to nejen proto, že nebyly k dispozici programy inscenací. Proto záměrně neuvádím ani autory her a režiséry inscenací, a ani nejmenuji herce, aby si čtenáři též užili jistou atmosféru v jaké přehlídka probíhala a ... a tak dále. Kromě obvyklé výstavy dětských kreseb a objektů "Moje nejmilejší pohádková postava"

va", bylo uvedeno celkem 12 pohádek, z toho pak čtyři soutěžní.

DS Jirásek Choceň - "Byl jednou jeden drak". Podstatné je, že tento soubor se rozrostl o řadu mladých lidí, kteří sice poprvé okoušejí nejen slasti divadelních prken a reakce diváků, ale také strasti rozboru inscenace. Jednou z nejasností byla scéna, její smysl a její využívání, plus typ kostýmů, ale soubor si stál na svém, že je to v pořádku, což bylo nutno respektovat, neboť tak velký a časově náročný prostor na rozbor této složky inscenace nebyl. Vybrali si, jak říká postava Pohádkového dědečka, tuhle divnou pohádku proto, aby si mohli zařadit, aby byla, citují: "Kůlna". Proč ne, i když text jim k tomu neposkytuje tolik možností, jak se na první přečtení zdá. Nicméně i jistý "ironizující", ale spíše bezradný autorův nadhled na žánr pohádky, který není dramatický, ale povětšinou referující, lze do jisté míry humorně zpředmětnit a divákům sdělit. Avšak pouze tehdy, pokud režie vede herce k tomu, aby dokázali sdělit svůj vztah k tomu, o čem nás informují, to jest, jejich vztah k zašmodrchanému příběhu, jehož motivace jsou pseudo-realistické a ne báčhorečné. Tedy, aspoň vyprávět o tom, do čeho jsem se to jako postava dostal. Toto se však, až na interpretku Princezny, neuskutečnilo. Ale jsou to sympatičtí lidé, takže se těšme, co příště.

DDM Bájó Česká Skalice - "Lakomá Barka". Poslyšte, tohle není marný soubor přes všechny divadelní nejasnosti a nepřesnosti, kterých se - v tomto prvním nebo snad jednom z prvních opusů - dopouštěl. Jistá míra střídmosti a vkusu jim slušela. I když ještě zcela přesně neví, jaké sdělení unese loutka a jaké živý herec; i když marionety nebyly tím nejlepším prostředkem sdělení (ale jak čestně přiznali, tlak okolností je donutil sáhnout po tom, co bylo rychle a snadno dostupné), takže na jevišti se občas dály nelogičnosti - viz. křičení Barky, i když se ještě musí víc naučit jednat slovem, tedy verbálně sdělovat po smyslu; i když si musí ujasnit některé záležitosti zveřejňovaného pohybu scénografických prvků uvnitř inscenace, musím se přiznat, že se velmi těším, až se

s nimi setkáme znovu. Tím chci říci, že jim upřímně přeji "Zlomte vaz".

KD J.K. Tyla Moravská Třebová - "O růžové panence". Hned na začátku řeknu, že se jedná o autorský text, který bych si ale troufl, co se lexika týče, označit jako "text". Též řeknu, že jsem opravdu přijal vysvětlení, že šlo o upřímný pokus aktivizovat dětského diváka vtáhnutím do příběhu, který by takto mohl spoluvytvářet, ale který bych opět označil jako "příběh". Nenesl v sobě cíle, a smysl aktivace směřem k tomu cosi sdělit se vybíjel pouze expresí dětí na jevišti i v hledišti, dále manipulací, a též v něm absentovala etická stránka. Kromě toho...inu, nač dál mluvit. Všichni víme, že cesta do pekel - a to i do pekel až děsivého exhibicionismu - bývá dlážděna dobrými úmysly. Takže nám všem, opravdu všem, nezbyvá, než si dávat pozor, kam kráčíme.

DS J.N. Štěpánka Chrudim - "Mahulena, zlatá panna". Soubor přišel o stálou scénu, protože v Chrudimi se pilně rekonstruuje, a tak hauzíruje s inscenací od štace k štaci. V duchu rekonstrukce se zachoval i soubor, a rozšířil se o hodnou řádku nováčků. Jak se zdá, nemá z toho radost jen soubor, ale i diváci, rekrutující se ze středoškoláků a středoškolaček na Chrudimsku. Chrudimští dobře zauvažovali a sáhli po kvalitním textu vydaném Artamou "Mahulena, zlatá panna". Takže i přes začínající herce, a z toho vyplývající jevištní zádrhly, se měla inscenace o co opřít. Pro diváka to znamenalo, že vždy byl čitelný tah příběhu a vždy ho upoutala a pozornost udržela umělecká hodnota textu. Samozřejmě, u vysoce stylizovaného textu pak každá odchylka, sklouznutí do mluvy lidové, působila z jeviště jako políček. Zrovna tak se s textem střetával způsob hereckého pojednání postav, neboť použité prostředky je kreslily plošně jako stínohru. Ne vždy též byly po významu a smyslu vyřešeny mizanscény a prostor příběhu se občas srazil s prostorem scény. Avšak díky dramaturgii je oč se opřít, pokud chrudimští - a zdá se, že ano - budou na inscenaci dále pracovat. Je též se oč opřít obecněji, neboť jestliže jednou ochutnali dobrý text, lze

doufat, že mlsný jazyk jim už nedá vybrat nechutnou krmi.

Protože způsob organizace přehlídky neumožnil zařadit "Žluté mužátko" z Červeného Kostelce, byla tato inscenace uvedena na přehlídce v Luži. Je však mou povinností konstatovat, že v kontextu havlíčkobrodské přehlídky, v kontextu jevištního zpracování soutěžních pohádek, se u Červeného Kostelce - přes všechny nedotaženosti a nedůslednosti - jedná o jasný divadelní počín.

Tento článek je s úctou věnován všem kopáčům v hlubokých hlušinách i na zlatých polích Země Faerie, neboť není Země Zrádnější a zároveň Zaslíbenější.

Vladimír Zajíc
(převzato z Amatérské scény)

REGIONÁLNÍ
KOLO**CELOSTÁTNÍHO
FESTIVALU POEZIE
WOLKRŮV
PROSTĚJOV**

23. - 24. března 1998

*Hradec Králové - Jesličky
Porota: Hana Kofránková, Aleš
Vrzák, Alexandr Gregar, Jan Měta*

Ze čtyřiceti recitátorů a 7 souborů
porota vyslala do Prostějova repre-
zentovat náš region

v I. kategorii (do 17 ti let):

Šárku AUGUSTINOVOU
z Havlíčkova Brodu
James Thurber: Vlk za dveřmi
Václav Hrabě: Blues o kartách
v vitriolu
a **Jiřího KNIHU**
z Hradce Králové, Jesliček
L. Ferlinghetti: Bez názvu
Jim Morrison: Smrt

Z II. kategorie (do 20 ti let)

do Prostějova pojede
Zdeněk TESAŘ,
Jesličky Hradec Králové
Ken Kesey: Vyhod'te ho z kola ven
Franz Kafka: Most
Zdeňka HENSLOVÁ,
Městečko Trnávka
A.A. Milne: Medvídek Pú
J. Prévert: Být andělem
Ondřej DRBOHLAV,
Jesličky Hradec Králové
Leonid Andrejev: Fixní idea
Tristan Tzara: Jak jsem se stal
kouzelným, rozkošným a
sympatickým

Kategorie III (do 35 ti let)

Ilona SEMRÁDOVÁ,
Jesličky Hradec Králové
Miroslav Huptych: Rorýs alpský
neboli podhorní
James Joyce: Mráček

V kategorii souborů porota

-Vítězslava Šrámková, Lenka
Chytilová, Jan Merta
- doporučila pásmo čínské poezie
"Ocitám se v peřejích Pa" ZUŠ Na
Střezině - Divadlo Jesličky Hradec
Králové v režii Emy Zámečnickové.

REGIONÁLNÍ
PŘEHLÍDKA**DĚTSKÝCH
RECITÁTORŮ**
s postupem na celostátní dílnu
"DĚTSKÁ SCÉNA"

3. - 8. dubna

*Hradec Králové - Jesličky
Porota: Lada Bechyňová, Monika
Dobešová, Jan Merta, Josef Tejkl*

Ve čtyřech kategoriích se představilo
celkem 107 recitátorů

I. kategorie (2. - 3. r. ZŠ)

Johanka STEJSKALOVÁ,
Dobruška
Josef Hanzlík: Z příběhu o zázrač-
ném sovím hradu
Nelli BOHANESOVÁ,
Světlá nad Sázavou

II. kategorie (4. - 5. r. ZŠ)

Kateřina ŽENKOVÁ,
Česká Třebová
J. Balík: O dvou myškách
D. Hevier: Návštěva z planety Pí

Veronika STASIOWSKÁ,

Česká Třebová
M. Drijverová: Eva a já
M. Macourek: Rosnička

III. kategorie (6. - 7. r. ZŠ)

Pavčina MIŠÁKOVÁ,
Moravská Třebová
M. Macourek: Sedmá hlava
Ilja Hurník: Výchovný koncert

Hana POLANSKÁ,

Žamberk
K. Čapek: Dášeňka
H. Doskočilová: Čekání

IV. kategorie (8. - 9. r. ZŠ)

Kristýna MATĚJKOVÁ, Jičín
Jan Skácel: Předměstské kino
Petr Šabach: Voda se šťávou

**Všem oceněným srdečně
blahopřejeme a zveme je na
slavnostní předání všech ocenění,
které se uskuteční v Hradci
Králové v listopadu 1998**

Poznámka:

*Přislíbená zpráva o přehlídce čino-
herního divadla v Lomnici nad Po-
pelkou do uzávěrky nedošla, bude
proto uveřejněna v příštím čísle Hro-
mady.*

Práce posluchačů
celoročních
vzdělávacích cyklů,
pořádaných Impulsem
a VSVD

Jak ve třídě divadelní režie, tak u
kolektivu dramatické výchovy jsme
svědky postupného výrazného uplat-
ňování jednotlivých účastníků kurzu
v praxi. Přestože kurzy nebyly dosud
ukončeny, při sledování dílčích vý-
sledků v samostatné práci posluchačů
musím zaznamenat především pocti-
vou snahu o kvalitu a o uplatnění zís-
kaných poznatků a nových pohledů
na divadlo či specifiku dětské tvorby.
Je to poznání veskrze pozitivní a ra-
dostné, zvláště pak vidíme-li pocho-
pení těchto snah v souborech a ve
školách. Hodnocení práce posluchačů
má svá vlastní kritéria, které se vzta-
hují především k odbornému vývoji
každého žáka a v souvislosti s tím
pak k předložené tvorbě. V této době
dosud neukončeného procesu vzdě-
lání není proto ani tak důležitý celko-
vý výsledek, ale směřování k němu.
V tomto smyslu patří poděkování
všem, kteří tuto nelehkou cestu pods-
toupili, přimlouvám se za pochopení
u jejich kolegů a přeji jim slunné
prázdniny s divadlem i bez divadla.
V září pak hodně čerstvých sil.

Karla Dörrová

VIDĚLI
JMEDIVADLO
JESLIČKYZUŠ Na Střezině,
Hradec Králové*D. Charms: Jelizaveta Bam
režie: Emilie Zámečníková*

Inscenace je přínosná především svou zajímavou dramaturgickou volbou. Text vychází z konkrétních zkušeností politického státního teroru v SSSR; z dusivé atmosféry, kterou vyvolával mechanismus neodůvodněných a nespravedlivých zatčení a poprav. Svou imaginativností, básnivostí a metaforičností však tato východiska povyšuje do obecné roviny děsu z čehosi neskutečného, neznámého a nesmyslného, co svou brutalitou ničí člověka. Na dveře Jelizavety Bam prostě jednoho dne zatlučou dva páni - a od té chvíle vstupuje hlavní hrdinka do zběsilého kolotoče snu, v němž se fakta jejího života v tom jediném okamžiku podivuhodně a absurdně propojí v novou "virtuální realitu". O postižení této neskutečné snovosti inscenace bojuje, tu s větším, jinde s menším zdarem. Nejblíže je tomu výtvarná, hudební a zvuková složka. Naléhavě působí ve zvolených prostředcích i přesvědčení a zaujatost herců. Problémem však zatím zůstává, že se jednotlivé situace jednotlivé prvky různých situací neskládají v celek, jenž by nabídl uspořádanou, přehlednou a komplexní orientaci ve složitém světě metaforických obrazů. Pro diváka tak zůstává tato základní orientace značně obtížná.

Přesto se však jedná o inscenaci cenou svým celkovým náročným usilováním, zajímavou dramaturgickou volbou, vnitřní naléhavostí mladých herců i zápasem o neotřelou metaforičnost. Zejména pro tyto hodnoty, s vědomím všech problémů (inscenace má ještě perspektivu dalšího vývoje - byla hodnocena bezprostředně po premiéře) ji porota doporučuje pozornosti pro výběr na Šrámkův Písek.

Jan Císař

LITOMYŠLSKÉ
NOKTURNO

23. dubna 1798 otevřel slavnostní premiérou hrabě Josef Jiří Valdštejn - přes protesty své manželky Francisky Hohenfeldové - na litomyšlském zámku (v prostorách bývalé mandlerovny a solnice) divadlo. Stalo se tak v předvečer svátku pana hraběte hrou Friedricha Wilhelma Zieglera (svého času to bylo dílko velmi oblíbené) Milenec a sok v jedné osobě. Sám pan hrabě, jenž měl zároveň režii, si s chutí zahrál hospodského a jeho divadlu ne příliš nakloněná manželka si zahrála rovněž. Přesně o dvě stě let později - 23. dubna 1998 - se tato Zieglerova hra ocitla v obnovené premiéře na tomtéž jevišti, které zasvětila a v divadelním prostoru, jež otevřela.

Stalo se tak zásluhou Zámeckého divadélka a divadelního spolku Milislav. Před tím ovšem předcházelo dlouhé hledání a pak překládání Zieglerovy hry, což samo o sobě je čin úctyhodný, neboť to věru nebyla zá-

ležitost jednoduchá. Už proto, že jediný český překlad Prokopa Šedivého z počátku 19. století skutečně nebyl dnes hratelný. Pak následovalo dlouhé přemýšlení a bádání nad textem samotným, které začínalo tak říkajíc "zprehledněním", protože opravdu není tak snadné pochopit, kdy je hrabě Milislavem ve své "kůži" a kdy se vydává za kovářského tovaryše Konráda.

Když se tohle nepodaří sdělit jasně a čitelně, pak divák bude mít zatracené potíže s tím, aby pochopil, o co vůbec jde. Neboť vězte: hrabě Milislav právě jako "pravý" hrabě dává unést svou lásku Marii, aby ji jako "převlečený" Konrád zachránil a tím přesvědčil jejího otce kováře Příbora, že si ji - předpokládám, že jako Konrád - zaslouží za ženu. A tak je to v té hře ještě i v dalších situacích. To zdvojování snuje podařeně složitou intriku a jak se nebude vědět, kdo je kdo a za co se vydává - nebo ne - v té nebo oné situaci, tak je zle.

Přiznám se, že jsem si párkrát kladl otázku, jestli naši předkové uměli tyto zákruty dešifrovat a luštit lépe než my nebo jakou "divadelní" intuici se v tom vyznali. Ale budiž hned řečeno, že dnešní litomyšlské představení to dokázalo přesně. A nejen to. Když jsem tu hru četl, tak jsem se lekl, protože je na první pohled jasné, že to ani v nejmenším není záležitost, která by přežívala svou divadelností dobu svého vzniku. V duchu jsem si říkal: o čem to - proboha - budou hrát a jak to budou hrát? A vida - Irena Truhlářová, kterou známe v kraji řadu let jako loutkářku, se v tomto svém prvním vstupu na půdu činoherní režie osvědčila. (Rád to konstatuji jako její lektor v kurzu činoherní režie a uděluji jí tímto s upřímným blahopřáním absolutorium). Když

Zámecké divadélko

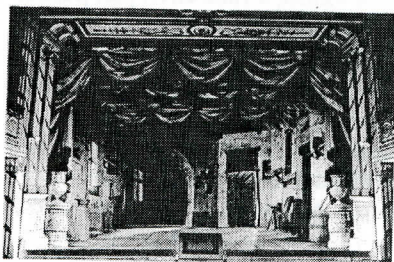
a divadelní spolek

Milenec

si bás dovoluji poslat na slavnostní obnovenou

premiéru hry

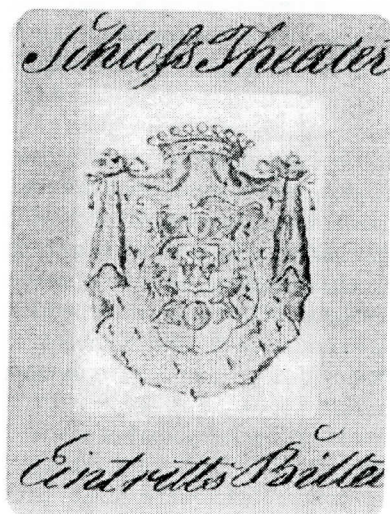
Friedricha Wilhelma Zieglera

Milenec a sok
o jedné osobě

Hra bude slavnostně uvedena u příležitosti oslav
dvoustého výročí zámeckého divadélka,
které byla otevřena touto rytířskou fráškou
o čtyřech jednáních dne

23. dubna 1798

rozpletla všechny ty nástrahy převleků tak bystře a citlivě, s vědoucím pochopením i usměvem vedla své herce na straně jedné jako by k "rekonstrukci" dávných divadelních konvencí, na straně druhé pak tyto konvence zdůrazňovala, nabízela s vědomím jejich zvláštní archaičnosti, jež může nabýt půvab podivuhodně umělého světa. Což se stalo. Důkazem dokonale viditelným je jedna ze šestnácti dekorací Josefa Platzera, jež mají v Litomyšli zachovány, v níž se Zieglerova hra hraje.

Víme, že to je staré, velmi staré, ta iluzivnost malovaných kulis už na nás neplatí - ale přesto dýchají čímsi zvláštně a přitažlivě jedinečným, dokonce vzácně jedinečným. Řekněme dávnou patinou divadla, která dovoluje nahlédnout do svého ledví, a přesností a důmyslností své konvence oživuje dávnou divadelní slávu. Tak to bylo s celým představením. Když se k tomu připočte ještě nádherný prostor zámeckého divadélka, pak tenhle dojem je naprosto, úplně dokonalý.

V krásném jarním počasí vyjadřovali náladu té noci s jejím klidem a půvabem muzikanti hrající na nádvoří. Kdybych do té chvíle znal pojem nokturno jen z knih, tak v tomhle litomyšlském večeru jsem si jej zažil. Taký jako obraz noční krajiny s divadlem a hudbou a ještě s mnohým jiným.

Jan Císar

LITOMYŠL
PODRUHÉFriedrich Wilhelm Ziegler:
Milenec a sok v jedné osobě

Jste-li přikováni ihned po příjezdu geniem loci a časoprostorem si též nejste úplně jisti, těžko se píše seriózní recenze. Na litomyšlském zámku tomu tak 23. dubna 1998 opravdu bylo, i vstupenky se natiskly dobové. Hrál se obnovená slavnostní premiéra Zieglerovy hry, přesně dvě stě let poté, co se v předvečer svého svátku hrabě Jiří Valdeš z Vartemberka sám ujal její režie, ba zahrál si i roli hospodského.

Režijní taktovku převzala po dvou stoletích Irena Truhlářová a přizneme rovnou, že velmi šťastně. Vědoma si mimořádných kvalit prostoru zámeckého divadla a vzácné možnosti hrát v původních kulisách Josefa Platzera (např. autor výpravy k premiéře Dona Giovanniho v Praze 1787) učinila již tím zásadní krok k úspěchu.

Byť hra Milenec a sok byla ve své době 111 x reprízována na scéně vídeňského Burgtheatru, literární kvality tohoto kusu nejsou právě nejzřetlivější. I toho režisérka Truhlářová obratně využila a zachovala třeskutý humor předlohy.

Zejména Luboš Švehelka v roli kováře Příbora povyšuje tuto třeskutost kouzlem své osobnosti na úctyhodný výkon, v divadle typů k nezaplacení.

Velkým překvapením se stal comeback Vladimíra Šauera, jenž coby rytíř Adolf svým bezelstným herectvím doslova trhá srdce přítomných dam.

Dámská část souboru, Marie Jonášová, Tereza Klůsová a Hana Švehelková hrají své panny, záletnice a drbny s dobovou patinou a grácií, zejména pak s nepřehlédnutelným půvabem. Přestavby řeší režisérka prostřednictvím olivrejovaných pánů Rouse a Červinky, jejichž podágristický pohybový part je neodolatelný. Byť se přestavuje téměř tak dlouho, jako se hraje, podágristé nenudí, naopak nás vytrvale přesvědčují, že jejich výstupy jsou zcela rovnoprávné s ostatními.

Cemballo Majdalenky Žákové coby zámecké paní vše posvětilo radostí téměř obrozeneckou.

V souladu s původní premiérou, kdy po produkci následovala hostina a bál v zámeckých komnatách, dočkali jsme se téhož. Stolové se prohýbali a dortové lákali. I ten bál se vlastně konal - kdo chtěl, vyzval paní svého srdce.

Josef Tejkl

LITOMYŠL
POTŘETÍ

200 LET

Dvacátý třetí duben letošního roku budiž zapsán zlatým písmem, neboť se v prostorách zámeckého divadla v Litomyšli konala obnovená premié-

ra představení, které se hrálo při otevírání tohoto skvostu.

Divadelní spolek Milislav našel, přeložil (s pomocí pana profesora Císaře) a upravil (s pomocí jmenovaného) text hry, kterou byla zahájena činnost divadélka.

Z programu, který byl ku příležitosti obnovené premiéry vydán, cituji: "Barokní zámecké divadlo v Litomyšli je jedním z evropských unikátů divadelní architektury. Podobná zámecká divadla existují pouze tři - v Českém Krumlově, ve švédském Drottingholmu a Gripsholmu. Na zámku v Litomyšli žila od roku 1758 rodina Valdštejnů - Vartemberků, která se zasloužila o rozkvět zámku. Hrabě Jiří Josef byl velkým milovníkem divadla a velmi společenským člověkem. Rozhodl se i přes protesty své manželky Francisky Hohenfeldové investovat do stavby ojedinělého zámeckého divadla. K tomuto účelu byli pozváni tehdejší vynikající výtvarníci a architekti. Hlediště vymaloval valdštejnský dvorní malíř Dominik Dvořák. Chloubou divadla je šestnáct souborů kulis z dílny světového scénografa Josefa Platzera, který je zároveň autorem kulis ke světové premiéře Mozartovy opery Don Giovanni, uvedené v Nosticově divadle v Praze roku 1787.

Premiéra dne 23. dubna 1798 se konala v předvečer svátku pana hraběte, který si vedle režie s chutí zahrál i roli hospodského. Hrála také paní hraběnka. Ostatní role byly rozděleny přátelům pana hraběte. Hru napsal Fridrich Wilhelm Ziegler a jmenovala se "Milenec a sok v jedné osobě".

Dále z programu vyjímám: "Hra bude slavnostně uvedena u příležitosti oslav dvoustého výročí zámeckého divadélka, které bylo otevřeno touto rytířskou fraškou o čtyřech jednáních 23. dubna 1798.

23. dubna 1998 od 19.30 obnovená premiéra pro vzácné hosty;
24. dubna 1998 od 17.00 a ve 20.00 hodin repríza pro vážené široké občanstvo.

Představení pro litomyšlské divadelníky spojené s besedou o divadle dne 25. dubna 1998 od 18.00 hodin." Tolik z programu.

Ted' něco osobního. Chtěl bych touto cestou poděkovat organizátorům za pozvání, kterého se nám (mně a mojí ženě) dostalo. Prožili jsme krásný večer mezi spřízněnými dušemi. Ve fantastickém prostředí útulného zámeckého divadélka i po skončení představení mezi "komedianty" v dobrém slova smyslu. Zapálených pro svoji věc a ochotných pro ni udělat vše.

Ještě jednou děkuji za nádherný večer, na který budeme ještě dlouho vzpomínat.

Podoláci

NEJKRÁSNĚJŠÍ VÁLKA

V době, kdy to ještě nebylo v takové módě, sepsal pro hradecké divadlo Vladimír Renčín libreto muzikálu **Nejkrásnější válka**. Využil dva a půl tisíce let staré téma Aristofanova Ženského boje a Lysistraty. Hudbu složil Jindřich Brabec a překrásnými texty opatřila písničky hradecká básnička Hana Čiháková. Po úspěšné premiéře v hradeckém divadle nastoupil muzikál vítěznou cestu po českých jevištích.

2. dubna 1998 proběhla premiéra tohoto muzikálu v sále Domu kultury Koruna v Hořicích v provedení divadelního souboru J. K. Tyl. - Viděli jsme čtvrtou reprízu představení 20. dubna. Viděli jsme představení, které strhávalo především svou pěveckou složkou. Dovedeme si představit, kolik práce dalo nastudování písniček - intonačně, výslovností, projevem i hlasově. Soubor prokázal vysokou kvalitu hudební složky, režisérka pak velkou citlivost pro styl a provedení písniček. Aranžování sboru, světla i pohyb byl výborný. Spolu s plným hledištěm jsme s chutí tleskali pěveckým výkonům celého souboru a výkony Lenky Melounkové, Jana Noska, Petra Jedličky a Petra Babického bychom chtěli jmenovitě vyzvednout.

Po herecké stránce má soubor ještě rezervy. Protože však v muzikálu je podstata dějového posunu zejména v písních, divák to většinou ani nezařazuje. Chtěli bychom pochválit učitele Juliana v provedení pana Petra Jedličky. Ten v lákavých a divácky vděčných scénách převleku za ženu si zachoval velice střídmy projev, nepodbízený publiku. Tudy vede cesta k pěknému komediálnímu herectví. Rádi tedy konstatujeme, že v Hořicích jsme viděli kultivované představení, které nikde nepřekračuje míru vkusu, v řadě chvil pak působí velmi příjemně. Je vždycky radost, když někdo něco umí a dělá to rád. Navíc je na představení vidět i poctivá studijní práce celého souboru. Paní Zdena Vaškovová potom odvedla dobrou práci, věříme, že si jí budou vážit i Hořičtí.

Pozn.

Představení prý stojí i s cestou 4 000,- Kč. Zdá se, že pořadatelé mají příležitost získat levně dobré představení.

Rudolf Faltejsek

JAKO ZA STARÝCH ČASŮ

Z Kunvaldu do Kameničné se dá nejsnáze dojít po polní cestě. Kousek lesem a přes říčky Hvězdou a Rokytenu. Je to snad pět, šest kilometrů, ne víc.

Obě obce mají bohatou kulturní historii. Kunvald se pyšní první bratrskou školou, založenou dávno před Komenským, v Kameničné se můžete pokochat pohledem na barokní morový sloup. V obou obcích se "od pradávna" hrálo divadlo. Kunvaldským to zůstalo - pamatuji se na pana Leskauera či paní Řeářkovou, ti v tomto půvabném podorlickém koutě pěstovali Thálii v posledních desetiletích. Každoročně, někdy s přestávkami, ale vytrvale se tu nacvi-

čovalo. I v zimě, která má v Kunvaldu docela horský ráz, takže se při zkoušení na jevišti od huby pěkně kouří. Tradice je přece tradice.

Byl jsem zvědav, když se nám z Kunvaldu ozval jakýsi Roman Hodek. A že v obci secvičil divadlo, ať se přijedeme podívat - do Kameničné, tam prý hrají v neděli 6. června.

Divadelníci to nevzali lesem, ale oklikou přes Žamberk, protože měli náklad. Kulisy, nábytek, rekvizity. V Kameničné v tom slunečném a velmi teplém odpoledni hráli divadlo. "Strašidlo canterwilské" od Oscara Wilde.

Kdysi, podobně jako dnes Hromada, vycházely pro ochotnictvo takové sešity, v nichž vedle zpráv z tehdejších různých okrsků ÚMDOČ (pro ty mladší: Ústřední matice divadelních ochotníků českých) se našlo místo i pro jakési vzdělávání tehdejších divadelníků, např. o líčení, o svícení, o herecké psychologii - např. jak hrát člověka rozčileného nebo zamilovaného, roztržitého, jak při tom zacházet s tělem, rukama, nohama. Bylo to takové praktické. A pak tam byly i recenze neboli kritiky. Dva tři odstavečky vystihly atmosféru představení, tu pochválily, tu se pozastavily nad nějakou neobratností, občas pokáraly ochotnictvo, že nebere svůj stav a hru vážněji, tak jak by si zasloužila a jak by si zasloužilo obecnost. I to bylo praktické a, pravda, nikdy v tom nebylo moc učených slov a zaklínání uměním.

Moc jsem na ty sešitky vzpomínal, když jsem se díval na představení Kunvaldských. Přistihl jsem se, jak si v jejich duchu formuluji "recenzi". Jak bych - tehdy - napsal asi toto: "Pan regisseur Roman Hodek se poprvé blýsknul samostatnou regii, pro níž vybral žertovnou hříčku známého anglického autora, čerpav z textu proběhlého rozhlasem a obohaceného o řadu písní. Ty byly zpívány "na známou notu", tu s větším, tu menším úspěchem. Někdy, bohužel, na pokraji pěveckých sil. Herci hráli s chutí, zvlášť vynikla pí. Jurčová v roli Lukrécie a p. Kalous jako americký magnát Otis. Postavy služby Umne-yové se zmocnila pí. Ulrychová

s temperamentem, líčením však vybočovala z jinde zvoleného realismu. U mladého mileneckého páru ještě patrná herecká nezkušenost. Souhra vážla, bylo-li na jevišti více osob. Působivé však byly divadelní efekty, zvláště zvuky bouře doprovázené blýskáním. Publikum i přes odpolední hodinu pozorné a téměř tříhodinové představení odměnilo potleskem. Mnohdy se dobře bavilo, neb i na kritiku současných nešvarů došlo. Možná k dobru věci by bylo, kdyby pan Hodek, který divadlo uspořádal a sám vystoupil v dramatické roli titulní, více měl v příštím kuse času na jistější vedení herců, aby jejich hra byla přirozenější a pravdivější."

To bych zřejmě napsal před padesáti, šedesáti lety, kdy se takhle o představeních psalo.

Rád bych, aby předchozí řádky nevyzněly jako kritické výhrady k výkonu Kunvaldských. I v případě tohoto představení mě totiž více zaujal fakt, že na konci našeho století, kdy např. každý z herců, kteří vystupovali, si může kdykoliv pustit televizi, zajít do kina, zajet na profesionální představení a sledovat herectví či vůbec divadelní umění v podobě jeho současného výrazu, se ochotnické divadlo napájí ze stejných zdrojů jako kdysi. Je naivní a neumělé, ale přesto hrané s nejlepšími úmysly a nepředstíranou radostí. Divák přichází na své známé, či občany blízké, a najednou mu nevadí, že není stržen uměleckým výkonem nebo emocionálním dramatickým tvarem, ale prostě jakousi archetypální hrou - zajímá ho, co ten živý člověk na jevišti dělá, co říká, bez ohledu na to, proč to říká a jak to říká. Je mu prostě dobře být u toho a sleduje jeviště se stejným zaujetím jako někde v Národním... Ono tady totiž nejde o divadlo jako takové. Jde o setkání "blízkého druhu". Tak to v divadle funguje od pradávna. Musím poděkovat divadelníkům z Kunvaldu, že mi to znovu potvrdili.

Alexandr Gregar

Alejandro Casona

BÁRKA BEZ RYBÁŘE

*Náchodská divadelní scéna
Uvedeno 6. června 1998
na 51. Klicperově Chlumci*

Představení náchodských dokazuje, že v Náchodě pracuje soubor vysokých kvalit. Má k dispozici zkušené herce, citlivou a poučenou režisérku, proto si může dovolit inscenovat i hru ne zcela jednoduchou. Casona otvírá problém dnes velmi aktuální - peníze samy o sobě nemohou zaručit štěstí, život spojený s přírodou umožňuje prožívat skutečné lidské vztahy. Přitom je hra psána casonovskou poetikou, kde hra se slovy, poezie až na hranici sentimentality, faustovský ďábel, to vše může svádět k jednoduchému sentimentálnímu představení.

Náchodským slouží ke cti, že nezvolili tuto cestu, jsou si vědomi druhého plánu hry, a zejména Ludmila Šmídová jako Estel, Josef Kindl jako Ricardo Jordán a Jiří Borůvka v roli Pána z Temnot rozehrávají na ochotnické scéně ne vždy vídané herecké výkony. Představení bylo dobře přijato i chlumeckým obecnstvem, srdečný potlesk i milé kytíčky od pořádacího souboru byly zasloužené.

Rudolf Faltejsek

I V A I E L N Í

Cestování za kulturou aneb jak tvoří Votružák

Je 8. června, pondělní ráno, chladné a příjemné po včerejším vyčerpávajícím vedru. S Nadou G. ujíždíme autobusem do Litomyšle. Spěcháme, aby nás nezastihla stávka silničářů. Na pokraji Litomyšle jsme se setkání nevyhnuli. Lelkující skupina oranžových vest nás po chvíli stání milostivě propustila do města. K zámku právě příjíždějí dva plné autobusy malých dětí - mateřinek. Hledáme vchod a po chvíli se s nimi opět setkáváme v prostorách zámku. Jdou se připravit, převléknout do pohádkového šatu a my zatím nahlížíme a vstupujeme do malého a krásného barokního zámekového divadla, s kulisami na jevišti. V nich se samozřejmě dnes nehraje. Ale je mezi nimi na jevišti postavena složitá sestava různých barevných látek, dřevěných dvířek, malá dřevěná podlážka, jejíž prkna budou za chvíli znamenat malý svět - pro vystupující loutky, neboť jdeme na loutkové představení. A dokonce bečka od zelí. Ale už se do hlediště hrnou malí diváci a z lóží na balkóně vykukují hlavy princezen a králů s papírovými korunami a korunkami. Netrpělivě očekávají představení loutkového souboru Votružák Ireny Truhlářové a dvou jejích spolupracovníků, spoluhereček.

Hru "Zlaté štěstí" pro tuto příležitost sepsali Irena Truhlářová, Daniela Voberová a Luboš Kafka. Dýchá na nás kouzlo malovaných kulis a zdobeného klenutí nad malými lóžemi, vůně dřeva a dějin, i napjaté očekávání mateřinek, malých kluků a holek, malých princezen a králů a šašků a co já vím koho ještě. Kouzlo jeviště ve hře umocňují staré řezbované marionety. Co na tom, že nejsou od stejného řezbáře, co na tom, že nejsou stejně velké a stejně pojedené. Ony se pohybují a hrají jakoby v duchu dětské hry příběh o tom, co je na světě nejcennější.

Hraje se o hledání štěstí. Hledá jej Kašpárek, který se silně nudí, a hledá je i princezna pro svou matku královnu, která je v tu chvíli zlá na všechny

kolem sebe. Kvituje to i hlásek z hlediště - "mamka je zlá". Mamka královna se skrze to dostane až do pekla, aby sloužila dvěma strašným čertům za velkého hromobití. A my se vůbec nebojíme, jenom se krčíme, abychom nerušili. Leč, to by tu nesměl být Kašpárek, který za pomoci pekelného psa spolu s princeznou královnu osvobodí. A ta už není zlá, už je usměvavá. Směje se štěstím, neboť pochopila, že štěstí může být jen mezi lidmi, kteří jsou na sebe hodní.

Samozřejmě, že celý děj je pěkně zamotaný, neboť do něho vstupují cirkusáci, klaun Ferenc a jeho trochu popletený ředitel, kteří nacházejí čertů poklad, který je lákadlem do pekla. Ale oni se ho rychle zbavují - ve prospěch hastrmana. A ten nakonec taky cestuje do pekla a ouha, musí tam zůstat a čertům sloužit. A jeho rybník, bečka děravá, jak se praví ve hře, zůstává osamocen.

Jednotlivé hrací prostory se odkrývají a hra se změnou prostředí proměňuje. Děj v rukou herců téká z místa na místo a vytváří příběh. Výstupy jsou v řeči i jednání jednoduché, dialogy přímočaré, oproštěné od zbytečností. Někdy však nerozlišují, co je více a co méně důležité, aby příběh byl čitelnější, přesnější a sdělnější. To jsou ale úvahy dospělého. Malí diváci až do konce představení, které trvá asi 45 minut, tiše a pozorně sledují události na jevišti. A je tu konec, potlesk a oddech od prožitého napětí. Pak si všichni společně ještě zazpívají tři písničky a rozcházejí se po zámku, aby jako pohádkové postavy prošly autentickým prostředím.

To není jen představení. To je kulturní výlet, který podniká jedna školka za druhou. Jen tak, jak se o tomto projektu v Litomyšli dozvědí. A hraje se denně. Škoda, že malým turistům kazí dojem ze zámku ohromné monstrum jeviště, které je připravené na přibližující se festival "Smetanova Litomyšl".

Na silnici už oranžové vesty zmizely, ale chytili jsme nákladák naložený prkny. A za ním se pomalu a plíživě vracíme domů.

Jan M.

Pokušení přišlo z laguny

Carlo Goldoni se svým Popraskem na Laguně bývá velmi častým hostem na prknech amatérských divadelníků. Do dnes už renomovaného souboru Jesliček vstoupil prostřednictvím režie a úpravy Rudolfa Faltejse, s použitím překladu Jaroslava Pokorného a s písněmi Miloně Čepelky a Jaroslava Hübnera a ve výtvarném pojednání Jany Portykové a Michala Drtiny. Hudebního nastudování se s různě zkušenými činoherci ujali Monika Janáková a Vlastimil Pešek.

Rudolf Faltejsek, kterého jsme si léta spojovali s třebechovickým ochotnickým souborem Symposion, stácel své kroky k Jesličkám - lákán voláním Josefa Tejkle, stejně jako mnozí další, prostřednictvím hereckých úkolů v předcházejících režii Saši Gregara. Tyto tvůrčí zásnuby se souborem se ukázaly v Poprasku jako velmi smysluplné, neboť docházelo k pozvolnému setkávání různých divadelních zkušeností, přístupů k látce i poetik. A není zde zanedbatelný podíl předcházející spolupráce s významnou divadelní osobností v amatérském společenství, výše jmenovaným Sašou Gregarem. Soubor se ukázal jako adaptabilní a tvořivý v pravém smyslu slova. Otevřela se nová cesta k dychtivým jesličkovským divákům, a to i prostřednictvím zcela nových a velmi mladých tváří pod bezpečnou ochranou starších kolegů.

Poprask na laguně v Jesličkách chce diváky především pobavit. Neklade si cíle hlubšího zamyšlení nad některými danostmi v mezilidských vztazích a nad mnohovrstevnatostí struktury těchto vztahů, ale s úsměvem dává do nich nahlédnout a přináší humornou drobnokresbu některých postav, v situacích, které více či méně zdařile inscenační dějová nit odvíjí. Ne všechny herecké prostředky slouží společně zacílené výpovědi, ne vždy se režii podaří Goldoniho dramaturgický oříšek nedrtit v jednotlivé výstupy různé výsledné hod-

noty. Inscenace má však schopnost svou vitálností zaujmout, překvapovat a pobavit některými hereckými kreacemi. Má předpoklady průběžného vývoje a zrání. Zaujala důstojné místo v repertoáru Divadla Jesličky - divadla nejen pro jednu generaci.

Karla Dörrová

Bravo, byl to pěkný Poprask

Nazkoušet Poprask na laguně je velká dřina a setsakramentský oříšek. Scény zdánlivě prosté a jednoduché jsou inscenačně pěkně komplikované. Domyslet všechny vztahy, vžít se do těchto nekomplikovaných italských lidiček, to vyžaduje nejen emotivní, ale i vysoce racionální práci. Práci ve prospěch celku. Je to hra o soužití těch velmi chudých rybářů z Chiozze, jimž každodenní poprasky nahrazují televizi, kde se téměř vše odehrává na ulici před domem.

Jičínský soubor na premiéře 19. června strhl nás diváky do problémů italských rybářů, dokázal, jak krásně dovede znít slovo, když se dobře vysloví (a to uměli všichni, všechna čest), přesvědčil nás o svém zapálení pro divadlo (souhra složitých dialogů a poprasků je možná jen při vysoké kázni a soustředění, musela to být dřina) a zaujal nás mnoha milými skutečně hereckými výkony, někdy až k pomilování pěknými. Z pohledu na herecké výkony bych mohl vyjmenovávat všechny, jak jdou za sebou v programu (mimochodem velmi pěkném a nápaditém), ale výkon Dalibora Česáka jako Fortunata, plnokrevná Pasqua Marie Rejfové a roztomilá Checca Jany Plodkové stojí za zvýraznění. Ale zdůraznit musím, že všechny výkony byly zajímavé.

Speciálně musím ocenit režijní práci Martina Zajíčka. Výstavba hry, její logika, tempo, výborné nápady, dobře vygradované situace - vynikající výsledek. V diskusi bychom se asi museli dopátrat únosnosti kostýmního řešení (zejména Isidoro a komisař), já bych typově vyměnil Toffola a Titu Naneho, určitě je cizím prvkem kostým i herní projev Komisaře, do italského prostředí vnáší představa ruského policejního ožralky. Ale

jsou to nepodstatné poznámky k vysoce kultivovanému, herecky nápaditému, režijně dobře vystavěnému představení.

Rudolf Faltejsek

K-klub Jičín. C. Goldoni: Poprask na laguně, premiéra 19. 6. 1998, režie Martin Zajíček.

KLICPERŮV CHLUMEC V ROCE 1998

51. ROČNÍK DIVADELNÍ PŘEHLÍDKY

Na závěr přehlídky, která trvala po čtyři soboty, vystoupil místní divadelní soubor Klicpera. Vyprodané hlediště vřele přijalo jeho představení hry Johna Patricka Paní Savageová v rozpácích. V soutěži o cenu diváka hlasovalo o něm 309 přítomných. Škoda jen, že stejně početné návštěvy nebyly i na předcházejících třech představeních. U nich byla návštěvnost asi čtvrtinová. I zde se projevil známý úkaz při amatérských představeních. Obecenstvo stále nenachází touhu vidět cizí představení, netouží ani po srovnání úrovně, ale ve většině dává jen najevo svou přízeň místním.

Přítom přehlídka přinesla inscenace diváky zajímavé a dobré úrovně. Podle hlasování velmi vyrovnané. Cenu diváka si odneslo, jen těsně před ostatními, představení muzikálu Nejkrásnější válka v provedení hořického souboru J. K. Tyla. Cenu převzala režisérka představení paní Vaškovová na závěrečném večeru v Říhově domě. Konal se za účasti členů místního souboru, zástupců z Hořic i Náchoda i místních divadelních příznivců, v čele s panem starostou města. Jeho závěrečné slovo vyjadřo-

valo ocenění práce amatérů a hlavně podporu místním i do budoucna, která byla míněna více než opravdově. Večer byl velice příjemný. Hrála hudba a tancovalo se a všechny ovládal vřelý vztah divadelníků mezi sebou i k divadlu.

Inscenace Paní Savageová v rozpácích je jednou z epizod jejích dalších osudů. Hraje se v ní o penězích, ale hlavně o proměnách vztahů a jednání. Paní Savageová na závěr získává část svých vázaných peněz, které jsou potřebné pro další existenci soukromého psychiatrického sanatoria, pod záminkou únosu a posléze i vydírání. Paradoxně skrze zápletku s párem násilníků, kteří ohrožují pacienty. Její zásluhou dvojice o získané peníze přichází, ale nachází k sobě hlubší láskyplný vztah. Hra těží z řady humorných příležitostí v jednání a postojích pacientů, z ústřední zápletky i z jednání omezených policistů. - Po hostinská režie Jiřiny Jelenkové a Václava Duška, herců Klicperova divadla v Hradci Králové, kteří již po několika let se souborem spolupracují, přinesla dobře zorganizované představení, s důrazem na zřetelně tlumočený příběh a dobrou výslovnost. Scéna byla řešena vtipně, náznakem, vkusně a funkčně. V hereckém obsazení dominovala Jiřina Nováková v roli paní Savageové, která se stala hybnou silou celé inscenace, a postava Kristýnky v roli jedné z alternujících hereček, jako výrazná zástupkyně pacientů. Ostatní pacienti jejich jednání doplňovali výraznou charakterizací postav. Inscenaci by podle mne prospěly zřetelnější vztahy mezi postavami, větší důraz na mimoslovní jednání v humorných situacích směrem k větší komediálnosti a jeho větší a naléhavější spád. - Obecenstvo se však bavilo dobře a odměnilo soubor zaslouženým potleskem.

Jan Merta

PŘIJĎTE S NÁMI PROŽÍT PŘÍJEMNÉ ODPOLEDNE!

KLUCI, HOLKY, TÁTOVÉ A MÁMY!
KOMEDIANTI TU BUDOU S VÁMI.
CHCEŠ SE VALET SMÍCHY NEBO POZNAT STRACH?
VSECHNO NAJDEŠ U NÁS NA HRADKÁCH!
TY JATŘI A KLAUNI, ŠUMÁŘI I JANCÍ
BUDOU TOTIŽ PÁNY MĚSTSKÝCH ŠANCÍ!

Středisko amatérské kultury IMPULS
připravuje s finanční podporou

Okresního úřadu a Úřadu města Hradec Králové a grantu OPEN SOCIETY FUND

Divadelní šance 98

koná se v sobotu 5. září 1998 od 10.00 hodin v rozsáhlém
královéhradeckém parku Žižkových sadech (naproti okresnímu úřadu)

je přehlídkou amatérských divadelních souborů všech oborů
(činoherních, loutkářských, dětských, mladého - studentského divadla a dal.)
pod širým nebem, příležitostí pro amatérská divadla předvést široké veřejnosti
a vzájemně sami sobě výsledky své práce

vítána budou pouze vystoupení vhodná pro hraní venku - spíše kratší, nerušící další právě hrající
kolegy příliš silným ozvučením, technicky nenáročná a pod.

na večerní čas plánujeme setkání všech divadelníků v Country klubu Lucie
na Novém Hradci Králové (konečná trolejbusů 2 a 1), k tanci a poslechu zahraje skupina
Vyhoukaná sova z Hradce Králové

vystupujícím souborům zaplatíme cestovné a večeři, zajistíme nocleh

Vážení divadelníci,
pokud máte o vystoupení na DŠ 98 zájem, vyplňte co nejdříve přiloženou přihlášku
a zašlete ji na adresu Impuls, Okružní 1130, 500 03 Hradec Králové.

V případě telefonických dotazů se ptejte po
Emě Zámečnickové (lze i domů 049/ 615904)
a Nadě Gregarové - 049/ 46 560, 42 769 (8 - 15 HODIN)
Využijte této šance, těšíme se na Vás!!!

Mekka Nový Bydžov a Impuls Hradec Králové připravují

DIVADELNÍ BYDŽOV

"běsnění a dovádění mladých a téměř nemladých divadel."

Nový Bydžov 11. - 13. září 1998

Dodnes v dobrém vzpomínají divadelníci, kteří se účastnili dělení mladého divadla ve Sloupně u Nového Bydžova. Rádi vzpomenou i účastníci Divadelního Bydžova, inspirativních setkání ve stejném místě.

Obě zpřetrhané tradice se společně s Bydžováky pokusíme obnovit, tentokrát přímo v Novém Bydžově v klubu Mekka.

Pokud máte zájem se zúčastnit, pošlete nám na adresu Impulsu krátkou ohlášku s Vaší adresou, telefonem a počtem účastníků.

INSPIRACE 1998

3. - 4. října 1998 v Letohradě

Východočeské mezidruhové setkání divadelních souborů a jejich příznivců s cílem společných hledání inspirativních podnětů pro další činnost a zamyšlení se nad cestami amatérského českého divadla nejen na východě Čech.

Uvítáme jakékoliv náměty, které nám zašlete nebo zavoláte na adresu
IMPULSU - Ema Zámečnicková, Naďa Gregarová.

ŠTRONZO 98

Vážení a milí regionáři!

*Přišlo jaro přišlo,
už je zase máj,
nepotrvá dlouho,
opadá nám háj.
A pak přijde listopad.*

To se sice nerýmuje, ale s listopadem přijde již třetí ročník Štronza. Pro nezasvěcené - regionální postupová přehlídka jednoho herce a aktovek, nesoutěžně pak rozšířená o Pel-Mel. Co můžeme nabídnout? Opravdu fundovanou a nestrannou porotu v čele s milými Císařovými, srdce na dlani, příjemné prostředí a tradiční pochoutku - uzené sele á la Sekáč. A protože Vás chceme potěšit, poprvé bude porotou, Stvořenou Čistě Divadelními Ochotníky (no to to dopadne) udělena cena, a to uzená prasečí (selecí) hlava. Cena by to mohla býti putovní a to tak, že za posledními oceněnými už by putovala sama.

ŠTRONZO 98 SE USKUTEČNÍ 7. - 8. LISTOPADU.

V sobotu 7. 11. bude přehlídkový den,
ukončený přátelským posezením.

Pak si trochu zchrupnem (zchrupování zajištěno).

V neděli pak hodnocení poroty a beseda na téma "Soulad porotců".
(Prosím, nezaměňovat se soumrakem.)

Nabídky Vašich divadelních počínů, na které se velmi těšíme,
adresujte do 20. září 98 na:

Heidemarie Sekáčová
Kulturní služby města
Svitavská 18
571 01 Moravská Třebová

Zdraví Heidemarie

H R O M A A

ŠKOLA HROU

NOVÁ GENERACE POROTCŮ

Vyzván redakční radou využívám svěřeného prostoru, abych se vyznal ze své radosti. Zasedl jsem totiž v jedné z porot dětského přednesu s ostříleným korzárem Janem Mertou po levici a se studentkami katedry výchovné dramatiky Ladou Bechyňovou a Monikou Dobešovou po pravici. Erudice a laskavý nadhled Jana Merty jsou pověstné a nikoho nepřekvapující. Brilantní sondy mladých dam na prahu kariéry však odzbrojovaly tím spíše, že jsme zcela záměrně nejprve vyslechli sondy každé z nich, abychom ze zálohy přešli do opozice. V drtivé většině případů jsme však pouze potvrzovali či doplňovali jejich postřehy, posvěcené poučenou argumentací.

Shrnuto: Je radost pracovat s vědoucími a osvícenými, ať už coby porotce či souzený, hodnocený. A je zcela nepodstatným údaj o datu jejich narození. Podstatné ovšem je, zda porotce prošel oborem také prakticky, zda dosáhl nějakých výsledků a zda získal dostatečnou pokoru a úctu k dané disciplíně. A dámy Bechyňová a Dobešová ještě zcela nedávno zdobily četné soutěže a pracují, jak se říká, na obou březích i nadále. Takže jim nehrozí nebezpečí zapšklých exhibic, způsobených pobytem na jednom břehu.

Až se tedy někdy ocitnete před onou otázkou, jež často napadá "sestavovatele" porot (Kde vzít a ne

krást?), nebojte se mládí, zvláště z hnízd: Jardy Provazníka, tj. katedry výchovné dramatiky DAMU Praha.

Josef Tejkl

BYSTROUŠKA V NĚMECKÉ ŠKOLE

V dubnu jsme hráli ve Friedrichshafenu u Bodamského jezera na malém festivalu, víceméně přidruženém k pětadvaceti divadelním dílnám pro amatéry z celého Německa. Festival je každoročně docela nápaditě tematizován, loni: media v divadle a naopak, letos: divadlo všedního dne. Do čehož se vešel třeba Brecht a taky naše Bystrouška. Představení jsou zde k potěše seminaristům a lidem z města, které je velké skoro jako Olomouc. A taky se hraje pro děti ze školy Sv. Michala, a to je právě škola, ve které vše probíhá. Však tu jsou dva solidně vybavené sály různého charakteru a spousta prostoru uvnitř i venku.

A právě tato škola, se kterou jsme měli čest se seznámit, to je to, na co nemůžu zapomenout. Není vůbec krásná, ani přepychově zařízená, ale je účelná a lidská, jedna velká dílna. Na nás, kantory a rodiče, silně zapůsobilo uspořádání výuky. Učí se v blocích, ne po hodinách. Jeden učitel učí (a umí) všechny základní předměty, a to naráz - v bloku asi tříhodinovém. Děti si vyberou, čím se budou zrovna zabývat, samy či ve skupince, a plní si postupně svůj

učební plán. Pouze jazyky a specializované obory, jako třeba ekonomie nebo péče o své zdraví(!), se učí zvlášť. Také jen na cizí jazyky existují učebnice. Jinak si učební materiály a pomůcky dělají učitelé sami, ovšem žáci a rodiče pomáhají. Každá třída je obložena policemi, kde to všechno je po ruce. Velmi inspirující jsou témata, která procházejí napříč celou výukou a výchovou a třída se jimi zabývá zhruba šest týdnů. S tématem taky často souvisí "ranní kruh", který vede třídní učitel. Jde o rozpravu, prozpěvování, meditaci, pozorování, modlitbu. Určitě jste vypozorovali prvky Waldorfských škol, ale škola Sv. Michala má svůj systém vzdělávání, který třibí už dvacet let. Diskutuje jej s pedagogickými teoretiky a často s rodiči. Zveřejňuje v publikacích své záměry a metody, které můžeme jen obdivovat. Na místě jsme se dozvěděli ještě mnohé, díky rektorovi školy, který se nám na naše přání dlouho věnoval. A také jsme viděli děti, pozorovali jsme, jak komunikují se svými učiteli, se svým ředitelem... Ted' jen pro informaci, učitelé zde učí 25 hodin týdně, ve třídě je dvacetosm žáků. Je zde pár asistentů, kteří pomáhají v dílnách, při výtvarných aktivitách, při sportu.

Setkání s touto školou bylo inspirativní, potěšující a my tam stáli plni obdivu. Asi tak, jako potom u břehu jezera, při pohledu na krásné Alpy, které se tyčily tak daleko od nás a byly tak vysoké! Nakonec jen podo-
týkám, že jako divadelníci jsme naopak bodovali my. Na představeních jsme měli pěkný nával a značný ohlas.

Blanka Šefrnová, "Céčko" Svitavy

D I V A D E L N Í

NABÍDKA PRO VÁS

Vzdělávací projekt celoročního kurzu dramatické výchovy pro učitele základních a mateřských škol

Pořadatelé: KLUB KVDC Zábřeh
ve spolupráci se Sdružením pro tvorivou dramaturgii

Organizátor:

Centrum tvořivé dramaturgii Praha
+ KLUB KVDC Zábřeh

Odb. spolupráce: PdF UK Praha,
katedra primární pedagogiky

Kurz je akreditován pod č. 173/97
MŠ MT ČR

Cílem tohoto celoročního kurzu je formou praktických cvičení, seminářů a přednášek zprostředkovat učitelům aktivní kontakt s dramatickou výchovou a přispět k jejich osobnostnímu rozvoji, který vyučování tohoto předmětu vyžaduje. Dále cykly umožní frekventantům orientovat se v různých variantách aplikace dramatické výchovy a pochopit místo dramatické výchovy v systému školní výchovy. Frekventanti si budou moci prakticky osvojit konkrétní postupy práce s dětmi jak při praktických cvičeních vedených nejkvalitnějšími lektory, s nimiž STD systematicky a dlouhodobě pracuje, tak cestou vlastních plánovacích, realizačních a hodnotících aktivit.

Výuka bude probíhat v osmi dvacetihodinových blocích vždy o víkendech a bude zakončena týdenním soustředěním v rozsahu 56 Hodin.

Lektoři:

Mgr. Jaroslav Provazník,

ARTAMA Praha

PaedDr. Vlasta Gregorová,

MŠ Praha

Jana Procházková,

ZUŠ Vodňany

Mgr. Mirek Slavík,

ZUŠ Zlín

Jakub Hulák,

Centrum tvořivé dramaturgii Praha

PaedDr. Soňa Kaťátková,

UK Praha

PhDr. Hana Kasíková, CSc.,

UK Praha

Informace: KLUB KVDC, ČSA 1,
789 01 Zábřeh, tel. 0648/22461

VÝCHODOČESKÉ NA NÁRODNÍCH PŘEHLEDKÁCH

DIVADELNÍ TŘEBÍČ

Absolvovala jsem ji podruhé a míním se sem i nadále vracet. Panuje tu pohoda a je poměrně dost prostoru k diskusím o divadelních představeních. Navíc jsem měla pocit, že sem jezdí lidé, kteří se zajímají a diskutovat chtějí. Taky bylo o čem. Ne že by přehlídka byla nabita samými skvělými inscenacemi, ale podnětů k přemýšlení o rozlišnosti inscenačních postupů bylo dost. Když profesor Císař (kterému mimochodem předal starosta Třebíče po dobu přehlídky vládu nad městem) na závěr přehlídku hodnotil, hovořil především o hledání komunikace s divákem. To se projevilo v pestrosti inscenačních postupů a v podstatě všechna představení, i ta méně zdařilá, přinesla zajímavé impulsy k hledání současných možností amatérského divadla.

Z východočeské regionální přehlídky byla do Třebíče doporučena inscenace královéhradeckých Jeslíček Beregov (scénář a režie Josef Tejkl), která byla nesporně zajímavým počinem, ale byla bohužel poznamenána nutností přeobsadit poměrně narychlo titulní roli (Michal Drtina místo Pavla Peška), což - podle svědků inscenace původní - přineslo některé problémy zapříčiněné růzností hereckých stylů obou představitelů, neboť vše v inscenaci sloužilo tomu původnímu. Přesto si dovoluji, coby list nepopsaný a neznalý původního obsazení, konstatovat, že i přes problémy, které jsem cítila, na mne inscenace působila silnou atmosférou a její výpověď

mě neminula. (A moc se mi líbili Jana Portyková v roli Valentiny a Jan Pilař v roli starého Beregovy.)

Chci se zmínit i o dalších našem kraji blízkých souborech, byť "emigrovaly" (z celkem mně pocho-pitelných územních důvodů) k župě Pojizerské; jsou to Divadelní spolek Divadla Ivana Olbrachta při KC Golf Semily a Divadelní spolek Krakonoš Vysoké nad Jizerou. Oba soubory totiž na přehlídce velmi uspěly. Semilská Hlava proti Mihuli Voskovce a Wericha (cena za režii a scénu Zdeněk Lindner) se vyznačovala lehkostí a jednoduchostí, pojata trochu jako retro bez zbytečných aktualizací, snad jen občas pohrozila trochu "vyráběním" komiky. Tři čestná uznání za herecké výkony - z nich dva za postavy ztvárňované původně V + W - však svědčí o kvalitách inscenace (Jitce Vanclové za roli Datimové, Josefu Brodskému za roli Záda a Stanislavu Chaloupkovi za roli Noha). Vysocká inscenace hry Alana Ayckbourny Kdes to byl (a) v noci (cena za inscenaci) je režijním dílem Pavlína Morávkové a Marie Trunečkové (cena za režii). Žánr situační komedie zvládly na úrovni a dokázaly vést a inspirovat představitele postav k odpovídajícímu hereckému projevu (cena Janě Vodsedálkové za roli Mary Featherstonové, čestné uznání Vladimíru Vodsedálkovi za roli Williama Faeterstona).

Když se zmíním o "nevýchodočeských", pak jsem se v hodnocení v podstatě ztotožnila s odbornou porotou; nejvíce mi přinesla inscenace tzv. absurdní hry Harolda Pintera Narození Divadla AHA! z Lysé nad Labem (nominace na JH), zaujala mne (přes "hluchá" místa) inscenace hry W. Shakespeara a Václava

Klapky Sen noci svatojánské Divadelního klubu Jirásek Česká Lípa (doporučeno k výběru na JH v pořadí prvním) i inscenace modelového dramatu Oldřicha Daňka Čtyřicet zlosynů a jedno nevinátka Divadelního studia D3 Karlovy Vary (doporučení na JH v pořadí čtvrtém). No a výše zmíněné inscenace - vysoká (doporučená na JH na místě druhém) a semilská (doporučená na JH na místě třetím).

Co dodat na závěr? Přehlídka byla zakončena představením Jeslíček Milá sedmi loupežníků, které stále považují za nádherné a také zde sklídilo velký potlesk. A zas se mi chce vrátit především k té v úvodu zmíněné atmosféře, protože ta umožňuje třeba i to, aby - v duchu závěrečné hostující inscenace - vlítli na scénu k závěrečnému ceremoniálu všichni "hlavní" včetně starosty stylově s holí, výskoky a hlukem, jako loupežníci. A aby pak předseda poroty prof. Císař, jemuž efektní nástup utajili, trumfoval podobným nástupem z pozadí jeviště ve chvíli, kdy ho zoufalé oči tajemníka poroty Milana Strotzera hledaly po celém hledišti, odkud měl původně přijít k závěrečnému slovu... Ale to jsou obvykle věci dost těžko sdělitelné pro toho, kdo je nezažil. Leč, jsem toho názoru, že jsou neméně důležité než věci odborné. A že dokud budou, budeme se setkávat rádi.

Alena Exnarová

JAK TO BYLO V TŘEBÍČI (resume)

Prof. Jan Císař ve svém závěrečném příspěvku pro festivalový zpravodaj napsal, že považuje letošní Divadelní Třebíč za zajímavou - jako by se chtěl vyhnout zásadnějšímu kritickému hodnocení. Ovšem, jak u pana profesora vždy, opak je pravdou. Za konstatováním o "zajímavosti" se skrývá náhled na různorodost, pestrost a jistou poučenost českého amatérského divadla, které ani na le-

tošní Třebíči nezklamalo očekávání. Jen snad nenabídlo právě pregnantější příklady divadelnického směřování, výbojů, uměleckých střetů, inspirací...

V jeho příspěvku, který pro nedostatek místa nemůžeme uveřejnit celý, se dočteme, že jsme se na Třebíči 1998 setkali s řadou nejružnějších postupů, přístupů a způsobů inscenování, viděli inscenace, které se držely tradičních osvědčených postupů, ale i inscenace, které usilovaly o tvorbu zcela nové struktury a spojovaly proto velmi originálně různorodé až protikladné prvky. Na jedné straně inscenace, které se pohybovaly na úrovni poznamenané až začátečnickými nedostatky, a na druhé straně takové, které nepochybně prokazovaly v některých složkách až profesionální úroveň. Několik inscenací mělo jisté ambice a mířilo velmi vysoko. Zároveň ale nedošly k takové kvalitě, aby byla naprosto dokonalá, přesná a ještě k tomu inspirativní.

Přesto se prof. Císař domnívá, že i v současné době je amatérské divadlo ve velmi prudkém pohybu a že si hledá své místo uvnitř nejružnějších aktivit všeho druhu. Dnes ovšem jako součást komunikačních systémů občanské společnosti, nikoliv jako jednoznačně vzrušený výboj let osmdesátých, kdy dokonce ovlivňovalo vývoj celého českého divadla.

Letošní Třebíč podle prof. Císaře otevřela i otázky současných možností inscenování určitých textů - modelové, či problémové hry z 60. let a dále typ absurdního dramatu - což nabídlo podněty k úvahám, jak s nimi zacházet a jak je začlenit do repertoáru současného divadla. I to přispělo k zajímavosti této národní přehlídky.

Přímý postup na letošní Jiráskův Hronov si v Třebíči zajistila skvěle nastudovaná inscenace hry Harolda Pintera "Narozeniny" režiséra Mirka Pokorného z Lysé nad Labem - jeho soubor AHA byl právě v osmdesátých letech vzpomínanou štikou v amatérském divadelním rybníku. A na Hronově se zřejmě potkáme (mezi dalšími "nepřímo postoupivšími") i s Divadelním klubem Jirásek z České

Lípy, který byl s režisérem Václavem Klapkou, hercem Karlem Bělohuby a výtvarnicí Renatou Grolmusovou dalším z králů tehdejší vodní říše. Což jsou návraty velmi prospěšné.

Divadlo Jeslíčky, které v minulých dvou letech z Třebíče postupovalo na Hronov a sbíralo vždy řádku ocenění, vyšlo letos naprázdno.

-sg-

NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA JEDNOAKTOVEK (memoriál Ládi Lhoty) V HOLICÍCH v režii SČDO 29. - 31. KVĚTNA 1998

Program:

DS KD Holice:
A. P. Čechov: *Výročí*

DS Rájec Jestřebí:
A. P. Čechov: *Medvěd*

DS Krupka:
A. P. Čechov: *Námluvy*

SDO Radnice:
Oldřich Daněk: *Příběh uherský*

Ostravská Pohoda Ostrava:
V. Tomášek: *Perverze*

Divadlo Jeslíčky Hradec Králové:
S. Leacock: *Vlastním přičiněním*

DS Havlíček Neratovice:
O'Henry: *Veliká herečka*

ADA Praha:
K. Čapek: *Věštkyň*

DS Havlíček Neratovice:
A. Averčenko: *Klíč*

Přehlídka jednoaktovek se pro letošek a snad i pro léta příští ocitla v Holicích. Zaslouhou Mily Kučery, který přehlídku do Holic doporučil, starosta města Holic pana L. Effenberka, který tuto nabídku přivítal jako

kulturní událost pro Holice, a pak zásluhou místních pořadatelů, v čele s Pavlem Hladíkem z divadelního souboru Kulturního domu v Holicích. Ten vše okolo řídil, jednotlivé soubory na jevišti vtipně uváděl a dokonce si i sám zahrál v úvodní aktovce pátečního večera "Výročí" A. P. Čechova. Bylo by jistě dobré, kdyby tato akce SČDO zde našla své stálé místo, neboť divadlo i organizační zázemí poskytují dobré podmínky.

Přehlídky jsem se zúčastnil jako divák a viděl všech deset jednoaktovek. Byly rozděleny do tří bloků, počínaje pátkem večer, s pokračováním v sobotu odpoledne a opět večer. A nelituji toho. Neboť kde jinde lze vidět deset miniinscenací, pěkně vedle sebe, tolik různých inscenačních postupů a herecké práce, která právě v těchto malých inscenacích hraje svůj prim a kde na výraznosti pojetí stojí celá inscenace.

Úvodní páteční blok byl věnován čtyřem aktovkám A. P. Čechova (Výročí, Nabídnutí k sňatku, Medvěd a Námluvy). Z Těch čtyř aktovek jsem pro sebe nejvíce ocenil aktovku čtvrtou. Námluvy v provedení DS Krupka. Zaujalo mne především herectví hlavních postav, Lomova a Natálji, a režijní vedení k plnohodnotnému pravdivému hereckému pojetí s mírnou humornou nadsázkou a závěř, ve kterém grotesknost příběhu vrcholí. Je navíc násobena vtipnou pointou fotografování snoubenců a počátkem další rozvíjené hádky. Nenašlo se místo pro vnější charakterizaci postav a zdůrazňování jejich grotesknosti, místy přehrávané, jako v některých aktovkách předchozích. (Porota udělila cenu za režii Janě Urbanové a inscenaci nominovala na Hronov.)

Prvním představením sobotního odpoledne byl Příběh uherský Oldřicha Daňka v provedení ochotníků z Radnice. V něm Ladislav IV. král uherský přemlouvá svoji sestru abatyši, aby opustila církev a vrátila se opět ke světskému způsobu života. Dialog mezi nimi osvětluje některé historické události. Kultivované představení na scéně i v jednání herců působilo velmi příjemně, až na občasnou nečitelnost v řeči. Oba herci mluvili

rychle a na holické jeviště tiše. A tak jsem místy přicházel o potěšení z autorem dobře formulovaných úvah a zajímavých variací přemlouvání. (Cena za mužský herecký výkon byla udělena Vojtěchu Filipovi.)

Pod názvem Perverze byl zajímavě a zaujatě předveden "indiskrétní pohled do života jednoho spořádaného manželského páru" v autorské hře členů ostravského souboru Pohoda. Vystoupení bylo sympatické nasazením, se kterým herecká dvojice představení hrála. K jeho úplnému pochopení chyběly některé nevyjasněné vztahy mezi protagonisty a mezi nimi a diváky, které v úvodu přibrali jako společníky do hry.

Odpolední blok uzavřela vtipná dramatizace Lecockovy povídky "Vlastním přičiněním" v provedení divadla Jesličky z Hradce Králové. Její předností je převedení povídky do dramatického jednání. Vědovl jí svérázný humorný nadhled obou selfmademanů, Tejkla a Dvořáka, vedený s mírnou dávkou improvizace i přesně vykreslené prostředí restaurace (v jednání vrchního číšníka A. Fendrycha), jeho dívčího personálu a klavíristy V. Peška. (Uděleno čestné uznání J. Dvořákovi za dramatizaorskou a hereckou nápaditost a delegování inscenace do bloku Finalisté SČDO na Jiráskově Hronovu.)

Do podvodnické činnosti Andyho a Jefersona nám dala nahlédnout dramatizace povídky O'Henryho Velká herečka (DS Havlíček z Neratovic). Oba podvodníci, známí z řady povídek O'Henryho, realizují jeden ze svých nápadů - jak ošidit farmáře o peníze a získat ke spolupráci dívku Moly. Žel i tu Andy v závěru okrade o podíl, který s nimi společně vyzískala. Celé vystoupení bylo hravě, vesele pojednáno a vtipně prezentováno. Závěr však "jakoby uličnickému" jednání obou podvodníků dodal jiný, až pejorativní smysl. (Čestné uznání uděleno M. Šárovi za dlouholetou režijní práci na malých jevištních formách.)

Povídka Věštkyň v dramatizaci Studia ADA z Prahy zazněla přesně v duchu Čapkově. Sice za pomoci vypravěče, avšak v dobrých herec-

kých výkonech v dialozích u věštkyň a v úřadu vyšetřovatele. Ten zvláštní Čapkův pohled na pomíjivost osvědčených a kategorických soudů a na jejich konfrontaci se životem, který to nakonec zařídí jinak, ten tu v závěrečné pointě zazněl velice přesvědčivě. (Cenu za kulturu mluveného projevu dostala J. Mikešová, která vystoupila v roli věštkyň.)

Aktovka Klíč A. Averčenska v provedení DS Havlíček z Neratovic, opět v režii M. Šáry, uzavřela více než přesvědčivě celou přehlídku. Dominantou inscenace byl herecký výkon Marie Živné v roli odbývané manželky. Oba mužští, manžel i milenec, jejímu výkonu v podstatě jen sekundovali. Tak už to bohužel chodí. Nejen v příběhu, ale někdy i v životě. (Udělena cena za ženský herecký výkon.)

Vlastně všechno jsem už řekl v úvodu a tak se jen opakuji, když připomínám, že to byla přehlídka zajímavá, podnětná a hodnotná. Škoda, že to nevěděli místní holičtí diváci. Těch tu bylo opravdu málo. Takže se hrálo, jak už to konečně u malých forem bývá zvykem, více pro členy zúčastněných souborů. Ale byl to v Holicích první ročník. Příště to snad bude i s návštěvností lepší. To přeji pořadatelům.

Jan Merta

ŠRÁMKŮV P Í S E K

30. - 31. KVĚTNA 1998

Zástupce Vč. regionu - Divadlo Jesličky Hradec Králové s inscenací dle Daniila Charmse "Jelizaveta Bam", režie Ema Zámečníková, se tentokrát ocenění nedočkal. Pražské (hradecké) seskupení Nejhodnější medvídky s představením "Kašpárek, četník kořčavský" naopak zaujalo velmi (spolu se soubory Nademlejsem Brno, Igdyž Kolín, My Plzeň a Tatrmaní Bechyně).

VÝCHODOČEŠI

NA
DĚTSKÉ
SCÉNĚ

Popáté se v Ústí nad Orlicí mezi 11. a 18. červnem konala celostátní přehlídka dětských recitátorů, recitačních, divadelních a loutkářských souborů. Přivedla do tohoto městečka, a bohužel už naposledy, na osm set účastníků ze všech koutů naší vlasti. V přehlídce recitátorů vystoupily i děti z České a Moravské Třebové, Jičina, Žamberka, Dobrušky a ze Světlé nad Sázavou. Mezi devatenácti soubory se opravdu, ale opravdu neztratili naši zástupci ze Žamberka, ze Semil a z Heřmanova Městce.

Ústí nad Orlicí znovu hostilo i stovku seminaristů, s nimiž pracovali tuzemští a zahraniční lektori. Děti si rovněž užily svých dílen, a to jak při dílně recitátorů, tak při přehlídce souborů. Denně vycházel Deník Dětské scény, pokaždé v rozsahu nad dvacet stran. Přinášel recenze porotců, záznamy diskuzí ze seminářů, množství postřehů, humorných reflexí a samozřejmě nešetřil přílohami metodického obsahu. V porotě byli rovněž východočeši, Jiří Vyšehrad z východočeského Draku a Saša Gregar jako její předseda, kromě nich ještě Irina Ulrychová z DAMU, Marie Poesová a Jarda Dejl z Třebíče - pod supervizí Jaroslava Provazníka, otce, kmotra a chůvy českého dětského divadla. Z jejich recenzí jsme pro Hromadu vybrali právě hodnocení práce Olgy Strnadové, manželů Řezáčových a Hanky Mockové.

Po pěti letech Ústí nad Orlicí Dětská scéna opouští. Tamnější politici rozhodli o ukončení činnosti Střediska kulturních služeb. Možná, že by se našli dobrovolníci, kteří by tuto přehlídku podrželi, ani ředitelům ústeckých škol není přehlídka lhostejná, ale to je asi tak všechno. Nic naplat, bez vstřícného profesionálního

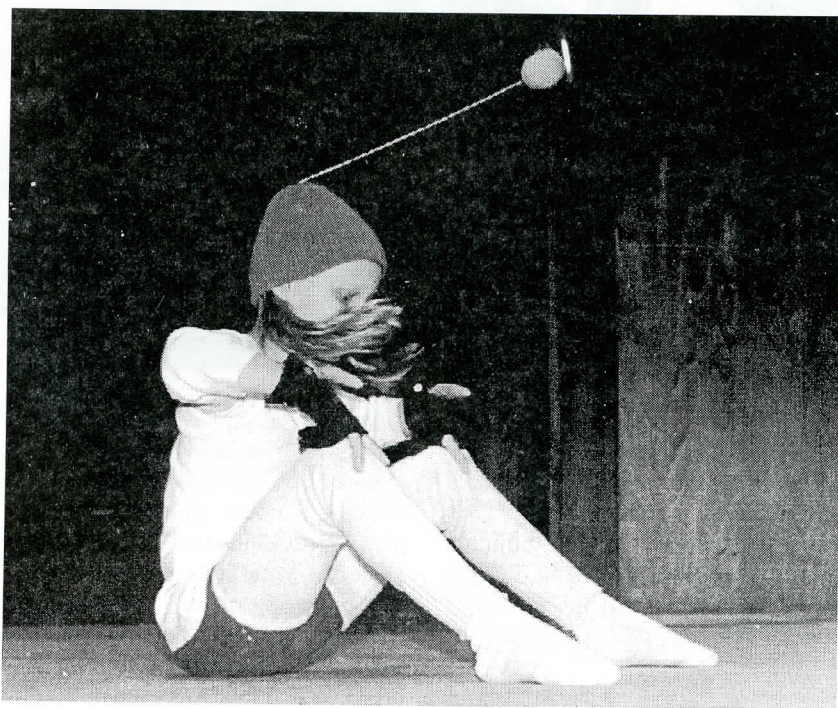
zázemí a při stále se tenčící kase podobný podnik vadne.

Za rok zřejmě Dětskou scénu, která byla skutečně exkluzivní a navíc všestranně smysluplnou národní přehlídkou v našem kraji, převezmou Moravané ze Zábřehu. Tamní ředitelka klubu Hana Dvorská nabídla Dětské scéně to, co před pěti lety Nad'a Gregarová - zkušenosti, odpovědnost, zdravý rozum, odborné a technické zázemí a především nadšení. Změna je život, někdy bohužel.

-sg-

ZUŠ Žamberk:

Sluníčko a dva kamarádi
ved. Olga Strnadová

Vendulka Knopová je celý soubor. Hraje dva havrany a sluníčko, hraje ovšem i sama sebe a svůj postoj k příběhu. Je sama jevištěm, scénografií - její tělo... Takové to kumštovné herectví, které čerpá i z hloubky tradice tohoto umění. Každé gesto má svůj čas, formu a tvar, přesné jsou pointy v dialogích. Je to dílko mimořádně čisté a upřímné, naplněné radostí ze hry a pokorou v jedinečném soustředění.

-sg-

**Heřmaňáček Heřmanův
Městec:**

Panoptikum
ved. manželé Řezáčovi

Představeníčko z poezie Ondřeje Suchého nese rysy práce manželů Řezáčových, tendenci k legraci, ironii, nadsázce. Umně sestavené a vytvářející zajímavé obrazy - pěkný "netřesk", nalézání sjednocujících momentů - zaklení klukem a odčarování.

Škoda, že někdy vážne temporytmus, někdy zaskřípou švy - předěly mezi jednotlivými básničkami. Např. "konkurz" je najednou jakoby odjinud, z jiného inscenačního soudku. Celek působí příjemně. Snad jen více dbát na práci s hlasem, dikcí, artikulací.

-jd-

Má to háček, LDO ZUŠ

Semily:

O Seanu Sullivanovi

ved. Hana Mocková

Irskou pohádku předznamenává styllová hudba, taneček. Živá hudba i potom dramaticky akcentuje řadu situací a stává se určitým svorníkem inscenace - stejně jako chór. Ten vypráví a demonstruje postavy, s nimiž se Sullivan na cestě ke štěstí střetává.

Představení působí mile a plasticky, ovšem zároveň přináší problém, který způsobuje pouze poloviční uspokojení. Především herecky ostýchavý Sean, do akce stále ponoukaný dívčím sborem, nemá příležitost se "pochlápít" a činit, pracovat na sobě a konečně se výrazným gestem proměnit, aby naplnil to, co v závěru opět pouze komentuje chór - že Sean se stal šťastným. Překážky nejsou překážkami, ale pouhými příhodami. Jejich zdoání nemá patřičný ohlas ani u Seana, ani u provázejícího chóru. Podobně nedokončené a proto rozpačité jsou i některé situace, např. proměna stařečků (v koho se promění?), snědení myši (to je přece vrchol, otevírající cestu ke štěstí) apod. Přesto působí toto představení příjemně a vypovídá o řadě zvládnutých dovedností.

-sg-

O Katce a Veronice

V celostátní dílně dětských recitátorů ve 2. kategorii reprezentovaly náš region Kateřina Ženková a Veronika Stasiowská z České Třebové. Podíváme-li se do programových bulletinů minulých ročníků, objevíme tam jméno Veroniky Stasiowské i v roce 1997 a 1996. I Kateřina Ženková se v letošním roce proboujvala na celostátní dílnu již podruhé. V regionálním kole soupeřily o postup s Monikou Venclovou, kamarádkou a dalším želiškem z dílny Kristýny Dostálové ze Základní školy Ústecká v České Třebové.

Poprvé jsem Kristýnku potkala při zahájení jednoho z prvních celoročních kurzů dramatické výchovy - na podzim v r. 1993. Milá, usměvavá, tolerantní, zářila z ní laskavost a radost. Chtěla jsem se dozvědět recept, který jí a jejím svěřencům přináší nejen radost z tvořivé práce, ale i úspěch. Říká, že to byl právě kurz dramatické výchovy, který jí otevřel nové obzory a nastartoval. A tady je její zpověď. O tom, jak v dramaťáku pracují, i o Katce a Veronice, nám napsala:

"Obě dívky chodí do stejné třídy. Ve třídě patří k hlavním iniciátorkám mimoškolní činnosti, a to díky své fantazii a tvůrčímu elánu. Jsou to takové malé sopky, chrlicí nápady. Vymýšlejí si samy pohádky, hry, básničky, muzikály, výstavy. Poprvé obě hrály ve školním divadle před třemi lety. Byla to pohádka s názvem O koráلكové princezně (Kačka hrála princeznu, Verunka královnu). Letos účinkovaly v pásmu říkadel Hany Vrbové Stříbrné oříšky.

Když jsme spolu začali všichni pracovat v dramaťáku, bylo to takové pole neorané. Každým rokem jsme se ale posouvali o kousíček dál a získávali nové informace pomocí seminářů. Stále pracujeme na odstraňování chyb. Společně chodíme do knihovny. Hledáme, hodnotíme, odkládáme a znovu hledáme. Člověk nesmí hledět na čas. Vím, že pro úspěšný přednes musí každý text padnout na tělo. Dítě ho musí přijmout za svůj a vědět, proč to chce říkat. Líbí se mi,

že obě děvčata za tři roky systematické a poctivé práce se umí vyjádřit k tomu, co poslouchají a samy přednáší. Letos si na celostátní přehlídce dělaly pečlivé poznámky ke každému přednášejícímu, ode mne vyžadovaly, abych jim to zhodnotila. Ale velké hodnocení nastane teprve, až se vrátím z Dětské scény. Jedno vím jistě, z obou rostou citlivé posluchačky i interpretky. Kdyby už nic nepřišlo, děkuji za to, že jsem s nimi mohla pracovat a skrze ně vidět svět dětskýma očima.

PS: K úspěchu nevede výťah, musí se jít po schodech."

*Kristýnko, děkujeme a držíme palce.
Naďa Gregarová*

Manželé Řezáčovi, Heřmaňáček a Heřman z Heřmanova Městce

Využila jsem jedné z přestávek mezi představeními Dětské scény a v jejím "Drama baru" si s nimi o jejich práci chvíli povídala.

Jitka a Josef Řezáčovi jsou jednadva-
cet let manželé, dvacet let učitelé (Jo-
sef učí český jazyk a dějepis, Jitka
český jazyk a hudební výchovu),

přibližně stejně dlouho jsou vedou-
cími recitačních kolektivů, dnes taky
divadelníci. Josef se dětské recitaci
věnuje od začátku své pedagogické
dráhy. Jitka se k němu přidala v roce
1985, kdy už jí mateřské povinnosti
nezabíraly tolik času. Jak ovšem sa-
ma říká, poezie a recitace do té doby
v žádném případě nepatřily k jejím
hobby. Spíše naopak.

Celostátní přehlídky se zúčastnili po-
prvé v roce 1983, představení neslo
název Pimpilimpam. Od té doby se
s nimi setkáváme pravidelně. Chtěla
jsem se dozvědět, jak (v jejich man-
želském tandemu) takové představení
vzniká.

Jitka: *"Text většinou najde Pepa,
pracujeme společně s tím, že Pepa
má nápady a já dělám takovou tu
hrubou řemeslnou práci. Pepa vy-
mejšlí a já dělám tu nádeničinu.
A potom plním funkci uklidňovacího
elementu mezi dětmi a Pepou, proto-
že Pepa je poněkud vznětlivý."*

Prostě, ve vedení recitačního souboru
to funguje stejně jako v rodině.

Letos jsme se s Řezáčovými setkali i
na přehlídkách velkého divadla. Jak
došli k velkému divadlu, co je víc
zajímá, co je víc těší, co jim víc při-
náší?

Pepa: *"Donedávna jsme měli pocit,
že nám víc přináší práce s dospělými,
protože je tvořivější. I když soubor
Heřman jsou vlastně odrostlí Heřma-
ňáčci, kteří přišli s tím, že by chtěli
pokračovat a zkusit si divadlo. Ale
nejsme si v tomto oboru příliš jistí
v kramflecích. Bavi nás to, potřebo-
vali bychom ale zkušenějšího režisé-
ra. S režii moc zkušeností nemáme,
navíc sami hrajeme. Děláme to
s chutí, ale je to problém."*

Jitka: *"S mladými je to zajímavé, je to
jiný, než s dětmi. Ale pro kantorské
povolání je hrozně fajn, když ty děti
vidíš nejen v lavicích před sebou a
sázíš jim kule, ale vidíš je i jinak."*

Pepa i Jitka: *"Už jsme to parkrát
chtěli vzdát. Je to někdy únavné
vidět děti dopoledne i odpoledne.
Zdálo se nám, že už na to nemáme
dech, nervy. Pak se ale zase zadaří,
je dobrý text, dobrá parta dětí a
všechno má zase smysl."*

Tak ať se daří!

Naďa Gregarová

D I V A D E L N Í

NESTOŘI
&
KANDRASOVÉ

J i ř í
KUBINA

* 17. 7. 1933

O talentu se v amatérském divadle často nemluví. Nikdy nikomu vlastně neříkáme, že nemá na to, co chce dokázat; tím méně pak, že na divadlo nemá vůbec. Proč bychom to také dělali, vždyť krása amatérismu je v tom, že si to může zkusit každý; šance všech jsou rovné. A tak amatérismus je na místě prvním o intencích - tedy záměrech, úmyslech, cílech. A teprve pak je o tom, jak se tyto intence podařilo vtělit do materiálu a podoby divadla.

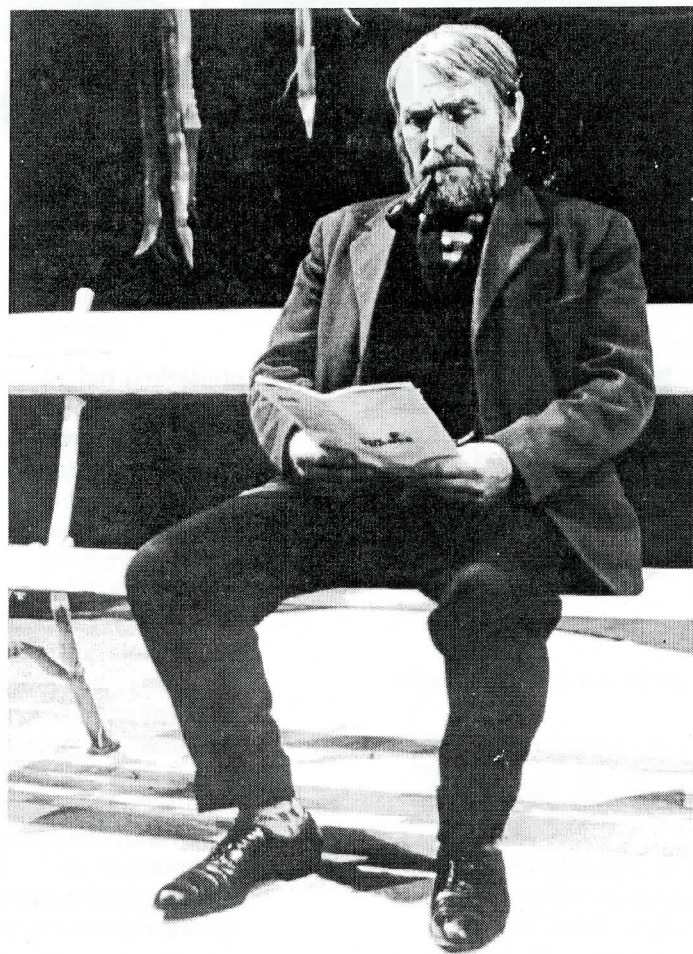
Leč - jsou amatéři (a tak málo jich zase není), kteří to mají, jak se říká, od páneboha. Jejich talent je základem, má váhu a sílu. Je-li někdo ve východočeském regionu skutečně hercem tohoto typu, hercem z boží milosti, pak je to červenokostelecký JIRÍ KUBINA. Řeknu-li to ještě přesněji: je to herec charakterní, herec, jenž kreslí vnitřní i vnější podobu své postavy, přeosobňuje se do ní tělem i duší a tvoří sám sebou jiného člověka.

Hercem nejenom z boží milosti

Znovu jsem si tohle všechno uvědomil, když jsem letos na jaře viděl pana Kubinu v červenokostelecké inscenaci *Lištiček*. Jestliže říkám pan Kubina, tak to je pán s velkým P. Pán s velkým P, to je něco, co jsem se kdysi učil v různých kategoriích - v kabinách sportovních klubů - i šatnách hereckých. Když někdo uměl a hrál jako z partesu, byl mlčky a samozřejmě uznávanou autoritou. V herectví byl pak každý význam naprosto bezchybně na svém místě, každý vstup do situace ho rozvíjel a celek zhmotňoval

jak postavu, tak její jednání ve vztahu k ostatním.

Leč, nemylme se! Tohle pan Kubina nemá jen z boží milosti. Je za tím ještě mnoho jiného; pokora před divadlem, kázeň, pracovitost, úporné a nadšené zkoušení, v němž je radost ze zázraků tvořivosti a poznání. Měl jsem to štěstí vidět pana Kubinu v průběhu zkoušek. Kdysi jsem byl např. v hronovském souboru přítomen na několika zkouškách *Jiráskova Jána Roháče*, jež režíroval přítel Pepík Vavříčka. Pan Kubina tam vypomáhal v malé roli - v prvním obraze byl jedním z husitských bojovníků, kteří se s představiteli panské jednoty sejdou před bitvou u Lipan. Po každé přijel do Hronova z Červeného Kostelce na kole přes kopec. Viděl jsem ho, jak se v soukromí někde v zákulisí plně soustřeďuje, aby po každé stál na jevišti hodnou chvíli před zahájením zkoušky, aby byl vždy v okamžiku, kdy se začalo zkoušet, plně připravený, soustředěný, plnící přesně to,

co se na předešlé zkoušce fixovalo, ale i okamžitě, tvořivě a nadšeně zkoušející to, co se ukázalo jako nová možnost. Nedivím se, že o pana Kubinu usilují režiséři "z kladského pomezí". Nedivím se, že by o něj usiloval jakýkoliv režisér. On totiž pan Kubina nejenom vždycky dobře a často znamenitě zahraje postavu, ono se s ním totiž i báječně zkouší. A dobré zkoušení - když se vede - patří k dalším rozkoším, a to nejen amatérského divadla.

Nuže, P a n e Kubino, ať vám to po té pětadesátce ještě všechno dlouho vydrží, ať se vám s rozkoší zkouší, ať potěšíte ještě hodně režiséřů, ale ve výsledku i hodně diváků,

kterí přes vaše herecké sdělení inscenaci uvěří.

K tomu všemu vám přeje hodně energie, zdraví a duševní svěžesti srdečně váš

Jan Císař

PS. Se svým mužem v tomto směru ve všem souhlasím (jak jinak?). Přesto však připojuji:

1/ Přála bych si, aby ku prospěchu divadla i jich samých, pochopili ti noví, nastupující - ať už herci od pánaboha, nebo pouze z libosti - alespoň něco z vaší pokory, pracovitosti a touhy překročit sám sebe. Ale to je už přání pro ostatní, vámi pouze inspirované.

2/ Dovolte mi poděkování nedivadelní. Vždycky mne těšilo vaše chápající a galantní zacházení se ženami. Už se to často nevidí. Sledovala jsem to i prožívala s vděčností.

(Jestli jste se k některé tak nechoval - ať mi to neříká. Chci si zachovat své iluze!)

3/ Vaše rodinné, sladkokyselé nakládané kukuřičky jsou nepřekonatelné. Svědčí mimo jiné i o pochopení pro další rozkoše života. Všechny k divadlu patří.

Těším se na každé další setkání s vámi na jevišti i mimo ně. Díky za vše vám i vaší paní.

Mirka Císařová

D I V A D E L N Í

VE SLUŽBÁCH THALIE

~~VLADIMÍR~~
~~ŠAUER~~

* 31. 1. 1943

Kdybychom byli normální, tak bychom divadlo nemohli dělat.

Tak začal můj rozhovor s Ladislavem Šauerem.

A je fajn, že nejsme normál? Jak dlouho máš tuto diagnózu?

Od r. 1956, kdy jsme se spolužáky dělali školní estrády. Pak to pokračovalo v Miniaturním divadle s Jadou Nejedlým. Tehdy byla vlna divadel malých forem. To naše mělo také tuto podobu, ale později jsme se věnovali muzikálu (Poslední majáles, Pro pána krále, Haló Holky!). V posledním muzikálu jsi hrála i ty. Vzpomínáš?

Jasně, že vzpomínám. Tehdáž hodně mých spolužáků se nudilo, ale já ne, protože jsem měla možnost si s vámi zahrát.

Záhy po tvém příchodu se divadlo rozpadlo.

Doufám, že ne kvůli mně?

A proč tomu bylo?

Začali jsme se vdávat a ženit.

Čas máje na duši. Slyšela jsem, že jsi též okusil i profesionální scény.

Chtěl jsem poznat, jak takové profesionální divadlo funguje. Dva roky jsem dělal osvětlovače ve Východočeském divadle v Pardubicích a potom ještě jednu sezónu jsem hrál v pardubickém Stop divadle s Martou Kubišovou a rád na to vzpomínám.

Tvá nynější profese je učitel matematiky.

Tvé hobby je velmi odlišné od tvé profese.

Matematika je exaktní předmět. Naproti tomu divadlo je tvořivá činnost. Přináší mi to životní rovnováhu.

Jak jsi se dostal k dětskému divadlu?

Já ani nevím jak. No úplně normálně.

Pracoval jsem na škole jako učitel. Sám ze svých zkušeností vím, jak mně jako dítěti

přinášelo divadlo a zpěv radost. Chtěl jsem, aby i moji žáci něco takového okusili.

Písničkami, legrací, divadlem jsme si vytvářeli svůj krásný svět, který nás izoloval od tehdejší životní reality.

Po kolika letech se znovu setkáváme na jevišti?

Po 31 letech, kdy jsem opět začal pracovat v souborech dospělých - ne již s dětmi.

To jest Volné divadelní sdružení a zámecký divadelní spolek Milislav.

Je to velká změna? Příjemná? Náročnější?

Na paměť náročnější. Příjemná proto, že jsem se opět mohl ozkoušet jako herec.

V souboru Volné divadelní sdružení jsi napsal scénář a slyšela jsem, že se setkal s diváckou ozvěnou.

Je to dobrá parta lidí a práce s dospělými je víc viditelná. Práce s dětmi byla náročná a často společností a rodiči nedoceněná, ale přesto na ni rád vzpomínám a doufám, že děti taky.

Ještě mi odpověz na tu první otázku. Je fajn, že nejsi normál?

Myslel jsem, že už s divadlem skončím.

Není tomu tak. Naopak!

Být normál není moje diagnóza a jsem tomu rád.

Díky

Irena Truhlářová

~~Miloslav~~
~~ZAVORAL~~

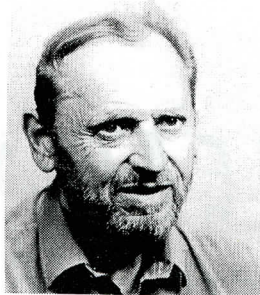
* 26. 6. 1923

PŘÍTOMNÁ MINULOST

Pevně doufám, pane Zavorale, že jste se dožil významného životního jubilea ve zdraví i duševní svěžesti. (Bohužel, nemám s vámi v posledních letech žádné kontakty.) Zaslouženě jistě využíváte dalšího životního

období, které lidskému rozměru dává lidský věk vnímaný v čase. V rámci tohoto komplexního vnímání jste pak trvale obsažen i v mém životě, jehož velkou součástí bylo i soužití s amatérským děním. (Pořád mám takový zvláštní, intenzivní pocit, že jsem již toto i to další, co budu psát, někde formulovala. Prošla jsem všechny Hromady a nenašla jsem to. Takže to snad nebylo pro Hromadu, nebo to nebylo formulováno vůbec, ale je to přítomno

v mém vlastním hodnocení mého života.)

Setkali jsme se spolu již v období, kdy jste byl jedním z těch, kteří velmi rychle pochopili, jaký význam mají pro rozvoj dětské osobnosti zásady dramatické

výchovy moderně koncipované (ostatně na toto téma je i gratulace Josefa Mlejníka v Hromadě č. VII roku 1993.) V té době jste již ale byl za zenitem výsledků, které jste dosahovali s dětmi na úrovni soutěží

a přehlídek. Zdaleka jste ale nebyl mimo v úrovni organizace a osvěty, která tento potřebný směr prosazovala. Řadu let jste pracoval i v mém poradním sboru pro dětské divadlo při KKS. Patřil jste vždycky nejen k těm, kteří kteří navzdory vzdálenosti, špatnému spojení i zdravotním obtížím pokládali za nutné se těchto jednání zúčastňovat. (První kafe jsem vždy ráno vařila právě vám.) Byl jste pro mne i jakýmsi korektorem mezi razancí, prosazovanou v tomto směru a tolerancí k dalším pojetím divadla hraného dětmi. Vždy jsem si u vás (ale i u dalších členů sboru) korigovala všeobecné možnosti aplikace na jakéhokoliv vedoucího a jakýkoliv soubor. Musím se přiznat, že ani dnes, při vědomí všech souvislostí preferujících (i s mým souhlasem) progresivní metody dětského divadla, nejsem ochotna zavrhnout (a nepřiznat jim dokonce další motivační momenty pro další život z hlediska dětských účastníků souborů) i tradiční formy divadla hraného dětmi, které sice dětskou osobnost přímo nerozvíjejí, ale současně ji ani neničí, naopak jí poskytují neopakovatelné setkání s divadlem prostřednictvím jejich účasti na opačné straně hlediště, tedy jeviště. (vidíte, k jakým výrokům mne vaše osobní výročí inspiruje.)

Milý pane Zavoral. Účastnil jste se vrcholného období v objevování dětského divadla. Byl jste vždy i dychtivým zájemcem, pídícím se po získání veškerých znalostí o divadle (nemohu pominout vaši nejen pasivní, ale i aktivní účast v mnoha diskusních klubech na Jiráskově Hro-

nově). Kdybyste si psal deník (při vaší pečlivosti by to nebylo až tak vyjimečné), jistě byste mohl zaznamenat osobitě jedno ze závažných údobí amatérského divadla.

Jistěže jste ale zanechal svou stopu na duších mnoha a mnoha dětí, které prošly vaším souborem za řadu let vašeho působení ve Vrchlabí. Jaká ta stopa je, nemohu posoudit. Ale určitě ji není možné pominout. Zanechal jste svou stopu i pro mne. Je ve vaší solidnosti, poctivosti, úpornosti, s jakou jste se dobíral k poznání, ale i v diskusní otázce, kolik cest vlastně prostřednictvím divadla k dětské duši vede a v jaké šíři mnohosti je ji třeba vnímat.

Dala bych si s vámi zase ráda někdy ráno to první kafe před zahájením krajského poradního sboru pro dětské divadlo. Naše diskuse nad ním by asi byly zajímavé.

Díky za vše a buďte zdrav.

Vaše Mirka Císařová

N i n a
MARTINKOVÁ
* 2. 7. 1953

Živoucí zlatovlasé ztělesnění Taťány a Manon jako by právě vystoupilo z plakátů Olgy Vyleťalové Něžná. Slovanské půvaby,

I I V A I E L N Í

kořeněné francouzským šarmem. Málokdy se vidí, že bůh tak marnotratně požehná tělu i duši.

Nina mu jeho štědrost ovšem léta vrací nejen coby artefakt. Mnohonásobná laureátka Wolkerových Prostějovů zvyšovala hladinu adrenalinu desítkám srdnatých porotců éterickým zjevem, především však schopností uhranout svým, přednesem.

Absolventka hradecké fakulty (obor ČJ - Vv). Řádná holka v pardubickém Mladém divadle, hvězda jičínských seskupení, očkovaná Satanem Zajíčkem a Lédlem, absolventka DAMU (loutkářství), pedagožka DAMU (katedra výchovné dramatiky), žádaná a žádoucí porotkyně, silně vyběračná.

A to se ještě stihla rozmnožit, pravděpodobně klonováním. Cože, vy jste ještě neviděli její dceru Ninočku?

Josef Tejkl

Slávka
TOMANOVÁ
* 8. 7. 1948

Velmi významné jubileum oslaví 8. července kamarádka mnohých z nás - Slávka Tomanová. Mnoho let věnovala práci v kulturních zařízeních v Hradci Králové a v Trutnově, a v současné době vykonává svou původní profesi fundované knihkupkyně obohacenou o podnikání. Najdete ji v prodejně KNIHY IDYLA v Trutnově v Jihoslovanské ulici. Rozšafná a příjemná, ochotná k účinné spolupráci, přivítá ráda každého, kdo s dobrými úmysly přichází. A mám-li jí vedle gratulace a přání životního elánu dát ještě malý dárek, pak tedy trochu upřímně míněné reklamy:

V prodejně Slávky Tomanové jsou pro zájemce připraveny slovníky, učebnice, odborné příručky, duchovní literatura, metodiky pro učitele atd. Je možno využít i objednávkové a zásilkové služby. A to jsem velmi stručná. Přesvědčte se sami!

Karla Dörrová

Milá Slávko!

Právě teď, a doslova náhodou, jsem se dozvěděl o tvém utajeném jubileu.

A bleskurychle jsem vzpomněl našich společných začátků při aktivizaci loutkového divadla v kraji počátkem 70. let. Je to vůbec možné, že je to tak dávno, co jsi mne zatáhla do toho divadelního kolotoče, ze kterého jsem se dosud nevymanil?! Síla vzpomínek překlenuje toto dlouhé období a působí, jako by to bylo včera. Díky za vše.

Přeji ti další bohatý a ve zdraví prožitý život.
Honza Merta, 23. 6. 1998 v 9.50 hod. při
uzávěrce Hromady

KUČEROVÁ
* 9. 7. 1953

Milá Aničko Kučerová,

jak dlouho se asi známe? Prý drahně let, což by nemuselo být tvrzení příliš zdvořilé, kdyby to nebyla pravda. Neb čas letí. S tvým maželem Mílou, divadelníkem a dnes i poslancem, se známe ještě déle. Na něm je to ovšem, stejně jako na mě, vidět. Na tobě ovšem nikoliv. Nu což, on jako divadelník i poslanec má leccos za sebou, já též. Pamatuji se na tebe, stále co holčičku, tak jsi vždycky vypadala. A kdykoliv tě i dnes zahlédnu, neubráním se tomu, že čas se zastavil.

Prožila sis toho s tím svým dnes poslancem mnoho. A muselas mockrát brát věci tak, jak jsou. A našla sis ve svém řemesle kantorském tu správnou parketu, takovou tu divadelní parketu, po níž mládí klouže jako v tanečních. Svou něžnou duši jsi mnohým vtiskla a mnozí dodnes vzpomínají, posledně mi o tom vyprávěla jedna televizní komentátorka...

Až se spolu zase potkáme, na festivalu, na přehlídce, a věřím, že to bude i letos mockrát, dáme si sklenku bílého a zapijeme tvé narozeniny a vůbec budoucnost.

Saša Gregar

H R O M A D A

~~Jaroslava~~
ČADÍLKOVÁ
* 13. 11. 1953

Jarku Čadílkovou znám (právě to počítám na prstech... je to vůbec možné, že tak stárnu?) - čtrnáct let.

Absolvovaly jsme spolu Lidovou konzervatoř dramatické výchovy v Brně v Lužánkách a pak ještě loutkářskou konzervatoř při Divadle DRÁK v Hradci Králové. Hodně jsme spolu prožily - dílny, semináře, soustředění, tábory... (Naše první společná akce s dětmi bylo dobývání hradu Cimburku, Jarko, vzpomínáš?).

Od té doby uplynulo, zdá se, hodně vody, a i když se teď už nevidáme tolik jako dřív, stále mi zůstává v paměti Jarčin neuvěřitelný klid a trpělivost. Byla vždycky protiváhou mé prudké a neklidné povaze. Mám ji spojenou s nekonečnou trpělivostí, tichem, moravskou notečkou, s vůní křížal, hub a sušených kytek... A teď nejednou kulaté výročí! Co si s tím mám počít?

Jarko, vždyť víš, že přát ani psát neumím...! (A přát kulatě, to už vůbec ne!)

Tak mi to odpusť, že místo oslavných řečí připojím jen tichou moravskou písničku - naši oblíbenou, pamatuješ?:

"... Plakala, želela,
stoja na úhore,
že ju kordulenska,
obestát' nemože..."

A nezapomeň, zpíváš první hlas!

Jana Mandlová

~~Jiřina~~
NOVÁKOVÁ
* 20. 11. 1943

Ten chlumecký zámek je za lesem..., a u zámku je krásné milé malé české městečko, a v tom městečku snad už po staletí hrají divadlo ochotníci, takoví ti praví, nefalšovaní, co hrají právě jenom z ochoty a pro radost. Rok co rok, v čarokrásných jarních měsících, ožívá městečko tyjátrovským cvrkotem, jelikož

se sem sjíždějí ochotníci z široka daleka, neboť se koná na paměť tatíčka české veselohry Václava Klimenta Klicpery slavný ochotnický festival Klicperův Chlumec. A on se nekoná jen tak sám, oni ho musí připravit (samozřejmě opět čistě ochotnický) nějací nadšenci. A z těch nadšenců ta nejnadšenější a nejobětavější je milá paní, které nikdo jinak neřekne než Jiřinko, ale ona se jmenuje celým jménem hezky česky Jiřina Nováková. Kromě toho, že je jakousi opečovávatelkou Klicperova Chlumce, je taky učitelkou, dobrou duší místního spolku, který se nazývá (jak jinak) KLICPERA, dále pak herečkou, a dokonce i režisérkou. Pracuje s malými ochotníčky mnoho let a mnozí její "Mucánci" už mají děti, které taky chodí k Jiřince.

A tahle paní Jiřinka má narozeniny hezky kulaté, i když ona sama má postavičku pořád akorát. A my všichni, kteří ji známe, jí přejeme všechno nej a nej a nej, nejen pro ty její narozeniny, ale protože je opravdu moc milá a fajn.

Ema Zámečníková

Bohdana SPĚVÁKOVÁ,
nar. 13. 7. 1968

Karel HORÁK,
nar. 21. 9. 1928

Eva BECHYŇOVÁ,
nar. 18. 10. 1928

Milada KADOVÁ,
nar. 22. 10. 1958

*Všem jubilantům
redakce Hromady
a Rada VSVD
GRATULUJE.*

Česko - francouzský Moliérův "Měšťák šlechticem" ve Vysokém nad Jizerou

- z rozhovoru s Marií Trunečkovou,
režisérkou Divadelního spolku Krakonoš.

Tradice ochotnického divadla ve Vysokém je opravdu letitá - jak dokládají kroniky, divadlo se tu hraje už více než 200 let. Spolek Krakonoš, který pokračuje v této tradici, má několik specifíků - především je vlastníkem budovy stejnojmenného divadla, kterou provozuje ve vlastní režii - bez stabilních příspěvků a dotací. Na činnost a údržbu budovy si musí vydělat - ve velkém sále se nehraje jen divadlo, ale pořádají se i větší společenské akce, malý loutkový sál je také využíván pro různé příležitosti - samozřejmě včetně loutkových představení. Divadelní spolek má 151 členů, což je na obec, která má celkem asi 1000 obyvatel, opravdu dost.

*DS Krakonoš se také podílí na pořádání
Národní přehlídky venkovských divadelních souborů.*

Organizaci v místě zajišťují členové spolku vlastními silami - mnozí z nich si berou dovolenou, aby se mohli přehlídce plně věnovat. Jsou to lidé, kteří mají opravdovou lásku k divadlu a dokáží mu leccos obětovat. Na přehlídce jsou zavedené některé "rituály" - každoročně vítá účastníky Krakonoš z balkónu divadla, vystupuje dětský soubor Vrabčáci v krojích a v závěru přehlídky probíhá bál Sejkorák /sejkora=brambora/ s pečením brambor a dalšími radovánkami. Na přehlídce vystoupí v průběhu týdne 7 - 8 souborů a sjíždějí se na ni ochotníci z celé republiky, kteří oceňují poklidný charakter celého dění i krásu okolní přírody. Mnozí sem jezdí prožít i svou dovolenou.

V příspěvku pro programovou brožuru třebíčské přehlídky je zmínka o mezinárodním projektu, na kterém se DS Krakonoš podílí.

Město Vrchlabí má družební styky s francouzským městem Trouville, ve kterém pracuje divadelní soubor. Tento soubor projevil zájem o navázání spolu-

práce s českými divadelníky. Protože ve Vrchlabí soubor není, tak jim doporučili nás. Mezi oběma soubory vzniklo přátelství, které trvá už několik let. Společně jsme se rozhodli nastudovat Moliérova Měšťáka šlechticem - každý ve své mateřštině a pak obě verze skloubit tak, aby si zahráli ve společné inscenaci jak Francouzi, tak Češi, a bylo to srozumitelné divákům z obou národů. Francouzští divadelníci strávili týden ve Vysokém, kde probíhaly aranžovací zkoušky, a začátkem června pojedou Vysočtí do Trouville, aby vše upřesnili a dozkoušeli. Premiéra by měla být v říjnu na naší národní přehlídce.

Převzato ze zpravodaje národní přehlídky amatérského divadla Divadelní Třebíč.

Odpověď třebíčskému porotci inženýru Zajícovi na jeho dotaz, kdy už konečně bude derniéra Beregovy

Vážený pane inženýre,

byť nepopíráme, že globální verdikt poroty bez jedině mírové holubice v nás vyvolal pocity dobře podříznutého podsvinčete, vězte, že vavříny či zatracení nejsou tím primárním hybatelem, proč Beregovy hraje. Nás především vzrušuje výpověď a zápas o ni v systému metafor, nikoliv přesně fungujících lineárních po-
uček.

Vítězí-li u Vás démon doslovnosti, jde o Vaše čistě soukromé rozhodnutí. Pakliže ovšem jste ve všech porotách všech stupňů, vytváříte úzus, lépe řečeno bariéru jistému druhu divadelnosti. A tento typ vazalství my nepřijímáme, takže vězte, že v další sezóně Beregovy pokračuje, derniéra je v nedohlednu. A pokud nevymyslíte opatření, že stejné téma na přehlídce znovu nesmí, máte nás tam zase.

Vaši Beregovci

Toniho převzala má spolužačka Hanka. Když jsem tedy, prožívajíc roli, volala na pomyslné radio... "Cože, malé, usmrkané děti...", udělalo se poměrně ticho, neboť se zastavil i číšník s pivem. I aplaus se mi zdál tehdy veliký. Teprve mnohem později mi došlo, že to mohlo být z radosti nad dalším přísunem pěnivého moku. Věru, o kultuře panovaly tehdy představy (h)různé. Budiž řečeno, že pan profesor se při výběru držel hlavně klasiky a umělců na slovo vzatých. A přesto, že jsem ho ani na jediné podobné schůzi neviděla, musím říct, že mi přednes textů jím vybraných nikdy nebyl proti mysli. Za tu jeho dramaturgii budiž mu vzdán dík. Panu profesorovi je teď kolem devadesáti, těší se dobrému zdraví a jak ho znám, určitě ještě tlumočí zahraničním návštěvníkům.

V těch letech, kdy bylo už všechno jinak, tedy staré ochotnické soubory byly rozeznány a stejně jako v tělovýchově probíhala "přestavba", kolik jsme jich už zažili! -, měla zelenou mládež. "My jsme mládež nová, mládež Gottwaldova", skandovali naši starší svazáci kolegové o několik let před námi v prvomájových průvodech. My jsme jim jako dvanáctiletí pomáhali duchaplnostmi jako "Ten, kdo stojí na chodníku, nemiluje republiku". Tak tedy v 50. letech se velmi přálo tzv. STM, neboli Soutěži tvořivosti mládeže. Posuzovala se "angažovanost výběru", procítěný přednes, a vůbec celkový dojem musel být kladný. V roce 1954/55 vyšla v Mladé frontě rozmarná pohádka o čertu, který naučil Honzu hvízdát, či spíš o tom, jak chytrý Honza přepíská čerta, ale důležité bylo, že to vyšlo ve slováckém nářečí. Tahle "zlatá doba folklóru", Strážnice, strážka Křópala, tetičky Stróhalky, trháku Okolo Suče v podání Boženky Šebetovské, to bylo ovzduší pro zmíněnou poudačku jak ušité, a tak jsem se ji tehdy pro soutěžní účely naučila. Řeknu vám, že po všech těch kantátách a zdravicích rodné straně, ba i Dobrých písních Pavla Kohouta byl ten Honza (a já na to ve slováckém kroji!!!) něco jako bomba. Skandovaný potlesk zněl tehdy nabitou kreslírnou a mně to vyneslo "angažmá" na všechny veřejné schůze, ba dokonce i na slavnost česáčů chmele ještě rok na to.

Kolem třiceti veřejných vystoupení ročně, to byla tehdy pro podobné typy, jako jsem byla já, norma. Krom toho jsem, jako někdejší pilná žákyňka ve sboru paní učitelky Divíškové, využila své náklonnosti ke sborovému zpěvu a vstoupila do tělesa založeného v r. 1953 panem prof. Formanem, novým členem sboru pedagogického. Působila jsem i jako konferenciérka. Nosil se "zapálený projev", plný jarého nadšení. Jako kdybych opět byla "děvče okaté, sukničky strakaté", a tak se ještě teď slyším, jak prožívám průvodní slovo páně profesoro, volajíc k zlým kapitalistům: "Poslouchejte dobře, páni z Wallstreetu...", načež jsme z plna hrdel zapěli Go, go Ami, Ami go home, neboť velké Formanovo pásmo obsahovalo písně z celého světa; od německých, francouzských a samosebou ruských po indonéské, od amerických lidových k ohnivému slováckému verbuňku, k české škádlivé Marjance a odtud až k písni arabské a italské Avanti, popollo. Při zadumaných ruských Slavicích na nás šel do tmy rudý šajn, do kterého se blyštěly Fučíkovy i Tyršovy a jiné čestné odznaky na svazáckých košilích. Jo, modré a bílé jsou průvody mužů a žen a do

toho červené šátečky pionýrů, abych zůstala u koloritu doby...

Byla to doba, kdy se tedy ještě vyučovala latina, ale o antice jsme neměli ani ponětí. Že byl nějaký Halas, Seifert, to jsme věděli velmi okrajově, že dávno před námi existovala bohatá literatura anglická, americká, francouzská, německá, to jsme, pokud jsme neměli vzdělané rodiče a domácí knihovny, ve své většině netušili. Dostojevskij byl úpadkový, Tolstoj na pováženou, a tak jsme citovali Verše o sovětském pase Majakovského, aniž bychom se slůvkem kdy dozvěděli, jak rozporuplný život žil a že existoval i nějaký Jesenin, Cvětajevová či Blok, nebo nedej pánbůh Bulgakov nebo Bunin, abych zůstala u literatury jazyka, kterým jsme byli tehdy živi hned za češtinou.

Konec studií se blížil a s ním tedy i možnost stát se hercem z povolání. Přihlášku jsem podala někdy na podzim r. 1955 a takhle v lednu mi přišlo pozvání. Prý dostavte se k odborné přijímací zkoušce na obor herectví dne 25. 1. 1956 v 7.45 do č. 19 do budovy divadelní fakulty v Praze I., Karlova 26, podepsán František Beneš, v.r. proděkan. Už v listopadu mi pražské vysoké učení technické sdělilo, že si mám připravit recitaci dvou básní a přednes tří pokud možno co nejodlišnějších monologů. Zašla jsem za panem profesorem, zda by mi třeba mohl poradit... Ale nějak jsme se nemohli sejít nebo co. A tak jsem odhadovala, že by se nerad slyšel Hlaváček, Březina, Sova, zato z Dyka by se mohlo slyšet snad jen Země mluví a Nezvalův Zpěv míru. Poezie všedního dne z právě vzniklého časopisu Květen se k nám nedostala, takže jsem oprášila soutěžní Baladu o očích topičových dobráka Wolkera a v originále nastudovaný Dopis Taťany Oněginovi, v monologizích vsadila rovněž na realisty a klasiky, takže jsem se vtělila do Maryši, Paní kněžny z Lucerny a Kristýny Fialové z Našich furiantů.

Doprovázela mne tehdy Hanka Podrazilová, nová spolužačka z Letohradu, holka s čertem v těle, která ochotně vzala part Lízala - a vyrazily jsme. Když jsme v časném lednovém jítu našly Karlovu ulici, zjistily jsme, že podobně pošetilých jako já bylo ten den asi 120 dalších.

Jana Abrechtová

Zpráva o 41. Wolkrově Prostějovu

Zpravodaj Wolkrova Prostějova nešetří místem - na velké fotografie a kresbičky. Na rozdíl od podobných festivalových průvodců, jako třeba při Dětské scéně, nepřekypuje zrovna konfrontací názorů, postřehů, úvah o potřebě a smyslu této přehlídky. I recenze jsou jaksi z rychlíku. Což se mně na 41. reprízu WP zdálo, jako nově přišedšímu, málo. Do jisté míry tento zpravodaj vlastně dokumentuje dnešní velmi úzký záběr Wolkrova Prostějova, jakési tápání v žánru, který sic tradiční, ve vývoji jevištního jazyka doplácí na dovnitř zahleděný konzervatismus. Kdeže jsou 70. - 80. léta!

Podobné neuspokojení jsem cítil při rozborových seminářích souborů. Odehrávaly se vždy po desáté večerní a byly limitovány půlnočním odjezdem účastníků na ubytování. Debaty o kvalitě literatury a možnostech jejího jevištního zpracování mnohdy vedly do ztracena, zvláště když se diskutující (i porotci) zasekli na detailech. Po dlouhé době jsem slyšel nářky souborů, že porotě nerozumí a omluvy, že dnes to prostě nevyšlo, i povzdechy "kdo to sem poslal".

O souborech:

Nemohu podat zprávu o seminářích se sólisty, v tu dobu jsem se totiž právě díval na souborová vystoupení. Viděl jsem jich pět, tedy celou soutěžní polovinu, bohužel tu, která se kromě Kapky Plzeň nedostala ani na čestnou listinu vítězů. Mezi nimi bylo i představeníčko královéhradeckých Jesliček "Ocitám se v peřejích Pa", jemuž jako jedinému (a snad nedopatřením) se nedostalo recenze ve festivalovém zpravodaji. Kromě následující noticky zn. -mh-, v níž se píše, že představení bylo "hezounké, čistoučké, leč trošičku bez života. Taková povinná krasobruslařská jízda, na které mohou aktérky vyrůst, naučit se řemeslo, naučit se existovat na jevišti. Jeli-kož to zvládají docela dobře, lze přistě očekávat..." Třemi tečkami končí zpráva o východočeském souborovém příspěvku, která konstatuje jednu pravdu - že totiž tato ročníková práce děvčat od Emy Zámečnickové není založena na řemesle a herecké zdatnosti, ale na poctivém hledání výrazu. Nějak se recenzentovi vytratil znak tohoto představení, coby pocitového vnímání čínské lyriky, které oslovuje jak interpretky, tak diváky. Což, myslím, zafungovalo.

Kromě Kapky Plzeň, která inscenovala biblickou parafrázi vyhnání Adama a Evy z ráje - s neodolatelným maňáskovým zpracováním "nahých" rukou jako postav příběhu, byla zvláštní cenou poroty oceněna STOPA Liberec - hravé představení spojující nonsensovou poezii z Hiršalovy antologie s bigbítovou muzikou. Soubor MY Plzeň oslovil diváky futuristickou verzí dramatických konců manipulace člověka médii (ve stylu televizní soutěže), čestný list dostal i Pes v akváriu z Uherského Hradiště, o jehož inscenaci ve zpravodaji rovněž ani zmínka (omluveno časnou uzávěrkou?!), a konečně ještě Regina Břeclav s montáží Holubovy sbírky Interferon, o níž se píše, že "představení bylo pěkné, v tradici souboru zahrané, režie v něm použila prostředků, které působily adekvátně a zvládnutě". Pak se ještě dodává, že soubor zvolenému tématu neporozuměl natolik, aby bylo něčím víc, než líbivým. Howg - o souborech už ani slovo.

Nemohu se ubránit myšlence, že divadlo je divadlo a může být i poezií. Ale pokud divadlo poezie není i divadlo, pak není ani poezie, ale úmorná nuda. Recitační "sbory", např. bez voicebandového či jinak ozvláštňujícího výrazu, patří na školní akademie. Jeviště je mrcha - to v Prostějově obzvláště, neb divadelní sál je v rekonstrukci a malý sál, byť překrásně secesní (Kotěra, Sucharda), spíš pro schůze, bankety, koncerty...

P O U Z Á V Ě R C E

O sólistech:

Jak jsem předeslal, nemám potuchy o způsobu, jak byly hodnoceny výkony sólistů a informace musím čerpat pouze ze strohých závěrečných zpráv Zpravodaje. Slyšel jsem (a viděl) celé druhé kolo všech kategorií. Vystupovalo na čtyřicet recitátorů a mezi nimi pět východočechů. Mělo jich být šest, ovšem Ilona Semrádová v tu dobu stála před kamerou své první filmové role, dokonce v Rakousku. (I.S. je herečka z Jeslíček, nu což, práskněme to na ni, má roli v uměleckém dokumentu o G. Mahlerovi a současně v Kachynově filmu O smutných očích Hany Karadžičové...)

Soutěž sólistů je dramatická: má tempo, napětí, je - v dobrém slova smyslu - konkurenční, konfrontační. Talent, schopnosti a dovednosti jsou rozeznatelné a v kontrastech více vynikají. Publikum velmi pozorné, "potleskoměr" neomylný, vždyť diváctvo je z branže. Východočeští soutěžící měli potlesk velmi výrazný, ať Jiří Kniha z Jeslíček, který, na sic velmi krátkém textu (Morisson "Smrt") a trochu v křeči, dovedl nabídnout osobitý postoj. Zdeněk Tesař, rovněž z Jeslíček, prokázal smysl pro dramatické vypravování příběhu, škoda jen, že při tom více nemrazilo. Šárka Augustinová z Havlíčkova Brodu zdolala Hrabětovo Blues o kartách a vitriolu s citem pro náladu věci (jen ten nadhled kdyby byl...) a Zdeňka Henslová z Městečka Trnávka slušně a se smyslem pro humor recitovala Prévertova Anděla. Samozřejmě, že se našli recitátoři s výkony více strhujícími, plastičtějšími, hereckými prostředky pádnějšími. Např. loňský laureát David Pešek z Březové u Sokolova nebo Blanka Koutská z Prahy.

Letošní Wolkrův Prostějov však bude už napořád spojován se jménem Ondřeje Drbohlava z Hradce Králové (líheň Emy Zámečnickové). Loňský spolulaureát WP coby herec v představení Milé sedmi loupežníků, letos se stal leureátem mezi sólisty II. kategorie. Jeho Manifest dadaismu Tristana Tzary, to byla jevištní "oneman show", jiskřivá divadelní kreace oslovující a atakující diváky, exhibice s esenciálně sdělovaným posláním o člověku, o psychologii, o fantazii, o smrti - dada. Jaroslava Smejkalová ve Zpravodaji napsala: "O. D. si k textu Tristana Tzary vybudoval celou dramatickou stavbu, chtělo by se říci téměř kongeniálně zvolenému autorovi. Je to radost sledovat takový výkon." To jediné na konto laureáta v "dobovém" tisku. Proto na závěr naší zprávy o letošním Wolkrově Prostějovu přijměte rozhovor s jeho vítězem.

Ondřej Drbohlav a 41. Wolkrův Prostějov:

"Mám za sebou už pár národních přehlídek, třeba Pedagogickou poemu. Wolkrův Prostějov je pro svou délku něčím jiným. Člověk netrémuje, tréma se rozloží. Přesto mi první text trochu nevyšel. Ovšem druhý, Tzara, mě otušil. Cítil jsem velký ohlas publika, dobře mě hnalo, nebyl jsem si ovšem jistý, zda diváky víc nepřekvapil a nezaujal způsob, jak to dělám, než obsah. Dada je přece jenom... (Z reakcí publika soudím, že je obohatil i text a myšlenka, nejen forma, pozn. aut.)

Tristana Tzaru dělám proto, že se v něm velmi odrážím. Ema Zámečnicková měla čuch, když ho vybrala, a byl to zážitek, když jsme spolu nacházeli formu. Hraju v Jeslích taky Dona Juana a myslím, že je to podobná parketa, dobře se v tom cítím. Jsem rád, že jsem měl příležitost se dostat k dadaismu, sám bych asi Tzarův Manifest neobjevil - Ema mi ho podstrčila. Mluvili jsme tady o tom s kamarády - hledáme často nové hodnoty a někdy netušíme, že je už dávno někdo objevil, nastolil, že existují, že hledáme nalezené..."

Konečně, i Ondra Drbohlav pro WP znovuobjevil, že recitace není než herectví!

Alexandr Gregar

OBJEDNÁVKA VSTUPENEK 68. JIRÁSKŮV HRONOV			MINUTY	DO TUČNĚ ORÁMOVANÝCH POLÍČEK NAPIŠTE POČTY POŽADOVANÝCH VSTUPENEK										
DEN	MÍSTO	SOUBOR - AUTOR - NÁZEV		HODINA										
				13 ⁰⁰	14 ⁰⁰	16 ¹⁵	16 ³⁰	18 ⁰⁰	19 ³⁰	20 ⁰⁰	21 ⁰⁰	21 ³⁰	22 ⁰⁰	23 ⁰⁰
pá 31.7.	JD	DS KZ Velká Bystřice J. Patrik: RAJČATŮM SE LETOS NEDAŘÍ	120'											
	SOK	Divadlo hudby Nymburk Jan Řehounek: USEKNUTÉ UCHO	60'											
so 1.8.	JD	DS KRAKONOS Vysoké nad Jizerou A. Ayckbourn: KDEŠ TO BYL(A) V NOCI	135'											
	JD	OZVĚNY III. otevřené národní přehlídky pantomimy a pohybového divadla v Kolíně	100'											
	SOK	Divadlo HUDRADLO Zlív M. Slavík: DOUPE	40'											
	SOK	Divadlo MY Plzeň, F. Roberts, P. van Ostijen, P. Podlaha: MŮZETE TO BYT I VY	40'											
ne 2.8.	JD	OZVĚNY III. Kolín	100'											
	JD	Divadlo DUHA Polná P. Vaněk, J. Smejkalová: KDO JE TADY SLEPICE	90'											
	MS	FINALISTÉ SČDO	65'											
	SOK	DOMINO Brno Divadlo HUDRADLO Zlív INDIÁNSKÉ POHÁDKY M. Slavík: STOPĚT	25' 15'											
	SOK	Představení z Wolkrova Prostějova												
po 3.8.	JD	Divadélko Na peróně Praha J. Zeyer: RADUŽ A MAHULENA	70'											
	JD	Kolínské div. sdružení IKDYŽ D. Dvořák a kol.: ETŮDLOVÁNÍ	90'											
	MS	DDS ZUŠ Žamberk J. Kahoun: SLUNÍČKO A DVA KAMARÁDI V. Subějev: KDO ŘEKL MŇAU	45'											
	SOK	Div. AŤSI ZUŠ Na Střezině Hradec Králové J. Polehňa, Z. Tesař: BLEŠÍ CIRKUS	15'											
	SOK	Div. Jesličky ZUŠ Na Střezině Starý německý švank (16. stol.) pro dospělé DOBRODRUŽSTVÍ PANÍ ANEŽKY	10'											
	SOK	Divadlo NADEMLEJNEM Brno Nademlejnem: IMPROVIZACE	70'											
út 4.8.	JD	Divadlo AHA! Lysá nad Labem H. Pinter: NAROZENINY	130'											
	SOK	Nejhodnější medvídci H. Králové M. Bukovina, Š. Olivětín: KASPÁREK, ČETNÍK KOLOČAVSKÝ	60'											
st 5.8.	JD	Div. klub Jirásek Česká Lípa W. Shakespeare: SEN V NOCI SVATOJÁNSKÉ	135'											
	SOK	Představení z Loutkářské Chrudimi	75'											
čt 6.8.	JD	Ochot. div. spol. FILIGRÁN Litomyšl J. Váchal: KRVAVÝ ROMÁN	140'											
	JD	Taneč. soubor C-DANCE Ústí n. Orl. E. Veverková: O VĚCECH A LIDECH	90'											
	SOK	LD STRÍPEK Plzeň I. Faitlová: BRUM-POHÁDKA aneb VÝCHOVA MEDVĚDŮ V ČECHÁCH	50'											
	SOK	Představení z Wolkrova Prostějova												
pá 7.8.	JD	Taneč. soubor C-DANCE Ústí n. Orl. E. Veverková: O VĚCECH A LIDECH	90'											
	JD	Gouldburn Lieder Theatre Company, Austrálie V. K. Klicpera: VESELOHRA NA MOSTĚ	40'											
	JD	Moot House Players Harlow, Anglie V. K. Klicpera: KAŽDÝ NĚCO PRO VLAST	45'											
	SOK	LD STRÍPEK Plzeň I. Faitlová: MODRÝ MAURITIUS	60'											
so 8.8.	JD	Divadlo SHANTI Prievdzá pri KaSS M. Babiak: MERLIN ALEBO ŠTUROVCI	90'											
	SOK	Pohybové divadlo FACKA, Hluk S. Sanoža: RUMIŠTĚ	75'											

**Středisko amatérské kultury
IMPULS
Okružní 1130
500 03 Hradec Králové**

NOVINOVÁ ZÁSILKA

ARTAMA
P.O. BOX 2
Křesomyslova 7
140 16 PRAHA 4

"Podávání novinových zásilek povoleno OpSp Pardubice č.j. : PP/1-3269/93 ze dne 30.9.1993"